

**T.C.**  
**İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ**  
**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**



**ANA AKIM MEDYADA YER ALAN EĞİTİM HABERLERİNİN**  
**SÖYLEM SEÇKİNLERİ AÇISINDAN ANALİZİ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**Yasemin YILMAZ**

**(Y1212.04214)**

**İŞLETME ANABİLİM DALI**

**İşletme Yönetimi Programı**

**Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Muhammet Sani ADIGÜZEL**

**EKİM, 2015**





T.C.  
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ  
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

**Yüksek Lisans Tez Onay Belgesi**

Enstitümüz İşletme Ana Bilim Dalı İşletme Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı Y1212.041214 numaralı öğrencisi Yasemin YILMAZ'ın "ANA AKIM MEDYADA YER ALAN EĞİTİM HABERLERİNİN SÖYLEM SEÇKİNLERİ AÇISINDAN ANALİZİ" adlı tez çalışması Enstitümüz Yönetim Kurulunun 05.11.2015 tarih ve 2015/21 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından *Prof. Dr. Kamil Veli* ile Tezli Yüksek Lisans tezi olarak *kabul* edilmiştir.

**Öğretim Üyesi Adı Soyadı**

**İmzası**

**Tez Savunma Tarihi :03/12/2015**

1)Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Muhammet Sani ADIGÜZEL

2) Jüri Üyesi : Prof. Dr. Kamil VELİ

3) Jüri Üyesi : Doç. Dr. Yusuf ADIGÜZEL

Not: Öğrencinin Tez savunmasında **Başarılı** olması halinde bu form **imzalanacaktır**. Aksi halde geçersizdir.



## **YEMİN METNİ**

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Ana Akım Medyada Yer Alan Eğitim Haberlerin Söylem Seçkinleri Açısından Analizi” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim. (.../.../2015)

**Yasemin Yılmaz**



## ÖN SÖZ

Son yıllarda medyayı, eğitim-öğretim faaliyetleri ve gelişmeleri içinde etkili olarak görmekteyiz. Çünkü medya, en kolay bilgi edinme aracıdır. İnsanlar enformasyona yer ve zaman değişikliği yapmadan ulaşabilmekte, toplumsal olayları, gelişmeleri çaba harcamadan öğrenebilmekte ve bunu kendi yaşamlarına uygulayabilmektedirler. Ayrıca medya bilgilendirirken bilinçlendirme işlevini de yerine getirmektedir. Eğitimin de amacı, bireylerin kolayca bilgi edinmelerini sağlama ve bunları yorumlayabilmelerine olanak tanımadır. Aynı şekilde toplumun da bilgi edinmesi için gerekli şartların oluşturulması ve açıklanmasıdır. Bu çerçevede ana akım medyada yer alan eğitim haberlerinde kullanılan söylem seçkinlerinin bildirilerinin, bireysel ve toplumsal fayda sağlama amaçlanmaktadır. Amaçlanan, söylem seçkinlerinin eğitim alanına olan katkılarını artırmak ve onların anlamsızca medyada yer almalarını önlemeye çalışmaktır. Böylece söylemleri okuyan, izleyen bireylerin konuyla ilgili doğru ve yeterli bilgiyi edinmelerine destek olmaktır. Ayrıca bu durum, kişilerin eğitimden taleplerini karşılayacak biçimde karar vermelerinde de etkili olabilir. Yani, söylem seçkinleri, sunulan iletilere inanılmasını ve alınan bilgilerin kullanılmasına katkı sağlayabilir.

Eğitim haberlerinin genellikle bilgi içerikli olanları, kurumsal duyurular, bültenler, uzmanlar gibi çeşitli kaynaklardan alınan görüşlerden yararlanılarak düzenlenmektedir. Haberlerin düzenleniş biçimi haberin toplumsal ve bireysel etkisini belirlemektedir. Çalışmamızda eğitim haberlerinde bilgi ve görüş bildiren söylem seçkinlerinin ve kullandığı söylemlerinin nitelik olarak incelenmesi yapılmıştır. Bu, söylem seçkinlerinin ve kullandıkları söylemlerin haber üzerindeki etkilerinin araştırılması çabasıdır. Elde edilen sonuçlar da editörler, muhabirler, eğitim uzmanları söylem seçkinleri ve eğitimcilerin değerlendirebileceği durumlar belirlenmiştir. Amacımız eğitim haberlerinin gelişmeye ve değişime etkilerinden yararlanarak olumlu sonuçlar elde etmektir.

İncelenen konu, ana akım medyanın dijital gazete ve çevrimiçi sitelerindeki eğitim haberlerinin söylem seçkinleri açısından değerlendirilmesidir. 1.03.2014 ve 30.04.2014 tarihleri arasında günlük olarak yayımlanan 3 gazetede eğitim haberleri incelenerek gerçekleştirilmiştir. Ana akım medyada kullanılan söylem seçkinlerinin eğitim haberleri içinde nasıl ve ne şekilde yer aldıklarını belirleme olarak çalışılmıştır.

Çalışmalarım sırasında bana destek sağlayan Hocam Sn. Yrd. Doç. Dr. Muhammet Sani Adıgüzel'e teşekkürlerimi sunarım.





## İÇİNDEKİLER

### Sayfa

<b>YEMİN METNİ</b> .....	v
<b>ÖNSÖZ</b> .....	vii
<b>İÇİNDEKİLER</b> .....	ix
<b>KISALTMALAR</b> .....	xi
<b>ÇİZELGE LİSTESİ</b> .....	xiii
<b>ÖZET</b> .....	xv
<b>ABSTRACT</b> .....	xvii
<b>1. GİRİŞ</b> .....	1
<b>1.KAVRAMSAL ÇERÇEVE</b> .....	1
1.1. Eğitim Medya İlişkisi .....	1
1.2. Eğitim Açısından Medyanın İşlevleri.....	3
1.3. Ana Akım Medya: Ana Akım/Yaygın Medya .....	4
1.4. Haber Nedir? .....	6
1.5. Eğitim Haberleri ve Medya .....	8
1.6. Haber Söylemi .....	9
1.7. Söylem Seçkini ve Medyada Kullanılan Söylem Seçkinleri .....	11
<b>2. YÖNTEM</b> .....	13
2.1. Araştırmanın Amacı .....	13
2.2. Araştırmanın Önemi .....	13
2.3. Araştırmanın Varsayımları .....	13
2.4. Araştırmanın Sınırlılıkları .....	14
2.5. Araştırmanın Yöntemi .....	14
2.5.1. Verilerin Toplanması .....	15
2.5.2. Verilerin Çözümlemesi .....	15
2.5.3. Araştırmanın Bulguları .....	15
<b>3. BULGULAR VE YORUM</b> .....	33
<b>4. SONUÇ VE ÖNERİLER</b> .....	41
<b>KAYNAKLAR</b> .....	45
<b>EK 1</b> .....	49
<b>EK 2</b> .....	51
<b>EK 3</b> .....	63
<b>EK 4</b> .....	82
<b>ÖZGEÇMİŞ</b> .....	100



## KISALTMALAR

<b>AB</b>	:Avrupa Birliği
<b>vb.</b>	:ve benzeri
<b>MEB</b>	:Milli Eğitim Bakanlığı
<b>AET</b>	:Avrupa Ekonomik Topluluğu
<b>EURATOM</b>	:Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu
<b>AKÇT</b>	:Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu
<b>TDK</b>	:Türk Dil Kurumu
<b>MEGEP</b>	:Mesleki Eğitim ve ğretim Sistemini Güçlendirme Projesi



## ÇİZELGE LİSTESİ

### SAYFA

<b>Çizelge 2.1:</b> İzlenen Gazeteler .....	17
<b>Çizelge 2.2:</b> Haberlerin Konusu .....	17
<b>Çizelge 2.3</b> Söylem Seçkini Bulunan Haberlerin Gazetesi Ve Toplam Haberler İçindeki Oranı Çizelge .....	18
<b>Çizelge 2.4.</b> Söylem Seçkini Bulunan Haberlerin Konusu .....	19
<b>Çizelge 2.5.</b> Ana Akım Medyada Çıkan Bütün Eğitim Haberleri İle İçinde Söylem Seçkini Bulunan Eğitim Haberlerinin Karşılaştırılması.....	20
<b>Çizelge 2.6.</b> Ana Akım Medyada Çıkan Bütün Eğitim Haberleri İle İçinde Söylem Seçkini Bulunan Eğitim Haberlerinin Konu Bakımından Karşılaştırılması .....	21
<b>Çizelge 2.7.</b> Söylem Seçkini Bulunan Haberlerin Türü.....	22
<b>Çizelge 2.8.</b> Kullanılan Başlığın Söylem Seçkini İle İlgisi .....	22
<b>Çizelge 2.9.</b> Söylem Toplumsal mı Bireysel mi? .....	23
<b>Çizelge 2.10.</b> Söylem Açıklayıcı mı Eleştirel mi?.....	24
<b>Çizelge 2.11.</b> Görsel Unsur Kullanımına Göre Haber Sayıları.....	25
<b>Çizelge 2.12.</b> Söylem Seçkini Bulunan Haberlerin Görsel Unsur Kullanımına Göre Sayıları .....	26
<b>Çizelge 2.13.</b> Ana Akım Medyada Çıkan Bütün Eğitim Haberleri İle İçinde Söylem Seçkini Bulunan Eğitim Haberlerinin Görsel Unsur Bakımından Karşılaştırılması..	26
<b>Çizelge 2.14.</b> Görsel Unsur Türlerine Göre Haberlerin Sayıları .....	27
<b>Çizelge 2.15.</b> Söylem Seçkini Bulunan Haberlerde Kullanılan Fotoğraf Sayısı .....	27
<b>Çizelge 2.16.</b> Söylem Seçkini Bulunan Haberlerde Kullanılan Video Sayısı .....	28
<b>Çizelge 2.17.</b> Söylem Seçkini Bulunan Haberlerde Kullanılan Görsel Unsur Sayısı	28
<b>Çizelge 2.18.</b> Kullanılan Haber Fotoğrafının Türü .....	29
<b>Çizelge 2.19.</b> Fotoğraf Söylem Seçkini İlişkisi .....	30
<b>Çizelge 2.20.</b> Haberde Yer Alan Söylem Seçkininin Niteliği .....	30
<b>Çizelge 2.21.</b> Söylem Seçkinleri Olan Haberlerin Veriliş Biçimi .....	31



## ANA AKIM MEDYADA YER ALAN EĞİTİM HABERLERİNİN SÖYLEM SEÇKİNLERİ AÇISINDAN ANALİZ

### ÖZET

İletişim ve ulaşım olanaklarının gelişmesi ile ana akım medyanın halk kitlelerine erişimi kolaylaşmıştır. Erişimin kolaylaşması kamuoyu üzerinde kabul edilebilir bir etkinin oluşmasını sağlamıştır. Medya, bu etki alanı içinde eğitim ile ilgili kamuoyu üzerindeki etkisini önemli ölçüde artırmıştır. Ayrıca insanların eğitim konularında müracaat ettiği bir kaynak olarak da karşımıza çıkmaktadır.

Toplumun tamamını ilgilendiren eğitim konusunda, gazete, televizyon ve internet medyasında birçok haber yer almaktadır. Gazeteler, eğitim ile ilgili özel sayfalar ayırmakta, bünyelerinde sadece eğitim konusunda yazan köşe yazarları bulundurmakta ve eğitim ile ilgili ek yayınlar çıkarmaktadırlar. Aynı şekilde televizyon yayıncılığı da biçim değiştirerek, gerek program açısından, gerek habercilik açısından sınırlarını oldukça genişletmiştir. Bu geniş çerçevenin temelinde söylem seçkinleri de yer almaktadır. Bu çalışma eğitim haberlerinde yer alan söylem seçkinlerinin analizi şeklinde gerçekleştirilmiştir.

“Ana akım medyada yer alan eğitim haberlerinin söylem seçkinleri açısından incelenmesi” konulu çalışma 4 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm eğitim medya ilişkisi, medya, ana akım medya ve eğitim-haber ilişkisi, söylem ve söylem seçkinleri tanımlamaları yapılmış, medya içindeki rolü ve toplumsal etkileri belirlenmiştir. İkinci bölümde, ana akım medya kapsamında 3 ulusal gazete çevrimiçi sitelerinde, içinde söylem seçkini bulunan ve bulunmayan eğitim haberleri 2 ay süreyle takip edilmiştir. İçinde söylem seçkini bulunan haberler incelenerek toplum ve birey üzerindeki etkileri belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın üçüncü bölümünde eğitim haberlerinde kullanılan söylem seçkinlerinin analizinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgular üzerinden yapılan yorumlarda ise söylem seçkinlerinin söylemlerinin toplum ve birey üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı tespit edilmiştir. Sadece söylem seçkinlerinin belli dönemlerde sınav, okul tercihleri, öğrenci gibi öne çıkan konularda bilgi vermek amacıyla haber içinde kullanıldıkları görülmüştür.

Dördüncü bölüm sonuç ve öneriler bölümüdür. Bu bölümde söylem seçkinlerinin ve söylemlerinin analizinden elde edilen bulgulara dayanan sonuçlar bulunmaktadır. Bu sonuçlar doğrultusunda söylem seçkinlerinin kullandığı söylemler üzerine öneriler getirilmiştir.

**Anahtar Kelimeler:** Söylem Seçkinleri, Söylem, Ana Akım Medya, Haber, Eğitim





## **ANALYSIS FROM THE POINT OF DISCOURSE SUPERIORS OF THE EDUCATION NEWS FOUND IN THE MAINSTREAM MEDIA**

### **ABSTRACT**

The development of communication and transportation opportunities has facilitated the access of mainstream media to the mass. The access easiness has provided the formation of impact acceptable over the public opinion. Within this impact area, the media has considerably increased its impact on the public opinion concerning the education. Furthermore, it is also confronted as a resource consulted by people about education matters.

In the education matter concerning the whole society, lots of news take part in the newspaper, television and internet media. The newspapers reserve special pages concerning the education; they have columnists within their scope just for education subject and publish additional broadcasts concerning the education. In the same way, the television broadcasting has changed its style and has considerably extended its limits from whether the point of program or journalism. In the foundation of this wide frame, there are also discourse superiors. This study has been performed as analysis of discourse superiors taken part in the education news.

The study regarding “the analysis of discourse superiors of education news taken part in the mainstream media” is constituted of 4 parts. The first part defines the relation between education and media, media, mainstream media and relationship between education and news, the definitions of discourse and discourse superiors, its role and social impacts in media. In the second part, we have followed for 2 months the education news having and not discourse superiors over online sites of 3 national newspapers in the scope of mainstream media. By investigating the news having discourse superiors in it, we have tried to determine his/her impact on the society and individual.

In the third part of the study, we have given place to the findings obtained from the analysis of the discourse superiors used in the education news. Whereas in the interpretations made on these findings, we have determined that the discourses of discourse superiors have no significant impact on the society and individual. We have seen that the discourse superiors are used within the news to give information at certain periods about prominent matters such as exam, school preference/selection and student.

Finally the fourth part is about the conclusion and suggestion. In this part, you can find the conclusions based on the findings obtained from the analysis of the discourse superiors and discourses. In line with these conclusions, we have presented suggestion over the discourses used by discourse superiors.

**Key words:** Discourse superiors, discourse, mainstream media, news, education



## 1. GİRİŞ

### 1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

*“Bir gazete, yalnız haberleri olduğu gibi veren bir şey değildir, onun gayesi; insanları düşündürerek, kızdırarak, o konuda bir şeyler yapmaya teşvik etmek olmalıdır.”*

*Mark Twain*

#### 1.1. Eğitim Medya İlişkisi

Genellikle günümüzde iletişim araçları olmadan bir iş yapamaz hale geldiği görülmektedir. Artık iletişim araçlarının kullanım amacı değişmiş eğitim, iş ve ev hayatımızda vazgeçilmezi olmuşlardır. Bununla beraber kitle iletişimini sağlayan kitle iletişim araçlarının da aynı düzeyde tercih edilir hale geldiği görülmektedir. Toplumsal olaylar, bireysel konular, eğitim, sağlık, iş, ekonomik yaşam, seyahat gibi temel konular olmak üzere hayatımızın büyük bir kısmının kitle iletişim araçlarından aldığımız iletilerle şekillendiği görülmektedir.

Günlük hayatta kitlelere hitap eden yazılı iletişim araçları gazete, dergi, görsel ve işitsel iletişim araçları televizyon, radyo, internet ortamı olarak tanımlanabilir. Bu tanımlama 1990’lı yıllardan sonra yerini tamamen “medya” ifadesine bırakmıştır. Çünkü iletişim araçlarının sayısı ve çeşitleri giderek artmış, ifade etmede zorluklar ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu nedenle kısa ve öz şekilde ifade gereksinimi “medya” sözcüğünün kullanımının yaygınlaşmasını sağlamıştır. Medyanın bilgilendirme, bilinçlendirme, eğlendirme ve toplumsal tepkilerin geri bildirimindeki işlevi de ifadenin yaygınlaşmasında etkili olmuştur.

Medya kavramına karşılık gelen kitle iletişim araçları da Erdoğan ve Alemdar’ın çalışmasında “değişimci okula göre; televizyon, basın, radyo uydular olarak dar bir çerçevede ele alınmaz, geniş anlamda vericiler, bilgisayarlar, internet ortamı, baskı makineleri, video, ses, donanım binaları, iletişimle ilgili sermaye olarak

tanımlanmaktadır. Bunlar iletişimin maddi teknolojik araçlarıdır. İletişimi üretmede, dağıtmada tüketmede tüm araç gereçleri yapısal ve ilişkisel biçimleriyle kapsar” şeklinde ele alınmıştır. (Erdoğan, Alemdar, 1990). Aynı şekilde en genel tanımıyla eğitim de Ertürk’e göre, “kişilerin kendi isteği veya isteği dışında davranış değişikliği gerçekleştirme süreci olarak görülmektedir” diye tanımlanmıştır (Ertürk, 1972). Bu çerçevede eğitim alanında kitle iletişim araçlarından yararlanma söz konusu olabilir. Eğitim alanında yayınlanan program ve haberlerde medyanın gücünün etkili olduğu görülmektedir. Özellikle, yetişkinlerin bilgi ve görgülerini artırmak, tutumlarını değiştirmek, yeni gelişmeler ile ilgili bilgilendirilmelerini sağlamak açısından etkisini yaygın bir biçimde göstermektedir. Sınav, okul eğitimi, kaliteli yaşam ölçütleri, yaşanan bölgenin ve dünyanın öğrenilmesi gibi konularda ana akım medyanın izlenimlerinin oluştuğunu görmek mümkündür.

Tezcan; medyanın program içeriklerini okul eğitimi içerikleri ile ilişkilendirerek şu tespitleri ortaya koymuştur: Eğitim işlevi gerçekleştiren yayınlardan okula giden öğrenciler ve toplumun diğer kesiminden kişilerin yararlanabileceğini ifade etmektedir. Bu yayınlar bireylere bazı bilgi ve beceriler, uğraşlar kazandırmaktadır. Bu çalışmalar okul eğitiminin eksikliğini gidermek ve medyanın olanaklarından yararlanarak eğitim etkinliğini artırmak amacı gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır (Tezcan, 1985: 206).

Medyadan yapılan bu eğitim etkinliğinin günümüz koşullarına uyarlanması gerekmektedir.

Tezcan, medyanın eğitim etkinliğinde temel hususlarda yapılan ek güncellemeler ile birlikte, bireyin düşünme ve iletişim yetenekleri, kişi sağlığı ile ilgili bilgiler, doğal sürecin ve fiziksel çevrenin bilinmesi, kişinin içinde yaşadığı evrenin, ekonomik ve toplumsal kurumlarını bilmesi, anlaması, kişinin değer yargı ve inisiyatifi ile yaşayabileceği modern bir evrene uyumunu sağlayan niteliklerin geliştirilmesi, ruhsal ve ahlâkî gelişimi, dinsel inanışların ve törenlerin toplum hayatına uygulamada davranışını kazandırma ile ilgili bilgiler verilmesini vurgulamıştır. Ayrıca edinilen bu bilgilerin kendi yaşamlarına uygulanması kısmının da önemine değinmiştir. (Tezcan, 1985: 206).

Eğitim ve medyanın bireylerin yetişmelerinde topluma hazırlanmalarında ortak çalışmalar yaptığı ya da yapması gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

McQuail’in İletişim Modelleri çalışmasında belirtilen DeFleur’un “kültürel normlar” kuralında “medyanın yalnız bireyler üzerinde doğrudan etkili olmadığını, toplumun

kültürünü, bilgi birikimini, değerlerini ve toplumsal düzenini de etkilediğini ileri sürmüşlerdir. İzleyici bireylerin, kendi davranış kalıplarına uygun seçimleri doğrultusunda imaj, düşünce ve değerlendirme kümelerini oluşturmalarına olanak sağlar.” şeklinde ifade edilmiştir. (McQuail,1994: 93).

İletişim teknolojisindeki gelişmeler,medyada yeralan haberlerin ve programların içeriğinin değişimini gelişimini sağlayabilir. Bu durum toplumsal etkilerinin de değişmesi ve gelişmesi biçiminde değerlendirilebilir. Eğitim haberleri bu çerçevede önem kazanabilir. Bireylerin ve toplumların eğitim etkinliklerinden yararlanma düzeyleri artabilir. Dolayısıyla toplumsal değişimin ve gelişimin yolları açılmış olabilir. İlal, “Yığımsal İletişim Araçları ve Toplum” isimli kitabında basım teknolojisindeki gelişmelerin yansımalarında toplumsal değişimi göstermiştir.

“15. yüzyıl sonrasında gelişen basım teknolojisi özellikle 17. yüzyıldan başlayarak dönemin burjuva devrimlerinin bireyci, özgürlükçü, eşitlikçi, demokratik katılıma yönelik ekonomik yapılanmasına uygun düşünmektedir. Herkes düşüncesini özgürce yayabilmelidir. Düşüncesini yaymak isteyenler bir gazete çıkarma özgürlüğüne sahip olabilmelidir. Bunlar liberal düşünce sisteminin kaçınılmaz sonuçlarıdır ” (İlal, 1997: 42).

## **1.2. Eğitim Açısından Medyanın İşlevleri**

Medya kapsamında ki ana akım medya eğitim, sağlık, sanat, ekonomi gibi konularda gelişen durumlarla ilgili haber ve bilgi verme sorumluluğunu yerine getirme çabası içinde görünmektedir. Çünkü insanlar çevresinde ve dünyada olup bitenlerden haber alarak bilgi edinmek istemektedirler. Bu anlamda eğitim ile ilgili gelişmeleri, çoğunlukla medyadan kolayca takip etme biçimini tercih edebilmektedirler.

RTÜK yayınlarına ait “Medya Okur yazarlığı Dersi Öğretmen El Kitabı”nda medyanın işlevleri,haber ve bilgi verme, toplumsallaştırma, eğitim, eğlendirme,kültürel değerlerin korunması,denetim/eleştiri ve kamuoyu oluşturma,tanıtım biçimiyle sıralanmıştır (Medya Okuryazarlığı Dersi Öğretmen El Kitabı, 2007: 26-27-28).

Haber ve bilgi verme işlevinin eğitim haberleri açısından en önemlisi olduğudur. Eğitim sitemindeki yenilikleri ve değişiklikleri topluma ileterek bilgilendirme ve bilinçlendirme işlevini yerine getirmesi olarak görülebilir. Bu durum içinde bulunduğu çevre ve dünyada ki eğitimle ilgili gelişmelere değinerek, bireylerin

faaydalanmasını sağlayabilir. Ayrıca öğrencilerin eğitimine bilgi iletiminde, beceri kazandırılmasında, düşüncelerinin değiştirilmesi ve geliştirilmesinde katkıda bulunabilir.

Dünyada yaşanan hayatları kolayca öğrenme ve kendi hayatlarımız üzerinde düşünme, toplumsallaşma işlevini medyanın en etkili işlevi olarak göstermektedir. Toplumsal yaşama uyum sağlama ve çeşitli olanaklardan yararlanma isteği medyaya ilgiyi artırabiliyor. Eğitim işlevi etkinliğinin artmasında diğer işlevlerinde etkili olduğu düşünülebilir. Kültürel değerlerin korunması, denetim ve eleştiri gibi işlevler eğitim alanıyla iç içe girmiş görünmektedir.

Mora'nın çalışmasında diğer yaklaşımlar açısından medyanın işlevleri şu şekilde ifade edilmiştir:

“Liberal/çoğulcu görüşlere göre, medyanın bilgilendirme, kültürel devamlılık, toplumsallaştırma, kamuoyu yaratma ve eğlendirme olarak beş temel işlevi olduğu belirtilmiştir” (Mora, 2008: 98).

Yine aynı çalışmada, medyanın tanıtım ve satış anlamında etkinliği eleştirel görüşlere göre medyanın işlevi ise, ekonomik sistemin ve bilinç yönetiminin satışını yapmaktır. Bunu medya ürünlerini dolayımılayarak ya da reklâm ve ilanların sunumu ile birlikte yapmaktadır(Mora, 2008: 98).

“İçerik ve işlev açısından aynı noktalarda keşiştiğini belirten Macionis, eğitimin çok boyutlu toplumsal bir olgu olduğunu belirtmektedir. Aynı zamanda basını da salt haber dağıtan ve yorum dağıtan kitle iletişim aracı olarak tanımlamamaktadır.

Medya, sözcük anlamı ve kökü itibariyle geniş anlamda kitlelere birbiriyle ilişki kurduran ve bağlayan anlamına gelerek, kitlelerin sosyalleşmesini sağlayan, davranış ve tutumlarının oluşmasında etkili bir toplumsal kurum olarak görülmektedir”(alıntılanan:Macionis,1997)( alıntılanan: Güner ve Cömert, 2013: 27).

### **1.3. Ana Akım Medya: Ana Akım/Yaygın Medya**

Yeni medya ve elektronik medyanın imkânları geliştikçe, ekonomik olarak daha ucuza mal edebilen yayıncılık sektörü ile beraber, gazete, TV ve radyo sayısı artarak çeşitlendi. Başta; küçük yerleşim bölgelerinde yerel medya, toplumdaki baskı grupları, sivil toplum örgütleri gibi küçük ölçekli özel gruplar, gazete, dergi, radyo, televizyon yayıncılığı yapabilir hale gelmişti. Bu değişim literatürde medyayı, ana akım medya ve alternatif medya olarak ayırdı.

Halk, kitle iletişim araçları yoluyla bilgi sahibi olur ve sağlanan bu bilgilerle seçimini yapar. Bu durumun medyaya toplumsal kurum olarak önemli bir yer sağladığı görülmektedir. Büyük kitle iletişim araçları bilgi dağıtım kanalları yoluyla yayın yapan, bu nedenle kitleleri dikkate alarak içerik belirleyerek sürekliliği sağlayan medyaya “Yaygın Medya” veya “Ana akım Medya” denilmektedir.

Ana akım haber siteleri en yaygın olan özel yayın organlarıdır. Bu haber sitelerinin geleneksel medyadaki yayının internete aktarılması ve o doğrultuda yayımcılık isteği görülmektedir. Bu isteğin temelinde yeni medya olanaklarından yararlanma ve gazetecilik yapma isteği gözlemlenmektedir.

Ana akım medya Şen ve Avşar’a göre, liberal yaklaşım çerçevesinde, güç ve iktidar kaynağı olarak görülmüş ve halkın yaşadığı olayların yer alabileceği bir alan olarak belirtilmiştir(Şen, Avşar, 2012: 44).

Baytar’a göre, ana akım medyanın politikaları şöyle değerlendirilmiştir. “Bu çerçevede ana akım medyanın haber politikalarına getirilen eleştiriler, egemenden yana tavır koyması, eleştirellikten uzak olması, gerçekleri mitleştirerek olumsuzlukları örtmesi, magazinleşmeye ağırlık vermesi, siyasal/ekonomi merkezli daralmış bir habercilik sunması, sistemin eksikliklerini kapatması, izleyiciyi pasif olarak görmesi, yapay krizlerle gündemi değiştirmesi, merkez siyasetin gündeminin dışına çıkamaması, eğlence kültürüne fazla önem vermesi, kendini toplumsal istikrarın savunulmasına adanması, istikrara tehdit olarak gördüğü her faaliyeti dışlayarak sıradışı, bağımsız ve özgür haber yapamaması, sorunları görmezden gelmeleri, çoğunluğun sesi olarak daha çok haber yapması, mevcut durumun dışında dışlayıcı/ötekileştirici bir politika güderek farklı grupların özgürlük ve gereksinimlerine cevap vermemesi biçiminde sıralanmıştır” (Baytar, 2012).

Adaklı, 1980’den sonra yeniden şekillenen “basın” döneminin yerini “medya” dönemine bıraktığını ve serbest piyasa ekonomisinin yansımalarıyla basın sektörünün başka mecralarla buluşarak büyük sermayenin önemli bir bileşeni haline geldiğini belirtmiştir. Buna bağlı olarak, medya sektörüne küçük medya gruplarının katılmasının imkansız hale geldiğinin çerçevesini çizmektedir. Buna göre, tekelleşmenin de kendini göstermesiyle, medya içeriklerinde sansasyon ve manipülasyon daha da yaygınlaşmıştır. Medya yöneticileri ve köşe yazarları, burjuvanın önemli temsilcileri ve ideologları olarak medyayı ekonomik ve siyasî yönden şekillendirmeye başlamıştır. Bu süreç, çeşitli iletişim olanakları yaratan yeni iletişim teknolojilerinin gelişmesini sağlarken, ancak etkin bir alternatif medya

olanağını zayıflatmış ve etik kodların sürekli aşınmasına yol açmıştır (Adaklı, 2010: 75).

Akademi dünyasında yaygın medya olarak ifade edilen ana akım medyanın karşısına yeni medya teknolojisinin gelişmesiyle alternatif medya gelmiştir.

Bailey, ana akım medya ile alternatif medya için kurum yapısı, yapılanma, faaliyet gösterme biçimi ve söylemin kullanılması bakımından karşılaştırmalar yapmıştır. Buna göre, ana akım medya, büyük ölçekli kurum yapısına sahip ve izleyici kitlesi homojen, alternatif medyada ise, kurum yapısı küçük ölçekli, izleyici kitlesi özel gruplardır. Ana akım medya devlet kuruluşu veya ticari şirket olarak faaliyet gösterirken, alternatif medya bağımsız olarak çalışmaktadır. Dikey yapılanma ve profesyoneller ile çalışma hakim söylemleri kullanma ana akım medyanın diğer özellikleridir. Yatay yapılanma, demokratikleşme ve çoğulculuk çerçevesi içinde izler kitlenin erişim ve katılımını kolaylaştırma, hâkim olmayan (hatta hegemonyaya karşı) söylem ve temsile sahip olma özellikleri göstermektedir (Bailey, vb. 2007: alıntılanan: Taylan, 2012: 18).

Bu karşılaştırma ana akım medyanın toplumsal güç bakımından birinci kuvvet medya olduğunu gösterebilir. Çünkü büyük ölçekli kurumsal yapıya sahip kuruluşlar tekelci yapısıyla toplumsal güç oluşturma etkisi oluşturabilir. Ayrıca toplumsal ifadelerle hakim söylemleri kullanması, profesyonel eğitim almış kişilerin çalıştığı kuruluşlar olması, ticari şirket veya devlet kuruluşu olması birinci kuvvet medya olmasının dayanakları olarak ifade edilebilir.

#### **1.4.Haber Nedir?**

Haber; yazılı, elektronik ve yeni medyanın asli ürünüdür. Bir basın yayın organı habere yer vermeden düşünülemez.

Kitle iletişim araçlarında yer alan haberler, bireyleri kişisel, yerel, yöresel, ulusal ve uluslararası düzeyde; toplumsal, siyasal, ekonomik ve kültürel yaşamdaki gelişmeler üzerine bilgilendiren, eğiten, eğlendiren, eyleme yönelten, hatta eylem kararından döndüren toplumsal bir olgudur.

Temelinde bireyi yaşamsal olarak ilgilendiren gelişmelere ilişkin bilgileri barındıran haber kavramı:



“İngilizce North (Kuzey), East (Doğu), West (Batı) ve South (Güney) kelimelerinin baş harflerinden meydana geldiği bilinen (NEWS) haber kelimesi, “her yönde meydana gelen olaylar” olarak da tanımlanmaktadır” (Gönenç, 2004: 78).

“İlk gazetecilik kitaplarından biri olan Tennessee Üniversitesi’nden Stanlay Johnson ve Julian Harriss’in 1942’de hazırladıkları “The Complete Reporter” da yazarlar, zamanın gazetecilik anlayışı ile haber tanımlarını şöyle sıralıyorlar:

1. Haber, okuyucunun ilgileceği olaydır.
2. Haber, gazeteye basıldığında okuyucuya yararlı olacağı düşünülen olaydır.
3. Haber okuyucunun bilmek istediğidir.
4. Haber, insanların hakkında konuşacakları şeydir.
5. Haber yakın zamanda olan keşifler, görüşler ve okuyucuların etkilenecekleri ya da ilgilecekleri konulardır (Rigel, 2000: 178).

Haberin bilgidir biçimlendirilerek sunulmasına, dönüşümü tamamlandıktan sonra okuyucu üzerindeki etkileri dikkate alınmasına kadar yeniden tanımlanması söz konusu olmuştur.

Bunlardan en bilineni “Mac Bride Raporu’nun iletişimin işlevlerinin ele alındığı “Çağdaş Boyut” bölümünde de haber; “bireysel, toplumsal, ulusal ve uluslar arası durumları akılcı bir biçimde kavramak ve gerekli kararları alabilmek için zorunlu olan, veri, olgu, mesaj, görüş ve yorumların türü olarak tanımlanırken, bu bütünleşik yapıyı oluşturmak için yapılan, toplama, arşivleme, işleme ve dağıtma işine ise habercilik denilmektedir” (Bride Raporu, 1993: 169).

Aynı raporda, haber maddi olmayan bir mal ve çok değerli bir hizmet olarak şöyle tanımlanmaktadır:

“Haberler, ucu bucağı belli olmayan metalar gibi kabul edilmelidir.(Bu terim, eğitim ve sağlık hizmetleri gibi taşıdıkları önemden dolayı, temin edilmeleri pazar güçlerine bağımlı olmaması gereken mallar için kullanılır.) Bundan başka, haber genellikle mallar üretilmeden önce var olması gereken bir hizmettir” (Bride Raporu, 1993: 169)

Prof. Dr. Nurdoğan Rigel, haberi, toplumun bilgi ve ilgisini geliştirecek, dönüştürecek gerçekliği, kurgusal olarak yayımlanacak medya organizasyonun yapısına, teknolojisine ve ideolojisine göre yeniden kurgulanması şeklinde tanımlayarak, içinde barındırdığı çok katmanlı yapısı nedeniyle biçimsel olarak düzenlenişi, tanımlanmasından ve kavramsallaştırılmasından daha kolay bir iletişimsel yapılanma olarak ifade etmektedir(Rigel, 2000: 177).

## 1.5. Eğitim Haberleri ve Medya

Toplumsal bakımdan ana akım medyada yeri olan gazete, televizyon, internet ortamı haberlerin yazılı, sesli, görsel olarak bireylerin ve toplumun hafızasına aktaran iletişim araçları olarak tanımlanabilir.

Bu aktarım, Arslan'a göre medya ile dinleyiciler-izleyiciler arasındaki ilişkinin oldukça çok boyutlu ve karmaşık bir hale getirmiştir. Konu bireyler boyutunda ele alındığında, izleyicilerin toplumsal öz geçmişleri, yaşı, cinsiyeti, mesleği, yaşam biçimi, hayatı algılayış şekli, zihinsel özellikleri ve zekâsı, kişiliği, dini inançları ve öteki bireysel karakteristikleri gibi birçok etken işin içine girmektedir. Bireylerle ilgili olarak sayılan, bütün bu toplumsal ve psikolojik özellikler, medyanın bireyler üzerinde yaratacağı etkinin türünü, şeklini ve şiddetini belirlemede belirli ölçüde rol oynar. Hiç kuşkusuz bu konuda mesajların simgesel yapısı da gözden ırak tutulmamalıdır. Yine aynı şekilde, verilen mesajların kaynağı da, yaratılabilecek etkilerin niteliği ve şiddeti üzerinde belirleyici rol oynayan bir başka önemli etkendir”(Arslan, 2004: 3).

Toplumun yazılı, görsel ve işitsel basındaki bilgilere ulaşma ve kullanma becerilerinin geliştirilmesi, bilinçlenmenin oluşması, başta ana akım medya olmak üzere diğer kitle iletişim araçlarının katkılarını örneklemek açısından Demet Çelik ve Meral Uysal, çalışmasında, gazetelerde köşe yazılarının kadın eğitime katkısını belirleyerek şu sonuca ulaşıldığını belirtmektedirler: Kadın eğitimi konusunda, köşe yazarlarının görüşleri değerlendirilmiştir. Kadın Eğitimi kategorisi, Zaman Gazetesinde, % 1, 9 oranında, Hürriyet Gazetesinde, % 1, 2 oranında, Birgün Gazetesinde % 1, 3 ve Radikal Gazetesinde de % 0, 4 oranında yer almıştır (Çelik, Uysal, 2012: 298).

Gazetelerde eğitimle ilgili haberlerin nitelik olarak hangi özellikleri gösterdiğini belirlemek adına bir araştırma çalışması olabilir. Sadece eğitim amaçlı gazete yazıları sayı bakımından oldukça az yayımlanmaktadır. Bu durum gazetelerin hoşça vakit geçirme, eğlendirme amaçlı şekillenme eğiliminin baskın olduğu söylenebilir. Ayrıca özelleştirme ve serbest piyasa eğiliminin bir sonucu olarak düşünülebilir. Nitekim eğitimde özelleştirmenin bir sonucu olarak reklâm, tanıtım gibi tek yönlü iletişim yani iletim öğelerinin yayın sıklığı artış göstermektedir (Erkılıç, 2006).

Erkılıç, bir yıl sonra yaptığı çalışmada “yerel gazetelerin eğitimle ilgili konulara haftalık olarak tüm yayınları içinde kapsam açısından yer verme oranı yaklaşık yüzde

beştir” ifadesiyle gazetelerdeki eğitim haberlerinin azlığını ortaya koymuştur(Erkılıç, 2007: 157).

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 2008-2009 eğitim öğretim yılından itibaren “İlköğretim 4-8. Sınıf Öğretim Programlarının Öğretme-Öğrenme Süreçlerinde Gazete Kupürlerinden Yararlanma” adlı ek bir programında şu ifadelere yer verilmiştir.

Gazeteler, güncel bilgiye ulaşılabilecek kaynaklardan biri olması açısından öğrenme-öğretme amaçlı kullanılabilir. Gazeteler içerdikleri farklı konulardaki (şehir, ülke, dünya, ekonomi, sağlık, bilişim, kültür-sanat, spor, eğitim vb.) haberler, zengin görsel unsurlar (resim, fotoğraf, şema, grafik, harita vb.) ve her düzeyde (okul öncesinden yükseköğretime) içerdikleri bilgilerle her derste kullanılabilir bir araçtır.

Gazeteler, edinilen bilginin pekiştirilmesinde ve hedeflenen becerilerin kazanılmasında, günlük yayınlanması açısından “her gün yenilenen bir kitap” işlevi görmektedir. Böylece gazete kupürleri, kesilebilmesi, yapıştırabilmesi, katlanabilmesi açısından da etkili bir kaynaktır. Bu açıdan gazetenin tamamı değil; konu ve içerik ile ilgili gazete kupürünün eğitim açısından kullanımı esas alınmaktadır (MEB, 2008,<http://www.memden15.gen.tr/downloads/down/2008-gazetekupuru.pdf>).

Ana akım medya kapsamındaki görsel ve işitsel iletişim araçları içinde eğitim faaliyetleri bulunmaktadır.Genellikle bu yayınların içeriğinitoplumsal yapıların baskın söylemleri belirleyebilir. Çünkü ana akım medya büyük ölçekli bir kuruluş olup ticari faaliyet göstermektedirler. Bu düzenlemelerkuruluşlar tarafından elinde bulunduğu durumlar çerçevesinde görülebilir.

“Çok özel durumlar olmadıkça, kitle iletişim araçları eğitim içerikli yayınlarını, toplumda var olan eğitim siyasetine paralel olarak yürütürler” (Kocadaş, 2004: 134). İçinde bulunduğu toplumun eğitim sistemi ile ilgili geliştirme, yenileme, kusurların düzeltilmesi gibi anlayışlarala yayın içeriklerini oluşturmak istedikleri biçiminde yorumlanabilir.

## **1.6. Haber Söylemi**

Rigel’e göre, söylem;“dilin yapısının, işlevlerinin ve kullanılma kalıplarının incelenmesidir”(Rigel, 2000: 182). Bu tanıma göre kullanılma kalıplarının içeriğe

etki gücünden söz edilebilir ve haberin düzenleme biçiminin önemli olacağı yorumu yapılabilir.

Mora; söylemi dile getirme biçimi olarak ele almış, otomatik olarak kullanılabileceğini, verili toplumsal bağlamda anlamlı ilişkiler üzerinden söz edilebileceğini belirtmiştir (Mora,2008: 14).

İnal'ın bakış açısına göre söylem; toplumsal kişilerarası alana ait bir kavram olarak ortaya çıkmakta ve ideoloji sorunu ile birleşmektedir. Yani dilin kullanımına ait bir kavramdır. Söylem nosyon olarak yaygın kullanılmasının ardında yapısalci kuramların sosyoloji, siyaset bilimi, dilbilim ve psikanaliz içinde geçirdiği dönüşümün baskın bir etkisi vardır. Sözü edilen disiplinlerden gelen farklı etkilerin kilitlendiği kavram “özne”dir. Bu disiplinler arası alan iletişimin alanıdır. Medya üzerine yapılan tartışmaları ve haberin kodlanma ve alımlanma süreçlerini bu alan içinde bir pratik olarak ele almaksa kaçınılmazdır. Bu söylem, sembolik seçkinlerin söylemlerinden ayrı ve kopuk bir süreç içinde değildir.

Söylem analizi metinlerin kavranmasında temel yöntem olarak benimsememizi zorunlu kılar. Söylem analizinden yana tercihimiz basit bir yöntemsel seçim değil, ontolojik, bilgi bilimsel ve yöntembilimsel bir tavrın parçası gibidir. Söylem analizi, bağlama ilişkin bir analizdir. Söylem analizlerinin çıkış noktası medya metinleri değil, toplumsal yapılarıdır(İnal, 1996: 92-93-94).

Van Dijk'e göre söylem analizi disiplinler arası bir alandır. Bu nedenle belirsizdir. İlk başlarda diğer bilim dallarına bağımlı olsa da, son yıllarda bağımsız olarak ele alındığını belirtmektedir (Van Dijk, 1985:).

Mora, aynıVanDijk gibi söylem analizinin; dilbilimi, edebiyat bilimleri, antropoloji, semiyoloji, sosyoloji, psikoloji v.b. sosyal bilimlerin farklı disiplinlerinden yararlanarak oluşturulmuş bir yöntem olduğunu belirtmektedir. Ayrıca söylem analizi yönteminde; güç, erişim, etki, anlama, model, bilgi, tutum ve ideoloji gibi kavramların önemli olduğunu vurgulamaktadır ( Mora, 2011 ).

Haberî söylemle ilişkilendirdiğimizde Oya Tokgöz, “Bu noktada haberî bir söylem olarak ele aldığımızda iletilerin ikna gücünün arttığını söyleyebiliriz. Bunun haberin içinde kendine özgün bir metin gibi durarak fonksiyonel olabileceği düşünülebilir. Burada söylemin tüm etkenlerden etkilenmemiş olarak işlenmesi ve topluma sunumunun yapılması mümkün olmalıdır” şeklinde ifade etmiştir (Tokgöz, 2000: 161–162).

## 1.7.Söylem Seçkini ve Medyada Kullanılan Söylem Seçkinleri

Teorik tanımlamaya göre elit kavramına karşılık gelen kişiler en üst toplumsal sınıfa ait olarak görünse de Arslan'a göre, temel kıstas sınıfsal pozisyon veya kurumsal pozisyon değildir. “Yalnızca üst tabakadaki bireyleri içermez. Elitler üst tabakaya mensup olabileceği gibi, alt toplumsal tabakaların üyeleri içinden de çıkabilir. Yani elit, kapitalist sınıf veya üst toplumsal sınıf üyeliği anlamına da gelmez. Üst sınıfın yanı sıra, orta sınıf ve alt sınıftan bireyler de olabilir”(Arslan, 2004: 4).

Elit kavramına göre tanımlanan bu kişiler toplumsal yaşantıyı yönlendirebilirler. Ortaya çıkacak olumlu ve olumsuz sonuçların sorumluluğunu taşıyabilirler.

İletişim olanaklarının artması ile beraber kamu hizmetleri kapsamında yer alan eğitim alanında da yer almaya başladığı görülmektedir. Bu kişilerin, boyutlarının ve işlevlerinin değişim içinde olduğu danışmanlık tarzıyla çalışmalar yaptıkları görülmektedir. Bu süreci basın yayın organları için gözlemlemek istediğimizde, medyada yer alan eğitim haberlerinde kullanılan aktörlerin (söylem seçkinlerinin) sayısının ve ele aldıkları konuların çeşitlerinin arttığı gözlemlenmektedir. Medyada yer alan aktörlerin durumunun haberin yapısına göre belirlendiğini söyleyebiliriz. Mora, haberin tematik ve şematik olmak üzere iki temel yapısı olduğunu; şematik yapısını eşik bekçilerinin, tematik yapısını haber kaynakları ya da haber aktörlerinin oluşturmalarıdır.

Gücü/iktidarı elinde bulunduran söylem seçkinleri, medyada yer alan olay, olgu ve fikirlerin çerçevesini çizerek, iktidarın söylem yoluyla toplumsal denetim ve uygulamasını sürdürürler. Bourdieu'nün “sembolik seçkinler” olarak tanımladığı, akademisyenler, yazarlar, sanatçılar, yönetmenler, gazeteciler, sahip oldukları yaşam standartlarını kaybetmemek ve konumlarını tehlikeye atmamak için gücün ve iktidarın hizmetinde statükonun devamı için işbirliği yaparlar (Mora, 2008: 1).

Mevcut üretim ilişkileri çerçevesinde eğitim hizmetleri de yorumlanabilir. Eğitim hizmetlerinin üretilmesinde kullanılan söylem seçkinleri akademiyenler, politikacılar, eğitimciler, uzmanlar vb. gibi düşünülebilir. John Fiske ve arkadaşlarının belirttiği gibi, bu kişiler mevcut bilgileri tasarımıyarak topluma sunarlar.

Söylem seçkinlerini çağrılı konuşmacılar olarak da tanımlayan Mora, yine kendi düşüncesini destekleyici nitelikteki ifadesinde, medyanın bir öğreti veya düşünceyi tanıtmak amacıyla yapılan sözlü ya da yazılı çalışmaların resmi ve biçimsel bir

çerçeve de olmasına izin verildiğini, kelimelerin dönüştürülerek sunumunun yapıldığına dikkat çekmektedir(Mora,2008: 17) .

Bu medyadaki söylem seçkinlerinin sunumlarının her sözcüğünü farkında olarak kullanmaları gerektiği anlamına gelebilir. Özellikle ana akım medyada yapısal özellikleri itibariyle çok dikkatli olmaları gerekeceği şeklinde yorumlanabilir.

## **2.YÖNTEM**

### **2.1. Araştırmanın Amacı**

Bu çalışmanın amacı, ana akım medyada yer alan günlük gazetelerin web sitelerindeki eğitimle ilgili haberlerinde kullanılan söylem seçkinlerinin incelenerek eğitimin hangi yönüne daha çok eğildiklerini ve toplumsal faydanın sağlanmasında ne kadar etkili olduklarını belirlemeye çalışmaktır.

### **2.2. Araştırmanın Önemi**

Ele alınan konuların eğitimin amaçlarını gerçekleştirmede ne kadar etkin olduğunu ve yeterli olup olmadığını tartışmaya açmaya çalışmak. Çalışmanın sonucunda araştırmanın katacağı değerleri şöyle sıralayabiliriz.

- 1.Eğitimin medya kullanılarak kamuoyu üzerindeki etkisini belirleme çalışmalarına katkı sağlaması.
- 2.Günümüz ana akım medyanın eğitici işlevinin etkilerinin çalışması olarak düşünülmektedir.

### **2.3. Araştırmanın Varsayımları**

Konunun amacına uygun olarak, yanıt aranacak sorular şunlardır:

- 1.Ana akım medyada yayınlanan eğitim haberlerinin konuları nelerdir?
- 2.Ana akım medyada yayınlanan eğitim haberlerinin içerikleri nelerdir?
- 3.Ana akım medyada çıkan eğitim haberlerinin söylem seçkinlerinin çalışma alanları nelerdir?
- 4.Haberlerde yer alan söylem seçkinleri görsel unsur ile ilişkisi,
- 5.Haberlerde yer alan söylem seçkinleri ile haber başlıkları ilişkisi,

6.Kullanılan söylemler eleştirel midir? Açıklayıcı mıdır?

#### **2.4. Araştırmanın Sınırlılıkları**

Çalışma;

1. Hürriyet-Milliyet-Sabah gazetelerinde yer alan eğitim haberlerinin incelenmesiyle sınırlıdır.
2. Araştırmanın sonuçları 1.03.2014-30.04.2014 tarihleri ile sınırlandırılmıştır.
3. Araştırmanın alan yazımı, çalışma konusu dâhilinde yazılmış, araştırmacının ulaşabildiği, İngilizce ve Türkçe kaynaklarla sınırlıdır.

#### **2.5. Araştırmanın Yöntemi**

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır.

“Doküman analizi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar” (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

“Dokümanlar, nitel araştırmalarda etkili bir şekilde kullanılması gereken önemli bilgi kaynaklarıdır. Bu tür araştırmalarda, araştırmacı, ihtiyacı olan veriyi, gözlem veya görüşme yapmaya gerek kalmadan tek başına bir veri toplama yöntemi olarak kullanabilir. Diğer nitel veri toplama yöntemleriyle karşılaştırıldığında denek veya “katılımcı tepkiselliği” sorununa yol açmaz” (Yıldırım ve Şimşek, 1999).

Çalışmada 1.03.2014 ve 30.04.2014 tarihleri arasında dijital ve çevrimiçi yayıncılık olarak Hürriyet, Milliyet ve Sabah gazetelerinde içinde söylem seçkini bulunan eğitim haberleri ele alınmıştır. İncelenen 960 haberden, içinde söylem seçkini bulunan 568 tanesi üzerinden çalışma gerçekleştirilmiştir.

Seçilen gazeteler ana akım medyanın aynı türüne örnek olması açısından benzerlik gösteriyor olsa da, farklı sahiplik yapılarına ve eğitim haberlerine özellikle sayısal olarak yer verme açısından benzerlik göstermemektedir.

Bu bağlamda araştırmanın evrenini (61x3) 183 gazetede (960) tüm eğitim haberleri oluşturmuş olup tarama işleminin sonunda örneklem kapsamına eğitim haberlerinde yer alan söylem seçkinleri ile ilgili (568)haber alınmıştır. Veri toplamada haber metninin söylem seçkinleri açısından analizini yapmak için 10 sorudan oluşan bir çözümleme yönergesi kullanılmıştır. Bu yönerge; total olarak eğitim haberleri ve yer alan söylem seçkinleri ile ilgili; haberin konusu, kullanılan başlığı, söylemin açıklayıcı mı eleştirel mi olduğu, söylem seçkinin niteliği, haberde kullanılan



fotoğraf ve videonun söylem seçkini ile ilişkisi gibi konu başlıkları altında incelenmiş olup, sonuçlar sayı ve yüzdelik olarak verilmiştir.

### **2.5.1. Verilerin Toplanması**

Verilerin toplanması amacıyla, kitle gazetesi özelliği bulunan 3 büyük gazetenin dijital baskılarının ve çevrimiçi sitelerinin eğitim haberleri oluşturulan araştırmacı grubu tarafından incelenmiştir. Araştırmacılar, çalışmalar esnasında verilen yönerge çerçevesinde unsurları belirlemeye çalışmışlardır. Duraksama dönemlerinde ortak görüşlerle sonuç elde edilmeye çalışılmıştır.

### **2.5.2. Verilerin Çözümlemesi**

Araştırmanın süreci doğrultusunda çalışma dokümanlarında belirli günlere ait yaygın medyanın internet sitelerinde yer verdikleri eğitim haberleri tespit edilmiştir. Haberin ele alınış biçimiyle hazırlanan yönerge çerçevesinde de elde edilen veriler tablolaştırılmıştır. Belirlenen haberler için konuya yönelik analiz yapılmış, tablolar ve temalar belirlenmiştir. Yıldırım ve Şimşek'e göre, İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla fark edilmeyen kavram ve temalar bu analiz sonucunda keşfedilir. Bu amaçla toplanan verilerin önce kavramlaştırılması, daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temaların saptanması gerekmektedir şeklinde ifade edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu açıklamanın kapsamında tablolardaki veriler üzerinden yüzde hesaplamaları yapılmış ve sonuca bağlanmıştır.

İncelenen 568 haber için yapılan analiz yöntemini bir örnek haber ile ayrıntılı olarak ele alalım. <http://www.hurriyet.com.tr/egitim/26317778.asp> internet sitesinden alınan haber örneği TEOG sınavları ile ilgili uzman görüşlerinden oluşturulmuştur. Bahçeşehir Koleji, Fen Bilimleri Dershanesi, Bilfen İlköğretim Okulları, Uğur Dershanesi uzmanlarının görüşlerine yer verilen haber, diğer haberlerin incelendiği 10 soruluk yönergeye göre incelenmiştir.

### **2.5.3. Araştırmanın Bulguları**

Araştırmada kıstas olarak, yaygın medyada yer alan gazete ve internet sitelerinde eğitimle ilgili haberlere ve bölümlere yer verildiği belirlenmiştir.

Çalışma belgeleri olarak; 01.03.2014-30.04.2014 tarihleri arasında incelenen A(Milliyet) gazetesi 1996'da, B(Hürriyet) gazetesi 1997, C(Sabah) gazetesi 1997 tarihinden itibaren elektronik ortamda yayımlanmaya başlamışlardır.

### **Hürriyet:**

Hürriyet, 1 Mayıs 1948'de Sedat Simavi tarafından kurulmuştur. 90'lı yılların başında gazetenin sahibi olan Hürriyet Holding, Haziran 1994'te Aydın Doğan'a devredilmiştir. Hürriyet Gazetesi, 1 Ocak 1997 çevrimiçi yayına başlamıştır.

### **Milliyet:**

Milliyet, 3 Mayıs 1950 tarihinden itibaren yayımlanmaya başlamıştır. Kurucusu Ali Naci Karacan'dır. Aydın Doğan 1979 yılında gazeteye %75 hisseyi satın alarak ortak olmuştur.

6 Ekim 1980 tarihinden sonra gazetenin sahibi olarak Aydın Doğan künyeye girmiştir (Taylan, 2005: 23).

Milliyet Gazetesi Vatan Gazetesi ile birlikte Karacan ve Demirören'in birlikte kurdukları şirkete 2011 tarihinde satıldı. İnternet sitesi 27 Kasım 1996'da çevrimiçi yayıncılığa başlamıştır.

### **Sabah:**

Dinç Bilgin tarafından kurulmuş ve 22 Nisan 1985 tarihinde yayın hayatına ucuz gazete politikasıyla başlamıştır. Sabah girişimi Bab-ı Âlinin geleneksel dengelerini sarsan ve sektörel büyümeyi kural tanımaksızın sürekli zorlayan bir unsur olmuştur (Taylan, 2005: 23).

2000 yılında gazeteye Ciner grubu ortak olarak girmiş ve kesintili geçen sürecin sonunda 2005 yılında Ciner'in ortak olduğu Merkez Grubu tarafından satın alınmıştır. En son olarak 22 Nisan 2008'de Çalık grubu tarafından satın alınmıştır. Ocak 1997 yılından itibaren çevrimiçi yayıncılığa başlamıştır.

Araştırma kapsamına alınan ana akım medyanın örneklemini oluşturabilecek 3 kitle gazetesindeki eğitim haberleri söylem seçkini olup olmadığına bakılmaksızın, araştırmacılar tarafından incelenmiştir. Ardından haberlerin yüzdeleri hesaplanmıştır. Çizelge 1'de sonuç olarak, % 63,65 ile Hürriyet Gazetesi, %26,98 ile Sabah Gazetesi, %9,38 ile Milliyet Gazetesini görmekteyiz. Hürriyet Gazetesinin eğitim haberlerine yer verilmiş bakımından belirgin farkı olduğu ortaya çıkmıştır.

**Çizelge 2.1: İzlenen Gazeteler**

<b>Gazeteler</b>	<b>İzlenen Haber Sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Milliyet	90	9,38
Hürriyet	611	63,65
Sabah	259	26,98
<b>Toplam</b>	<b>960</b>	<b>100,00</b>

Ana akım medyada yayınlanan eğitim haberlerinin konuları ile ilgili veriler çizelge 2’de verilmiştir.

**Çizelge 2.2: Haberlerin Konusu**

<b>Konular</b>	<b>Haber Sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Öğrenci	144	15,00
Öğretmen	50	5,21
MEB	44	4,58
Sosyal faaliyetler	55	5,73
Problemler	27	2,81
Üniversite	108	11,25
İlköğretim	25	2,60
Orta öğretim	32	3,33
Araştırmalar	18	1,88
Projeler	88	9,17
Sınavlar	221	23,02
Diğer	148	15,42
<b>Toplam</b>	<b>960</b>	<b>100,00</b>

Çizelge 2 incelendiğinde, %23,02 oranla en çok sınavlar (221/960), ile ilgili haberlere yer verilmiştir. 2014 yılı Mart ve Nisan aylarında yapılan taramanın sınav dönemine denk gelmesi sınav ile ilgili haberlerin yoğunlukla yer almasına neden olmuş olabilir.

İkinci sırada yer alan diğer haberler kategorisi %15,42'dir. Konu başlıkları dışında gelişen içerik olarak eğitim kapsamına alınabilecek olaylar incelenmiştir. Bölgesel gelişmeler, bireysel etkinlikler, eğitim kurumlarının başarıları gibi olaylar üzerinden haberlerin yapılmış olduğu görülmektedir. “Hürriyet Gazetesi(Nisan 2014) Edirne Milli Eğitim Müdürlüğü'nün katkılarıyla Otizmde farkındalık için pedal çevirme etkinliği, Hürriyet Gazetesi(Nisan 2014) Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı'nda kalp pili duran Üniversiteli kurtarılamadı, Milliyet Gazetesi(Nisan 2014) “İhlâs Koleji öğretmeni yılın yazarı ödülünü aldı” gibi başlıklarla verilen haberler vb. incelenmiştir.

Sırayı üniversiteler (%12,32) ve projeler (% 8,45) ile ilgili haberler takip etmektedir. Eğitim kurumları içinde üniversitelerin eğitim haberleri kapsamında yüksek oranda yer aldığı görülmektedir.

Problemlerin 2,82 olarak düşük bir oranda yer almıştır. Araştırmalar kapsamında yer alan haberlerin oranı da 2,29 olarak görülmektedir.

**Çizelge 2.3:** Söylem Seçkini Bulunan Haberlerin Gazetesi Ve Toplam Haberler İçindeki Oranı Çizelge

<b>Gazeteler</b>	<b>İzlenen Bütün Haberler</b>	<b>Söylem Seçkini Bulunan Haberler</b>	<b>Yüzdeleri</b>	<b>Söylem Seçkini Bulunmayan Haberler</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Milliyet	90	37	41,11	53	58,89
Hürriyet	611	344	56,30	267	43,70
Sabah	259	187	72,20	72	27,80
<b>Toplam</b>	<b>960</b>	<b>568</b>	<b>59,17</b>	<b>392</b>	<b>40,83</b>

İçinde söylem seçkini bulunan ve bulunmayan haber sayıları Çizelge 3'te verilmiştir. Çizelge 3 bulgularına baktığımızda içinde söylem seçkini bulunan haber sayısı oranı %59,17 ile içinde söylem seçkini bulunmayan haber sayısı oranını %40,83 geçmektedir. Bu oran, Sabah %72,20, Hürriyet % 56,30 ve Milliyet %41,11 olarak sıralanmaktadır.

Eğitim haberlerinde işlenen konularda, haberin sunumunu ve inandırıcılığını güçlendirmek için, öne çıkartılan ve görüşlerine yer verilen söylem seçkinlerine oldukça yer verildiği görölmektedir.

“Üniversiteye Giriş Sistemi Değişiyor”(Sabah Gazetesi, 07.03.2014) başlıklı haberde Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı, YGS birincisine burs (Hürriyet Gazetesi, 31.03.2014) başlıklı haberde“Sınav Eğitim Kurumları Yönetim Kurulu Başkanı Metin Özer” gibi konunun açıklanmasında mutlaka söylem seçkinlerine gerek olmayan haber örneklerini görmekteyiz.

Çizelge 4’te içinde söylem seçkini bulunan haberlerin konuları ile ilgili bulgular verilmiştir.

**Çizelge 2.4:** Söylem Seçkini Bulunan Haberlerin Konusu

<b>Konular</b>	<b>Haber sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Öğrenci	118	20,77
Öğretmen	33	5,81
MEB	28	4,93
Sosyal faaliyetler	27	4,75
Problemler	16	2,82
Üniversite	70	12,32
İlköğretim	10	1,76
Orta öğretim	7	1,23
Araştırmalar	13	2,29
Projeler	48	8,45
Sınavlar	89	15,67
Diğer	109	19,19
<b>Toplam</b>	<b>568</b>	<b>100,00</b>

“Öğrenci” % 20,77 ile konulu haberler Çizelge4’te en yüksek grup olarak çıkmıştır. Sınav öncesi yapılması gerekenler üzerine bilinçlendirme işleviyle hazırlanmış öğrencilere yönelik haber örneğinde “Eğitim Uzmanı Yaşar Özey Uyarıyor”(Sabah

Gazetesi), hem başlıkla hem de söylemleriyle haberi güçlendirmiş ve okunma oranını yükseltmiştir.

“Öğrenciler hangi branşta spor yapacağını bilecek” (Milliyet Gazetesi), başlıklı haberde söylem kullanılarak inandırıcılık faktörü artırılmıştır.

% 19,19 oran ile diğer konu başlıklarını %15,67 ile sınavların takip ettiği görülmektedir. Bütün eğitim haberleri içinde birinci sırayı alan sınavlar söylem seçkini kullanılan haberler içinde %15,67 ile üçüncü sırada yer almaktadır. Bundan sonra üniversite %12,32 ile proje %8,45, öğretmen %5,81 ile yer almaktadır.

Çizelge orta sıralamasında, öğretmen %5,81, MEB %4,93, sosyal faaliyetler %4,75 olarak yer almaktadır.

Çizelgede söylem seçkinlerinin en az görüş bildirdikleri konu grupları en düşükten başlayarak, ortaöğretim %1,25, ilköğretim %1,76, araştırmalar %2,29 ve problemler %2,82 olarak sıralanmıştır.

Buna göre; en çok öğrenciler üzerine gelişen olaylarda, sınav ve üniversite ile ilgili haberlerde söylem seçkinlerinin yoğun olduğu belirlenmiştir.

**Çizelge 2.5:** Ana Akım Medyada Çıkan Bütün Eğitim Haberleri İle İçinde Söylem Seçkini Bulunan Eğitim Haberlerinin Karşılaştırılması

<b>Bütün Haberler ve Söylem Seçkini Bulunan Haberler</b>	<b>Haber sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
İçinde söylem seçkini bulunan haberler	568	59,17
İncelenen bütün eğitim haberleri	960	100

İçinde söylem seçkini bulunan haberlerin bütün eğitim haberleri içindeki oranı %59,17 olarak tespit edilmiştir.

Eğitim haberleri düzenlenirken inandırıcılığını ve etkisini artırabilmek için haber aktörlerini sıklıkla kullandığı sonucunu elde etmekteyiz.

Çalışmanın esasını teşkil eden eğitim haberlerinde yer alan söylem seçkinlerinin bütün haberler içindeki oranının da yüksek olduğu görülmektedir. Bu bağlamda haber aktörleri ya da söylem seçkinlerinin sağladığı canlılığın yadsınamayacağını belirtmek gerekmektedir.

Sadece eğitim alanı için yaptığımız çalışma haberciliğin diğer alanları içinde öngörü edinmemizi sağlayabilir. Sağlık, ekonomi, kültür sanat gibi alanlarda da söylem seçkinlerinin yoğun olarak kullanıldığını söylemek mümkün olabilir.

Eğitim haberciliğinin de söylem seçkininin katkılarında yararlanma isteğini ortaya çıkan oran doğrulayan nitelikte görünmektedir.

**Çizelge 2.6:** Ana Akım Medyada Çıkan Bütün Eğitim Haberleri İle İçinde Söylem Seçkini Bulunan Eğitim Haberlerinin Konu Bakımından Karşılaştırılması

<b>Haber Konuları</b>	<b>Bütün Eğitim Haberleri Sayısı</b>	<b>Söylem Seçkini Bulunan Haberler</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Öğrenci	144	118	81,94
Öğretmen	50	33	66,00
MEB	44	28	63,64
Sosyal faaliyetler	55	27	49,09
Problemler	27	16	59,26
Üniversite	108	70	64,81
İlköğretim	25	10	40,00
Orta öğretim	32	7	21,88
Araştırmalar	18	13	72,22
Projeler	88	48	54,55
Sınavlar	221	89	40,27
Diğer	148	109	73,65
<b>Toplam</b>	<b>960</b>	<b>568</b>	<b>59,17</b>

Çizelge 6’da öğrenci konulu haberlerin içinde söylem seçkini bulunma oranı % 81,94 olarak en yüksek sonuç olarak elde edilmiştir. Böyle bir karşılaştırmada sıralama yaparsak; %73,65 ile diğer konular, % 72,22 araştırmalar, %66 öğretmen, %64,81 üniversite, %63,64MEB, %59,26 problemler, %54,55 projeler, %49,09 sosyal faaliyetler, %40,27 sınavlar, %40,00 ilköğretim, %21,88 ortaöğretim olarak veriler görülmektedir. Burada, 144 öğrenci haberinden 118’inde, 18 araştırma haberinden

13'ünde söylem seçkini kullanılması yüksek sonuçların elde edilmesine neden olmuştur.

**Çizelge 2.6:** Söylem Seçkini Bulunan Haberlerin Türü

<b>İçeriklerine göre haber türleri</b>	<b>Haber sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Sert Haber	331	58,27
Yumuşak Haber	237	41,73
<b>Toplam</b>	<b>568</b>	<b>100,00</b>

Genelde ana akım medya içerik bakımından magazinsel renkli bir çizgide olmasına rağmen, eğitim haberlerinin içeriklerine yönelik genel bir tanımlama yapmak istediğimizde, bilimsel, ağır ve ciddi konuları içeren sert haberlerin oranının %58,27, tahmini olaydan, genel aktüalite, magazin ve spor gibi konuları içine alan yumuşak haberlerin oranından %41,73 Çizelge 7'nin verilerine göre yüksek netice elde edilmiştir. Bireysel etkinlikler, kişisel başarılar gibi olayların habere dönüştürüldüğü yumuşak haberler grubunun bilgilendirici özelliğinin zayıf olduğunu düşünürsek bile, eğitim içerikli haberlerin toplumu bilgilendirme, eğitme ve bilinçlendirme işlevini aktif olarak sürdürdüğünü düşünebiliriz.

**Çizelge 2.7:** Kullanılan Başlığın Söylem Seçkini İle İlgisi

<b>Başlıkla ilgili ya da ilgili değil</b>	<b>Haber sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Başlıkla İlgisi Var	303	53,35
Başlıkla İlgisi Yok	265	46,65
<b>Toplam</b>	<b>568</b>	<b>100,00</b>

Çizelge8'de araştırma sürecinde, haber başlığının söylem seçkininin söylemleri ile ilgisi olup olmadığı incelendiğinde ortaya şöyle bir sonuç çıktı: Söylem seçkinin söylemleri ile başlık ilgisi var%53,35 söylem seçkinin söylemleri ile başlıkların ilgisi olmayan haber yüzdesi %46,65'dir.

Haberlerin konuyu başlık kategorileri içinde 'çerçeveleme' kitle iletişim araçlarına haber sağlayan kaynakların toplumdaki bağlam ve amaçlarını da yansıtır. (McQuail, Windahl, 2005:114).



Haber yazımının en önemli hususları arasında başlık yer almaktadır. Tiraj/ tıklanma sayısı/izlenme oranlarını yükseltmek için öncelikle kamuoyunun göz önünde bulundurularak ilgi çekici ana temadan kopuk olmadan hazırlanması gerekmektedir. Günümüzde yaygın medyada yer alan kişisel görüş ve yorum metinlerinin kamuoyu tarafından ilgi çekecek cümleleri başlık olarak düzenlenmektedir. Örneklem içindeki haberlerde çoğunlukla klişe konuların ve klişe ifadelerin yer aldığı görülmektedir. Dolayısıyla birebir söylem cümlelerini başlığa taşımak yerine, söylemin temasına bağlı olarak yeni cümleler ile başlıkların oluşturulduğu görülmektedir.

“Kayıp çocuklar için üçlü çalışma”(Hürriyet Gazetesi, Nisan), başlıklı haberde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Ayşenur İslam’ın söylemlerine yer verilmiş. Ancak başlık haberin tümünü kapsayacak biçimde söylemle ilişkilendirilmeden oluşturulmuştur.

“Üniversite Ekonomiye Destek Sağlayacak” (Hürriyet Gazetesi, Nisan) biçiminde başlık oluşturulan haberde aktör olarak kullanılan Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Bedrettin Mercimek, “Açık öğretim ve uzaktan eğitim sistemini örgün eğitimle entegre ederek, 4 ay boş kalan üniversite tesislerini Muğla ekonomisine kazandıracamız “ diyerek kullandığı söylemin başlıkla ilişkilendirildiğini görebiliriz.

**Çizelge 2.8:** Söylem Toplumsal mı Bireysel mi?

<b>Söylemler Toplumsal mı Bireysel mi?</b>	<b>Haber sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Toplumsal	508	89,44
Bireysel	60	10,56
<b>Toplam</b>	<b>568</b>	<b>100,00</b>

Haber söylem olarak üretilirken, haberin asıl konusunun yapısının oluşumunu sağlamada yeri olan söylem seçkinlerinin söylemlerinin içerik olarak toplumun geneline kapsayan ya da bireysel bir yapı içinde mi olduğunu belirlemek üzere Çizelge 9’de bulgular elde edilmiştir.

“Okul sütünden sonra kuru meyve!” Sabah Gazetesi’nin başlıklı haberinde konu itibariyle söylem seçkini söylemini “Projeyle ilgili AA muhabirine açıklamalarda bulunan Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçı Birlikleri Başkanı Osman Öz,

obezite, kalp-damar, kanser, hipertansiyon, diyabet gibi hastalıkların görülme sıklığının artması üzerine gelişmiş birçok ülkede sağlıklı beslenme programlarının başlatıldığını, bu diyet programlarında kuru meyvelerin vazgeçilmez konumda gösterildiğini” ifade ederek bireysel ve kişisel zeminden genel bir yapıya taşımıştır.(Sabah Gazetesi, Nisan, 2015).

Bu incelemede, Çizelge 9’da toplumsal %89,44(508/568), bireysel %10,56(60/568) oranları ile görmekteyiz. Bu durumda söylem seçkinlerinin toplumun geneline hitap eden söylemler kullandığı sonucunu söyleyebiliriz.

**Çizelge 2.9:** Söylem Açıklayıcı mı Eleştirel mi?

<b>Söylemlerin Niteliği</b>	<b>Haber sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Açıklayıcı	326	57,39
<b>Eleştiri</b>	<b>Haber sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Olumlu Eleştiri	47	8,27
Olumsuz Eleştiri	68	11,97
<b>Toplam</b>	<b>115</b>	<b>20,24</b>
Diğer	127	22,36
<b>Toplam</b>	<b>568</b>	<b>100,00</b>

İnceleme sürecinde, söylemlerin açıklayıcı mı ya da eleştirel mi olduğuna bakılarak niteliksel bir neticeye ulaşıldı. Çizelge 10’a göre açıklayıcı söylemlerin %57,39, eleştirel söylemlerden %20,24daha fazla kullanıldığı görüldü. Eleştirel söylemlerde ise, olumsuz eleştiri yapanların oranının %11,97, olumlu eleştiri yapanlara %8,27göre daha yüksek olduğu sonucu elde edilmiştir.

“Kurgusal metin olan haberlerin diğer kurgusal metinler gibi bir söylemi bulunmaktadır. Bu söylem içinde, bir yandan haberin söyleminin içinde yer alan anlatımla olaylar/gerçekler kurulup canlandırılmaktadır. Diğer yandan ise, haberlerin söylemi içinde egemen söylemler doğallaşp, egemen ideoloji yeniden kurulmakta ve haberler anlatıcı tarafından kurgulanmaktadır” (Tokgöz, 2000: 161–162). Bu sınırlar içinde haberin açıklayıcı ve eleştirel niteliklerine de bakılması gerekmektedir.

Eğitim haberlerinde oluşacak format buna göre biçimlenebilir. "Işık mezunlarına sanayici desteği"(Sabah Gazetesi, Nisan) başlıklı haberde söylem seçkini niversitenin Rektörü Prof. Dr. Nafiye Gne Kıyak, "İngilizceye büyük önem veriyoruz. Ayrıca eğitim modeli olarak öğrencimizin koçluk sistemi ile bilgilenmesini sağlıyoruz. Öğrencilerin kendi çabalarıyla oluşturduğu projelere ağırlık veriyoruz. Sanayiciler ile temasta bulunarak işbirliği modellerini geliştiriyoruz", "Mezunlarımızın yüzde 60'ı uluslararası şirketlerde alışıyor. Yüzde 20'ye yakını ise kendi veya aile işini yürütüyor. Ayrıca akademik alanda yetişen öğrencilerimiz de var." ifadeleriyle konuyla ilgili detaylı açıklamalarda bulunduğu görülmektedir.

**Çizelge 2.10:** Görsel Unsur Kullanımına Göre Haber Sayıları

<b>Görsel Unsur Kullanımına Göre Haberler</b>	<b>Haber sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Fotoğraf kullanılmayan haber sayısı	204	20,99
Fotoğraf kullanılan haber sayısı	668	69,58
Video kullanılan haber sayısı	76	7,92
Fotoğraf +video	12	1,25
<b>Toplam</b>	<b>960</b>	<b>100,00</b>

Haberlerin fotoğraflarla süslenmesi, yazının içeriğine uygun fotoğrafın kullanılması, haberde anlatılmak istenen konunun değerini artırmakta ve hafızalarda daha uzun bir süre kalmasını sağlamaktadır. Bazen bir kare fotoğraf sayfalar dolusu yazıdan daha etkili olur.

Günümüzde gazete ve dergiyi fotoğrfsız olarak düşünmek imknsız hale gelmiştir. Okuyucu gazete veya dergideki haberlerin fotoğrafını görmeyi tercih etmekte, yazı kadar önemsemektedir. Çünkü fotoğraf habere yeni yaklaşımlar kazandırarak anlamlandırma sürecini değiştirmiştir. Fotoğraf haber metninin kurduğu anlamın bir anda okura ulaşmasını sağlayarak algılama sürecini tamamlar.

Son yıllarda dijital gazete ve dijital fotoğrafçılığın yaygınlaşması ile birlikte kullanılan fotoğraf sayılarında ciddi artışların olduğu görülmektedir. İnceleme sürecimizde izelge 11'e göre eğitim haberlerinde fotoğraf kullanmayan haber sayısının %20,99, fotoğraf kullanan haber sayısına oranının %69,58dşk olduğu bulguları elde edilmiştir. İnternet ortamı yayıncılıkta, haberi tamamlayıcı unsur

olarak video da kullanılmaktadır. Bunun incelenen toplam haberler içindeki yerinin küçük bir oran %7,92 olarak kaldığı görülmüştür. Hem fotoğraf hem de video kullanan haberlerde bulunmaktadır. Bu haberlerin sayısı diğer iki kategoriye göre oldukça düşük bir orandır %1,25dir.

**Çizelge 2.11:** Söylem Seçkini Bulunan Haberlerin Görsel Unsur Kullanımına Göre Sayıları

<b>Görsel Unsur Kullanımına Göre Haberler</b>	<b>Haber sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Fotoğraf kullanılmayan haber sayısı	31	5,46
Fotoğraf kullanılan haber sayısı	493	86,80
Video kullanılan haber sayısı	32	5,63
Fotoğraf +video	12	2,11
<b>Toplam</b>	<b>568</b>	<b>100,00</b>

Çizelge12’de içinde söylem seçkini bulunan haberlerin fotoğraf ve video kullanımına göre sayıları verilmiştir. Fotoğraf kullanılmayan haber sayısının %5,46, fotoğraf kullanılan haber sayısından %86,80daha az olduğu görülmektedir. Fotoğraf ve videonun birlikte yapılandırıldığı haber sayısı %2,11, sadece video kullanılan haber sayısı %5,63olarak tespit edilmiştir.

Haberin canlılığını artırmada kullanılan bir diğer unsur görsel uzantı olarak bilinmektedir. Eğitim haberciliğinin bu haber unsurundan da güçlü bir biçimde yararlanmakta olduğu, elde edilen verilerden anlaşılmaktadır.

Herhangi bir görsel unsur kullanmayan haber sayısının düşük olması eğitim haberlerinin ciddi nitelikli yayıncılıktan renkli yayıncılıkta yer alma isteğinin olduğunu göstermektedir.

**Çizelge 2.12:** Ana Akım Medyada Çıkan Bütün Eğitim Haberleri İle İçinde Söylem Seçkini Bulunan Eğitim Haberlerinin Görsel Unsur Bakımından Karşılaştırılması

<b>Görsel Unsur Kullanımına Göre Haberler</b>	<b>Bütün Eğitim Haberi Sayısı</b>	<b>Söylem Seçkini Bunan Haber Sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Fotoğraf kullanılmayan haber sayısı	204	31	15,20
Fotoğraf kullanılan haber sayısı	668	493	73,80
Video kullanılan haber sayısı	76	32	42,11
Fotoğraf +video	12	12	100,00
<b>Toplam</b>	<b>960</b>	<b>568</b>	<b>59,17</b>

Çizelge 13 fotoğraf ve video kullanan haberlerin toplam sayısının sonucunu göstermek için hazırlanmıştır. Burada görsel unsur olarak kullanılan fotoğraf sayısının video sayısından oldukça yüksek olduğu görülmektedir. İçinde söylem seçkini bulunan 568 haberden 537 tanesinde görsel unsur kullanılmıştır. Fotoğraf kullanımını %91,81, video %5,96, fotoğraf+video %2,23 olarak görülmektedir.

**Çizelge 2.13:** Görsel Unsur Türlerine Göre Haberlerin Sayıları

<b>Görsel Unsur Kullanımına Göre Haberler</b>	<b>Haber sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Fotoğraf	493	91,81
Video	32	5,96
Fotoğraf +video	12	2,23
<b>Toplam</b>	<b>537</b>	<b>100,00</b>

Çizelge 14’de görsel uzantıların kullanım oranı verilmiştir. Haberlerde en çok %91,81 ile fotoğraf kullanımını mevcut. Bunu %5,96 ile video takip etmektedir. Hem fotoğraf hem de video kullanan haber sayısının oranı %2,23. Bu durum internet olanaklarının henüz yeterince kullanılmadığını göstermektedir.

**Çizelge 2.14:** Söylem Seçkini Bulunan Haberlerde Kullanılan Fotoğraf Sayısı

<b>Fotoğraf</b>	<b>Görsel Malzeme Sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Fotoğraf	680	98,27
Video+ fotoğraf	12	1,73
<b>Toplam fotoğraf sayısı</b>	<b>692</b>	<b>100,00</b>

Çizelge 15’te 537 haberde 692 fotoğraf kullanılmış ve %98,27’lik bir sonuç elde edilmiştir. “Nitekim “görmediğime inanmam” söylemi içinde yer alan bireyler açısından yaşam ve gerçek olgusu gözün gördüğü ve/veya tanık oldukları üzerinden kurulur. Dolayısıyla görülen şey gerçek, görülmeyen ise “kaynağına göre ”söylenti-fisiltı şeklinde algılanıp, tanımlanır. Bu bağlamda genelde haberin, özeldde ise haber fotoğrafının konusunu insan ve/veya toplumsal yapı içindeki insan davranışları oluşturur ” (Arıcan, 2001: 38).

Ana akım medyada haberlerde görsel uzantı kapsamında fotoğraf sayısının oranının yüksek olduğunu görmekteyiz. Çünkü haberler, hayatımızın içinde önemli özellikleriyle ayırıcı bir süreç ve sözel ve görsel anlatımların birlikte kullanıldığı kitle iletişim unsurudur.

Bayraktaroğlu’na göre “haber ve haberin gerçekliğine tanıklık eden fotoğraf, belirli kodlardan oluşan bir metinlerdir. Gazete üzerinde yer alan haber fotoğrafının kodları üreten özne (profesyonel), profesyonel pratikler ve üretilen ürün arasındaki bağ doğrultusunda oluşur. Bunlar: “foto muhabirinin bakış açısı”, “gazetenin kurumsal yapısını oluşturan sahipliği”, “ideolojik duruşu”, “tipografik öğelerin kullanım stratejisi”, “fotoğraf altı-üstü yazısı”, “haberlin manşeti”, “fotoğrafın yerleştirildiği yer ve kapladığı alan” birlikteliğinde oluşmaktadır” Bayraktaroğlu (2004:267).

Haberciliğin temel materyalinden biri olan görsel uzantının yazı gibi ciddiyetle ele alınması gerekir. Okuyucu görsel uzantı kullanılmış haberlere daha çok inanmakta ve kendi kişisel yorumlarını daha çok yapabileceği düşünülebilir. Nitekim söylem seçkini bulunan eğitim haberlerinde durumun aynı olduğu, Çizelge 15 bulguları ile doğrulanmaktadır.

**Çizelge 2.15:** Söylem Seçkini Bulunan Haberlerde Kullanılan Video Sayısı

<b>Video</b>	<b>Görsel Malzeme Sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Video	76	86,36
Video+ fotoğraf	12	13,64
<b>Toplam video sayısı</b>	<b>88</b>	100,00

Çizelge 16 verilerinde görsel unsur olarak kullanılan video sayısı için 88 sonucuna ulaşılmıştır. %86,36 video için, %13,64 video+fotoğraf için sonuç ortaya çıkmıştır.

**Çizelge 2.16:** Söylem Seçkini Bulunan Haberlerde Kullanılan Görsel Unsur Sayısı

<b>Görsel unsurlar</b>	<b>Görsel Malzeme Sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Fotoğraf	692	88,72
Video	88	11,28
<b>Toplam</b>	<b>780</b>	100,00

Çizelge 17'ye göre söylem seçkini bulunan 537 haberde fotoğraf ve video olmak üzere toplam 780 görsel malzeme kullanılarak, hem ilgiye yönelme hem de dikkati çekme amacıyla çok sayıda fotoğraf kullanıldığını görmekteyiz. %88,72 ile fotoğraf ve %11,28 ile video ile ilgili veri elde edilmiştir.

Alman Norbert Küpper, "30 öğrencisi üzerinde Badisches Tageblatt gazetesinin 30 okuyucusu üzerinde bir deney yapmıştır. Deneklere üzerinde göz hareketlerini takip eden minik kameralar olan gözlük taktırılmış ve her birine gazetenin aynı nüshasından verilerek gazeteyi ellerine aldıklarında ilk olarak ne yapacakları izlenmiştir. Sonuç itibarıyla, %60'ının manşeti okuduğu, %9'unun haberi okumaya giriş yaptığı, sadece %4'ünün haberin tamamını okuduğu görülüyor. Diğer okuyucuların tamamı çoğunlukla ilk paragrafın sonunda, bir kısmı da ikinci paragrafın bitiminde haberi okumayı bırakıyor. Kameralı gözlükler okuyucuların tamamının fotoğraflara baktığını tespit ediyor. Deneyin sonucunda görülmüştür ki, insanlar gazeteyi ellerine aldıklarında, ilk önce gazetenin ilk sayfasındaki ana fotoğrafa bakıyorlar, göz ikinci olarak bu fotoğrafa ait haberin başlığına ve sonra

fotoğraf altı yazısına kayıyor ”(Okur Nasıl Kazanılır-Mizanpaj, Gazetecinin El Kitabı, <http://www.konrad.org.tr/> , 01.06.2012).

**Çizelge 2.17:** Kullanılan Haber Fotoğrafının Türü

<b>Kullanılan fotoğraflar</b>	<b>Fotoğraf Sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Belgelendiren fotoğraf	231	33,38
Renklendiren veya destekleyen fotoğraf	461	66,62
<b>Toplam</b>	<b>692</b>	<b>100,00</b>

Çizelge 18’de ise fotoğrafların türleri ile ilgili bulgular verilmiştir. Olayı ve bilgiyi ispatlayıcı belge niteliği olabilen fotoğraflar olarak nitelendirilen belgelendiren fotoğrafların sayısı %33,38, okuyucuyu haberi okutmaya teşvik etmek amacıyla kullanılan renklendiren veya destekleyen fotoğrafların sayısından %66,62az olduğu sonucu çıkmıştır.

Çizelge 18’i incelediğimizde, şöyle bir değerlendirme de yapabiliriz. Sert haberler %58,27, yumuşak haberler %41,73 tür. Haberleri tamamlayıcı unsur olarak bilinen görsel uzantıda ise, ciddi haberleri destekleyebilecek belgelendiren fotoğraflardaki oran %33,38. Yumuşak haberleri destekleyebilecek oran ise %66,62’dir.

**Çizelge 2.18:** Fotoğraf Söylem Seçkini İlişkisi

<b>Fotoğraf söylem seçkini ilişkisi</b>	<b>Haber sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Fotoğraflarla ilişkisi yok	649	93,79
Fotoğraflarla ilişkisi var	43	6,21
<b>Toplam</b>	<b>692</b>	<b>100,00</b>

Haber fotoğraflarını söylem seçkini ile ilişkilendirerek yapılan çalışmada, söylem seçkininin ilişkisinin olmadığı fotoğrafların sayısı %93,79, söylem seçkini ile ilişkili olan fotoğrafların sayısından %6,21fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır.



**Çizelge 2.19:** Haberde Yer Alan Söylem Seçkininin Niteliği

<b>Söylem Seçkinleri</b>	<b>Haber Sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Siyasi partiler adına konuşanlar	49	8,63
Akademisyenler, bürokratlar	135	23,77
MEB çalışanları	84	14,79
Eğitimci yazarlar	59	10,39
Uzmanlar	58	10,21
Sivil toplum kuruluşu temsilcileri	38	6,69
Diğerleri	145	25,53
<b>Toplam</b>	<b>568</b>	<b>100,00</b>

Toplumların ve bireylerin üzerinde neredeyse kaderini belirlemede etkili olan söylem seçkinlerinin eğitim haberleri içinde niteliklerinin belirlenmesi açısından Çizelge 19’da yer alan veriler elde edilmiştir.

Bu verilere göre haberlerde en fazla akademisyenler ve bürokratlar %23,77yer almıştır. MEB çalışanları %14,79ikinci sırada, eğitimci yazarlar %10,39(59/568), uzmanlar %10,21, siyasi parti adına konuşanlar %8,63(49/568) ve sivil toplum kuruluşları %6,69olarak sıralanmıştır. Diğerleri kategorisi, yüksek gibi görünse de kendi içinde ayrılması halinde oransal olarak düşme gösterecektir.

**Çizelge 2. 20:** Söylem Seçkinleri Olan Haberin Veriliş Biçimi

<b>Haberin Veriliş Biçimi</b>	<b>Haber sayısı</b>	<b>Yüzdeleri</b>
Genel Haber	347	61,09
Haber Röportaj	74	13,03
İlan Haber	18	3,17
Reklam haber	5	0,88
Özel Haber	54	9,51
Konu belirlenerek yapılan haber	55	9,68
Rutin olmayan köşe yazısı	15	2,64
<b>Toplam</b>	<b>568</b>	<b>100,00</b>

Eğitim haberleri en çok genel haberler %61,09(568/347) kategorisinde verilmiştir. Çünkü açıklayıcı ve bilgilendirici olmak zorundadır ve toplumsal sorumlulukları vardır. Eğitim kurumlarının yapmış oldukları duyurular ilan haber şekline dnştrlmştir. Toplum bilgilendirme ve bilinçlendirme amacıyla kişilerle yapılan röportajlar haber röportajlara %13,03(568/74) dönüştürülerek eğitim haberleri içinde yer almıştır. Burada yayın organlarının rutin köşe yazarları incelenmemiş, sadece eğitimle ilgili rutin olarak yazmayan köşe yazıları %2,64incelenmiştir. Burada en düşük oranda reklam haberleri %0,88olarak yer almıştır. Konu belirlenerek yapılan haber %9,68, özel haber %9,51, ilan haber %3,17(18/568) verileri biçiminde görülmektedir.

### 3. BULGULAR VE YORUMLAR

Kitle iletişim araçları, son yıllardaki adıyla ana akım medya, toplumsal kurum ve toplumsal dinamik olarak görülmektedir. Bu durum, sosyal kültürel gelişmeyi sağlama, topluma yeni kavrayış, görüş açısı kazandırma gibi temel amaçların gelişmesine katkıda bulunma olarak düşünülebilir.

Günümüzde ana akım medyanın, bireyin kendini ve çevresini tanıma, yeteneğini geliştirme biçiminde kullanılmasından kaynaklanan önemli değişimler yaşandığı gözlemlenmektedir. Söz konusu medyanın değişimlerle bağlantılı olarak, gelişmeleri biçimlemekte ve desteklemekteki rolü giderek artmaktadır. Toplumdaki olay ve olguları bireylere yansıtarak, dünyadaki haber olabilecek bilgilerle birlikte toplumsal ve bireysel yaşam biçiminin oluşmasında yaygın ve yerel medyanın katkılarının önemli olduğu görülmektedir. Sosyalizasyon süreci, mevcut değer ve normların bireylere öğretilmesi, istendik davranış değişikliği gibi aşamalarda ana akım medyanın giderek önemli bir kurumsal yapıya dönüştüğü görülmektedir. Kullanılan söylem seçkinleri sayısının artışı, haber unsurlarının zenginleştirilmesi, kamunun beklenti düzeyinin artmasının da bu gelişme sürecinde etkili olduğu görülmektedir.

Bu nedenle yaygın medya yalnızca iletişim aracı olarak görülmeyebilir. Yakın zamanda birçok konuda olmak üzere, eğitimin de her safhasında yer alabilecek donanımına sahip duruma gelebilir. Geniş halk kitlelerinin eğitilmesi, gelişmelerin ve değişimlerin anlatılması, içselleştirilmesi ve yorumlanması gibi hizmetleri yerine getirebilir. Bu iletiler her kesimden insana en dar yaşam alanlarında ulaşabilir. Yani oturma odaları, mutfak, ofis vb. haber formatında biçimlendirilerek sunulan bilgiler, yazınsal metin, başlık, fotoğraf, video gibi unsurlarla biçimsel ve içeriksel olarak düzenlenerek, meydana gelebilecek etkiyi, ilgi çekmeyi artırabilir. Kullanılan fotoğraf niteliğinin, haber başlığının, video uzantısı içeriğinin haberin okunmasında ve anlaşılmasında giderek önemli olmaya başlamıştır. Dolayısıyla, bireyler ana akım medyadan öğrenme ve öğrendiklerini uygulamayı kendi dışında yardım almadan gerçekleştirebilir.

Ayrıca haberlerde işlenen konularda, görüşlerine yer verilen aktörlerin de kamuoyu üzerinde etkili olduğunu söylemek mümkündür. Görüşlerine yer verilen tanımlayıcı ve açıklayıcılar toplum karşısına çıkmaktadırlar. Bu insanlar sıradan olmayan ve

toplumu söylemleriyle yönlendirme sorumluluğunu üstlenmiş kişiler olarak görülmektedir. Toplumun yaygın medyadan faydalanma anlamında beklentilerinin artması üzerine haberlerde yer alan söylemlerin haber biçimini değiştirmesi durumuna gelindiği gözlemlenmektedir.

Söylem seçkinleri eğitim, sağlık, ekonomi gibi kendi niteliksel alanlarına göre söylemlerini oluşturup haber içinde yerlerini almaktadırlar. Kendi dünya görüşleri, bilgi birikimleri, tecrübeleri doğrultusunda konuyla ilgili açıklayıcı veya eleştirel nitelikte söylemlerini kullanmaktadırlar.

Yapılan çalışma ana akım medyada yer alan eğitim haberlerinin söylem seçkinleri açısından elde edilen sonuçlarını içermektedir. İncelenen 960 haberden 568 tanesinde söylem seçkini bulunmaktadır. Ele aldıkları konuları haber sayısına göre sıralarsak; ilköğretim, ortaöğretim gibi kurumsal yapı dışında, öğrencileri bireysel olarak ilgilendiren durumlar için söylemler üretilmiştir. Yani söylem seçkinleri, eğitimin amaçlarının gerçekleştirilmesi için ortaya konulabilecek temel konuları; MEB ile ilgili durumları, araştırmaları, projeleri, temel sorunları ya da eğitimdeki gelişmeler ve değişiklikler üzerinde etkili olunabilecek söylemlerini kullanmamışlardır. Genellikle zamana uygun olarak gelişen sınav, ilköğretimin ve orta öğretimin işleyişi gibi olaylar üzerinden söylemlerini geliştirmişlerdir. Bu tür söylemlerin genel geçer olması nedeniyle toplum üzerindeki etkisinin kısa süreli olabileceğini söylemek olasıdır.

Rektör Gündoğan, bütünleme sınavlarının eğitim için faydalı olmadığını ve bütünlemenin kredili sistemin doğasına aykırı olduğunu ifade ederek, “Öğrencilerimiz haklı olarak bütünlemeyi umutla bekliyorlar ama kredili sistemde yanlış olan bütünlemenin olması. Biz başta buna karşıyız. Yani öğrenciye bütünleme yapmayalım noktasından ziyade bütünleme kredili sistemin doğasına aykırı. Eskiden öğrencinin bir alışkanlığı vardı. Klasik sistemde finale giriyorsunuz, 50 alıyorsunuz, alamazsanız bütünlemeye giriyordunuz. Şimdi 50 diye bir zorunluluk yok. Öğrencinin 35’le 37’yle final sınavını geçme şansı var. Öğrenci buna uyum sağlayamadı. YÖK’ün de bu konuda bir kararı oldu, kendilerine de saygı duyarız fakat bunun eğitim açısından pek faydalı olmadığını düşünüyoruz. Aslında örgünde de bütünlemenin olmaması lazım. Bu üniversitelerin bütün süreçlerini aksattı ve eğitim kalitesini bozdu. Üniversiteler yılın 1-1,5 ayını boş yere bütünlemeyle geçiriyorlar” diye konuştu (Milliyet, 2014). Açıköğretim sınavları ile ilgili bir

haberde söylem seçkininin konuşmasının o dönemdeki soruna yönelik olduğunu, hatta sadece bu sene için uygulanabilir olduğunu söyleyebiliriz.

Üniversitenin konu kategorisinde haber olarak yoğunluklu yer bulması, eğitim kurumları içinde, haber olay ilişkisi açısından yoğunluğun bu alanda fazla olduğu anlamına gelebilir. Medyanın olaya dayalı haber yapılarına kolayca alan açtığını söyleyebiliriz.

Problemlerin (%2,82) haber olarak düşük oranda yer alması, eğitim haberlerinin uygulamalarla ilgili bilgilendirici ve bilinçlendirici yönünün daha baskın olduğu, basın yayın organlarının eğitim ile ilgili olarak sorunları ele alan habercilik yapmadıkları izlenimini vermektedir.

Özellikle eğitim sistemini temelden ifade edebilecek ilköğretim, ortaöğretim, araştırmalar ve problemlerle ilgili olarak haber aktörlerinin görüşlerine sayısal olarak daha az başvurulduğu sonucu çıkmaktadır.

Örneğin, "Bilim dünyasında yaşanan gelişmeleri, dünyada meydana gelen toplumsal değişimleri, bunların kültürel ve ekonomik etkilerini akademisyenlerimizle sürekli takip ediyoruz. Bu gözlem sürecinden çıkarttığımız pozitif sonuçları, stratejilerimize ve öğrencilerimize yansıtıyoruz. Onların daha kaliteli eğitim alması için seferber oluyoruz. Geriye dönüp geçen 13 seneyi değerlendirdiğimizde bu açıdan gerçekten verimli çalışmalar yaptığımızı görüyorum. Eğitim yolculuğuna kaliteden ödün vermeden devam edeceğiz. Uluslararası üniversite olma yolunda ilerliyoruz." Şeklinde haberlerde yer alan Yaşar Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Ahmet Yiğitbaşı'nın söylemi kendi üniversitesi için çok genel bir çerçeve çizmiş, "kaliteden ödün vermeden devam edeceğiz" ifadesinin içi nasıl niçin soruları cevaplandırılarak içi doldurulamamıştır.

Söylem seçkinlerinin eğitimin gelişmesine, kalıcı toplumsal ve bireysel fayda sağlayabilecek yaklaşımlar göstermediği görülmektedir. Eğitim politikaları, hizmet, sosyalleşme, kültürlenme süreci, öğretim stratejileri, öğretim teorileri, öğretim teknikleri, eğitim programları, eğitimin amaçları, sanat eğitimi, küreselleşme ve sosyal değişim sürecinde eğitim, AB sürecinde eğitim, modern toplumlarda eğitim gibi temel konularda haber içinde söylemler oluşturulamamıştır. Sadece o zaman dilimi içinde gelişmiş eğitimle ilgili olaylar üzerinden yapılan haberlere yönelik haber aktörlerine başvurulmuş ve görüşleri alınmıştır.

Toplumsal içerikli geniş halk kitlelerine yönelik hazırlanmış söylemlerin, sert haberler türünde açıklayıcı özelliği ile baskın olduğu sonucu elde edilmiştir. Bu biçimde düzenlenen haberlerin toplumu yönlendirmede ve eğitime ilişkin karar alma sürecinde etkili olabileceği düşünülmektedir.

Sadece söylem üretmekle kalmayan söylem seçkinlerinin diğer sorumluluk alanları itibarıyla mesleki faaliyetleri, katıldıkları toplantılar ve kültürel organizasyonlar gibi etkin yaşam alanlarını kullandıklarını ifade edebiliriz. Kamuoyuna yönelik doğrudan ulaşılabilecek olan bu çalışma alanları bakanlık, hükümet, sivil toplum örgütleri üzerinde de etkileri olduğu söylenebilir. Bu durum haberlerde kullanılacak söylemlerde olumlu ya da olumsuz olarak eleştirel görüş bildirimini aza indirmiştir. Daha çok açıklayıcı, bilgilendirici işlevleri ile bireylerin eğitimle ilgili gündelik olarak çözümlenmesi gereken sorunlarına yönelik metin düzenlemeleri yapılmıştır. Nitekim içinde söylem seçkini bulunan 568 haberden sadece 115 tanesi eleştirel kategoridedir.

Haberde kullanılan başlıkları söylem ve söylem seçkini ilişkisi açısından gözden geçirdiğimizde, topluma iletilmek istenen mesajın içeriğine ve söylem seçkininin niteliğine göre belirlenmiştir. “İlgisi var ya da yok” biçimindeki değerlendirme, %53,35 ve %46,65 gibi birbirine yakın rakamlardır. Bu durum söylemlerin o zaman dilimi içindeki duruma hitap ettiğini göstermektedir. Bunun dışında içerik olarak eğitimi kökten etkileyebilecek ya da toplumun beklentilerine cevap verebilecek bir yaklaşımı olması gerekmektedir. Aksi takdirde haber unsuru olarak önemi olan başlıkta aynı cümlelerle yer alması mümkün değildir.

Haber araştırmalarının çoğu haberlerin belli anlam çerçeveleri içinde sunulduğunu ortaya koymuştur. Bu anlam çerçeveleri haber toplama ve işleminin düzenleniş biçiminden ve haberleri izleyicinin anlamasına yardımcı olacak şekilde sunma gereksiniminden kaynaklanır (McQuail, Windahl, 2005:114).

Ana akım medyada eğitim haberleri bilgilendirici işlevi ile öne çıkması sebebiyle, haberi ilgi çekici hale getirme okunma oranını yükseltme amacıyla fotoğraf kullanımı %86,80 gibi yüksek bir oranda seyretmektedir.

Görsel unsur kullanımıyla haber konuları arasındaki ilişki boyutun kamusal alanı nasıl etkilediği, hangi biçim ile yer aldığı, bu durumun eğitimin işlevleri açısından belirleyici olup olmadığıdır. Çünkü görsel unsur kullanımı biçimin oluşturulmasında kamusal alanı etkileme ve yönlendirme baskın bir role girmiş bulunmaktadır.

Kullanılan görsel uzantının türü ile haber türü arasındaki ilişkisel boyutun kamusal alana etkilerinin medyanın eğitim işlevi açısından geliştiği görülmektedir.

Yaygın medyada haberin değeri görsel unsur kullanımı ile birlikte artış veya azalma gösterebilir. Hatta haber kullanılma şansını kaybedebilir. Yaygın medya içinde yer alan fikir gazetelerinde bile, iyi bir görsel unsurla desteklenmiş haber ilk sayfaya yerleşirken, görsel unsuru olmayan daha önemli haberler arka sayfalara düşebilmektedir.

Eğitim haberlerinde destekleyen veya renklendiren fotoğrafların sayısının arttığı görülmektedir. Bu durum eğitim haberlerinde de görüntülere tabi biçimin geliştiğini göstermektedir.

“Görüntülere olan bu bağımlılığın bilincinde olan “bilinç endüstrileri” ve/veya “topluma yön verenler”, kendi istekleri doğrultusunda yaşam alışkanlıkları, üretim-tüketim biçimleri, toplumsal yapı-kültür, güzel-çirkin, faydalı zararlı, riskli-risksiz ve iyi-kötü gibi tanımlamaları kitle iletişim araçlarını etkin biçimde kullanmak suretiyle topluma dayatmaktadırlar” (Bayraktaroğlu, 2009:4).

Söylem unsuru kullanılarak hazırlanan haberlerin işlevlerinin diğer haberlere göre daha kuvvetli olduğunu düşünürsek, olayla ve haberle ilişkisi olmayan fotoğrafların kullanılması bu düşünce yordamının sonuca ulaştırılması bakımından önemlidir.

Görsel uzantılar estetik sağlama, içerik zenginleştirme, haberin doğruluğunun belgesi olma ve inandırıcılığını sağlamada etkili olabilir. Bunları gerçekleştirme şartına göre, insanları etkileme gücü yazınsal metne göre yüksek görülebilir. Yine bu gerçekleştirme şartına göre, insanın yaşamsal sorunlarını ifade eden fotoğrafların sayısının giderek azalma gösterdiği görülmektedir. Haber unsurları içinde yer alan renklendirici ve destekleyici görsel uzantılar magazinleşerek insanları sorunlarından uzaklaştırmaktadır. Bu durumun insanın kendisine yabancılaşmasına neden olduğu düşünülmektedir. Bu önemli haber unsurunun böyle bir ikilem içinde kaldığı düşünülebilir. Bu nedenle söylem seçkini fotoğraf ilişkisinin ciddiyetle ele alınması gerekmektedir. Eğitim haberlerinde yer alan fotoğrafların niteliksel olarak incelenmesi ve haber fotoğraf ilişkisi ayrı bir konu olarak çalışma yapılabilir.

Çalışma konusu söylem seçkinleri olması nedeniyle, kullanılan haber fotoğraflarının söylem ve söylem seçkini ilişkisi temelinde inceleme konusu olarak ele alınmıştır.

Görsel uzantılar herkesin anlayabileceği dünya çapında bir dildir. Bu nedenle haber-görsel unsur ilişkisi önemlidir ve onun belli ölçütlere göre değerlendirmesi yapılmalıdır. İçerik, teknik, estetik ve etik açıdan düşünülebilir. Özellikle Çizelge

18’de ayırdığımız belgeleyen ve renklendiren fotoğraf türlerinde bu ölçütlerin kıstaslarının uyma dereceleri değişmektedir. Belgeleyen fotoğrafta başta içerik ve etik önemli iken, destekleyen veya renklendiren fotoğrafta ise estetik önemli olmaktadır. Belgeleyen fotoğrafın işlevi olaya ve haberin metnine tanıklık etmek, destekleyen fotoğrafın işlevi ise haberin okunmasını sağlamak, okurun görsel unsur görme arzusunu yerine getirmektir.

İçinde söylem seçkini bulunan 568 haberden 31 tane haber herhangi bir görsel unsur ile desteklenmemiştir. %5,46’lık bu oran ana akım medyanın görsel unsur kullanımının önemini ciddi olarak farkında olduğunu göstermektedir.

Örnekleme üzerinde yapılan incelemelerde eğitim haberlerinde kullanılan görsel unsurların söylem ve söylem seçkini ile ilişkisine bakılarak etkileşim bakımından ortaya çıkan sonuçlarda ise, görsel unsur ile haber arasındaki bağlantı, haberin okunmasını sağlama, okurun görsel ihtiyacını giderme temelinde yoğunlaşmaktadır. %66,62 oranında destekleyen veya renklendiren fotoğrafın kullanılması durumun belgesi gibi görünmektedir. Aynı zamanda, %93,79 gibi bir oran görseller içinde, söylem ve söylem seçkini ile ilişkisi olmaması da destekleyici niteliktedir. Söylemin haberi zenginleştiren bir yapı olduğu kapsamında görsel unsurları ile ilişkisinin olmaması haber metni ile anlam kurulmadığını düşündürmektedir. Dolayısıyla görmeye dayalı uzantıların destekleyici nitelikte olduğunu göstermektedir.

Ana akım medyada haberin değeri görsel unsur kullanımı ile birlikte artma veya azalma gösterebilir. Hatta haber kullanılma şansını kaybedebilir. Yaygın medya içinde yer alan fikir gazetelerinde bile, iyi bir görsel unsurla desteklenmiş haber ilk sayfaya yerleşirken, görsel unsuru olmayan daha önemli haberler arka sayfalara düşebilir.

Görsel uzantılar estetik sağlama, içerik zenginleştirme ama her şeyin ötesinde haberin doğruluğunun belgesi olmakta ve inandırıcılığını artırmada etkili olabilir. Bunlara bağlı olarak insanları etkileme gücü yazınsal metne göre yüksek görülebilir. Yine bu duruma bağlı olarak, insanın yaşamsal sorunlarını ifade eden fotoğrafların sayısı giderek azalma gösterebilir. Haber unsurları içinde yer alan görsel uzantılar magazinleşerek insanları sorunlarından uzaklaştırarak kendine yabancılaşmasına neden olduğu düşünülmektedir. Bu önemli haber unsurunun böyle bir ikilem içinde kaldığı düşünülebilir. Bu nedenle söylem seçkini fotoğraf ilişkisi ciddiyetle ele



alınması gerekmektedir. Eğitim haberlerinde yer alan fotoğrafların niteliksel olarak incelenmesi ve haber fotoğraf ilişkisi ayrı bir konu olarak çalışma yapılabilir.

Çalışmada eğitim haberlerinde görsel unsurların söylem ve söylem seçkini ile ilişkisine bakılarak sonuçlar elde edilmiştir. Görsel unsur ile haber arasındaki bağlantı haberin okunmasını sağlama, okurun görsel ihtiyacını giderme temelinde yoğunlaşmaktadır. %66,62 oranında destekleyen veya renklendiren fotoğrafın kullanılması durumun belgesi gibi görünmektedir. Aynı zamanda, %93,79 gibi bir oranla tüm görseller içinde, söylem ve söylem seçkini ile ilişkisi olmaması da destekleyici niteliktedir. Dolayısıyla görmeye dayalı uzantıların büyük çoğunluğunun destekleyici nitelikte olduğu görülmektedir.

Örnekleme ciddi anlatım biçimi olan sert haberleri destekleyebilecek belgelendiren fotoğraflardaki oran %33,38'dir. Magazinsel anlatım biçimi olan yumuşak haberleri destekleyebilecek oran ise %66,62'dir. Bu durum sert haberde %58,27'lik, yumuşak haberde %41,73'lük oran ile çelişkili bir sonuç gibi görünmektedir. Çünkü eğitim haberleri ciddi nitelik gösteren sert haber kategorisi yumuşak haberlere göre daha yüksek bir orandadır. Aynı zaman içinde gelişen bu durumda kullanılan sert ve yumuşak haber sayısına uygun bir sonuç ortaya çıkmamıştır.

Fotoğrafın, yazınsal metnin soyut anlatımını somutlaştıran yapısı, yaşama karşı düşünmeye sevk eden özelliği nedeniyle söylem seçkini fotoğraflarının sayısının az olduğunu görmekteyiz. Medyanın söylem seçkininin şahsında değil, söylemlerinin desteklenmesi anlamında fotoğraflara daha çok yer verdiği sonucunu söyleyebiliriz.

Eğitimle ilgili olayların, gelişmelerin, çalışmaların öncesinde ve sonrasında ortaya çıkacak reaksiyonların karar alma sürecinin değerlendirilmesinde mümkün olan en üst görüş birliğine ulaşılması amacıyla çeşitli argümanlar kullanılmaktadır. Bu duruma medyanın etkinlik alanı içinde olan haberciliğin katkısı önemlidir. Toplumun sorularına cevap verebilecek, niteliksel olarak göz dolduran haber aktörlerinin yazılı veya sözlü açıklamaları ana akım medyanın gücünü artırabilir. Bireylerin karar almalarında, bu haber aktörlerinin söylediklerinin etkili olduğu görülmektedir.

Çizelge 19'da belirtilen %23,77'lik orana karşılık gelen söylem seçkini akademisyen ve bürokratlara aittir. Eğitim haberleri ile ilgili olarak kullanılacak söylem sahiplerinin akademisyen ve bürokratlardan seçilmesi, içerik olarak açıklayıcı ve bilgilendirici yönünün yüksek olması anlamına gelmektedir. Aynı zamanda topluma verilecek mesajların içeriğinin sağlam dayanakları olduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

Toplumların en temel unsurlarından biri olan eğitim ile ilgili siyasal partilerin ve sivil toplum temsilcilerinin söylem seçkinlerini haber içerisinde düşük bir oranda görmekteyiz. Eğitimle ilgili kapsamlı raporlar hazırladıklarını ifade eden siyasi partiler ve sivil toplum kuruluşlarının ana akım medyada haber içinde yeterince yer alamadıkları görülmektedir. Eğitim ile ilgili görüşlerini akademik yayınlar, TBMM, MEB lobi faaliyetleri, bilimsel içerikli, inceleme ve değerlendirme toplantıları, kongre gibi etkinliklerle veya kendi internet sitelerinden bildirmeyi tercih ettikleri düşünülmektedir.

#### 4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma, “ Ana akım medya içinde yer alan eğitim haberlerinde kullanılan söylem seçkinleri haber değerini artırabilir” varsayımından yola çıkılarak yapılmıştır. Bu teorik düşüncenin doğruluğu, Türkiye’deki ana akım medya içindeki üç kitle gazetesi üzerinden sınanmıştır. Hürriyet, Sabah ve Milliyet gazetelerinde yer alan eğitim haberlerinin söylem seçkinleri açısından incelenmesi doküman analizi yöntemiyle incelenerek yapılmıştır.

Doküman analizinden elde edilen verilere bakıldığında, ana akım medyayı temsilen seçilen üç gazetede toplam 960 haber tespit edilmiştir. 568 haberde söylem seçkini kullanıldığı belirlenmiştir. Burada söylem seçkinleri mesleki nitelik açısından tanımlanmıştır. Kullanılan söylemlerin ise; konusu, haber başlığı ilişkisi, açıklayıcı, eleştirel, bireysel, toplumsal olma nitelikleri belirlenmiştir. Ayrıca haberlerin görsel uzantıları da değerlendirme içinde yer almıştır.

Söylem seçkinleri ya da haber aktörlerinin toplumsal etkisinin artması, haber içinde sıklıkla kullanılmasıyla açıklanmaya çalışılmıştır. İletişim teknolojilerinin hızla gelişmesiyle eğitim, ekonomi, sağlık gibi çeşitli alanlarda söylem seçkinlerinin medyada yer alışı artmış ve bu yeni durum haberde biçimsel ve içerik olarak değişikliklere neden olmuştur.

2 aylık süreyle sürekli incelenen gazetelerde, eğitim haberleri, medyanın eğitim alanındaki etkinliği çerçevesinde değerlendirilmiştir. Sonuç olarak; haber içindeki söylem seçkinlerinin medya izleyicilerini bilgilendirme, inandırma, ikna etmeye gereksinim duyabileceği konuları okumaya yönlendirme amaçlı kullanıldığı bulgusu elde edilmiştir. Buna karşılık eğitimde bireyin sosyalleşmesi, kültürünü tanınması, toplumsal uyum sağlaması gibi temel içerikli eğitim işlevlerinde kullanılan söylemlerin oldukça az olduğu görülmüştür.

Ayrıca, formal eğitim, informal eğitim, örgün eğitim, yaygın eğitim, hizmet içi eğitim, uzaktan eğitim, Avrupa Birliği destekli eğitim alanlarında kullanılan söylemlerde, medyanın işlevleri açısından etkili olamadığı görülmektedir. Yani, eğitim uzmanları ve diğer söylem seçkinlerinin de eğitimin işlevlerine ve alanlarına yönelik söylem geliştiremedikleri sonucu ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, toplumsal gelişmede en büyük katkıyı sağlayan eğitimin medya tarafından oluşturulabilecek

etkisi hak ettiği biçimde gerçekleşmemektedir. Ancak medyanın içeriğiyle biçimlenen bir kamuoyu görüntüsü sonucu çıkmaktadır.

Söylem seçkinlerinin; toplumsallaşma, manevi ve kültürel unsurları benimseme, bilimsel ilerlemeyi izleyebilme gibi konular üzerinden oluşabilecek etkilerinin katkısını düşünmeden hareket ettikleri görülmektedir. Hatta; 1739 Milli Eğitim Temel Kanun'un birinci kısım, birinci bölüm, 2. maddesi'nde belirtilen "Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek" ([http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun\\_0/temelkanun\\_0.html](http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun_0/temelkanun_0.html)) kısmıyla ilgili olarak, olabilecek iletilere yeterince ilgi göstermedikleri görülmektedir. Bu durumda medyanın etkilerini açık olarak düşünürsek, toplumsal gelişmede önemli rolü olan eğitimin, etkisinin zayıflayacağı, temelde yer alan konularla kamuoyunun karşılaşmasının çok az ölçüde mümkün olacağı sonucuna ulaşabiliriz.

Araştırmada gazetelerin, eğitimle ilgili haberlerinde kullanılan söylem seçkinlerinin çoğunlukla sınav uygulamaları, üniversiteye giriş sistemi ve öğrenci üzerine gelişen olaylar gibi sınırlı konularda daha çok söyleme yer verdikleri sonucu elde edilmiştir. Bu söylemlerin eğitim uygulamalarında kamuoyunu bilgilendirme ve bilinçlendirmede etkili olduğu görülmektedir. Ancak eğitimin temel işlevlerine değinmesi, eğitim sisteminin anlaşılması bakımından zayıf kalmaktadır. Yani eğitim sistemi ve temel konularda söylem kullanabilecek kişilerin sadece uygulamalar üzerine söylem kullandığı bir çizelge sergiledikleri görülmektedir. Esasen, kullanılan söylem seçkinlerinin büyük çoğunluğunun akademisyen, konuyla ilgili eğitimci, yazar ve MEB çalışanlarından oluştuğu sonucu da elde edilmiştir.

Ayrıca haberlerle ilgili incelenen görsel unsurlar da niteliksel olarak, destekleyici ve okunmasını sağlayan renklendirici görünüm içindedir. Eğitim faaliyetleri çerçevesinde ise yapılan etkinlikleri ortaya koyan görsel uzantıların sayısal olarak az olduğu tespit edilmiştir. Bu durum haberin ilk olarak okunması ve ilgi çekmesi işlevine önem verildiğini, belgeleyici, bilgilendirici işlevine ise daha sonra yer verildiğini göstermektedir. Ayrıca söylem seçkinlerinin ve kullandığı söylemler ile ilişkisi olan görsel unsurların çok az sayıda kullanıldığı görülmüştür. Yani söylem seçkinlerinin ve söylemlerinin görsel unsurla tamamlanma ihtiyacı gerekliliği üzerine düşünülmediği sonucu elde edilmiştir.

Çalışma kapsamında, eğitim haberlerinde kullanılan söylemlerin eğitim ve toplum hayatı üzerinde belirgin bir anlamlılık içeren yapıda olmadığını söyleyebiliriz. Çoğunlukla söylemlerin güncel konular içerdiği, uzun süreli hedefleri ele almadığı görülmüştür.

Bu araştırma çerçevesinde öne sürülen düşünceler üzerinde şu çalışmalar yapılabilir:

-Söylem seçkinlerinin habere inandırıcılık ve dikkat çekme bakımından etkisi haber incelemesi kapsamında incelenebilir.

-Söylem seçkinlerinin niteliklerine göre eğitimin hangi yönünü ele aldıkları haber incelemesi içinde incelenebilir.

-Kullanılan söylemlerin detaylı içerik analiziyle eğitime katkılarının ölçülmesi yapılabilir.

Araştırma kapsamında, söylem seçkinlerinin gerçekten toplumu ve bireyleri aydınlatacak, eğitimlerine katkı sağlayacak daha somut ifadeler kullanması önerilebilir.

Haber içindeki 5N+1K unsurlarını tamamlayıcı değil, birikimlerinden fayda sağlayıcı nitelikte söylemlerle yer bulması da görüş olarak söylenebilir.



## KAYNAKLAR

- Adaklı, G.** (2010). Neoliberalizm ve Medya: Dünyada ve Türkiye’de Medya Endüstrisinin Dönüşümü, Mülkiye Dergisi, Ankara: Cilt:34, Sayı 269, s.75
- Arslan, A.** (2004). Medyanın Birey, Toplum ve Kültür Üzerine Etkileri, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, [www.insanbilimleri.com](http://www.insanbilimleri.com), s.3
- Arslan, A.** (2004). Türk İktidar Seçkinleri, Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi, sayı. 3, Kırgızistan: s.4
- Bailey, Olga G.** (2012). Cammaerts, Bart, Carpentier, Nico 2007, Understanding Alternative Media, Berkshire: Open University Press, 2007, 18 (alıntıl原因: TAYLAN, Ahmet, Alternatif Medya ve Bianet Örneği: Türkiye’de Alternatif Medyaya Dair Etnografik Çalışma, Ankara üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara: s.18
- Bayraktaroğlu, Ali M. & Bayraktaroğlu, B.** (2009). Gazetelerde Yer Alan Haber Fotoğraflarında Kötünün Sunumu Üzerine Bir İnceleme, Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Hakemli Dergisi, ART-E, s.4
- Baytar, O.** (2012-2013). Marmara Üniversitesi Gazetecilik Bölümü Güz Dönemi Alternatif Medya Dersi Özet Notları, İstanbul: <https://mrnobodyy.files.wordpress.com/> , 13.02.2015
- Çelik, D. & Uysal, M.** (2012). Köşe Yazılarının Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, cilt: 45, sayı: 1, s.298
- Erdoğan, İ & Korkmaz, A.** (1990). İletişim ve Toplum, Bilgi Yayınevi, 1. Baskı, Ankara: s.172
- Erkılıç, T. A.** (2007). Akman, Eğitimle İlgili Yazıların Eskişehir Yerel Gazetelerinde Dağılımı, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Eskişehir: Cilt,8, Sayı No, 2, s.157.
- Ertürk, S.** (1972). Selahattin, Eğitimde” Program” Geliştirme Yelkentepe Yayınları, No:4, Ankara:

- Göneç, E. Ö.** (2004). Medya Dünyası, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, İstanbul: s.78.
- İlal, E.** (1997). İletişim, Yıgımsal İletişim Araçları ve Toplum, Der Yayınları, İstanbul: s.42
- İnal, A.** (1996). Haberi Okumak, Temuçin Yayınları, İstanbul: s.92-93-94
- Kocadaş, B.** (2004). Kitle İletişim Araçları Eğitim İlişkisi, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi IV Malatya, Sayı: 2, s.134
- Macions, J. J.** (1997). PrenticeHall, New Jersey: (alıntılayan: GÜNER, Hasan, CÖMERT, Berkant Muhammed, Günlük Gazetelerdeki Eğitimle İlgili Haberlerin İncelenmesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Maraş: 2013, cilt:3, sayı 2, s.27)
- Mc Bride, S.**(1993). Birçok Ses Tek Bir Dünya McBride Raporu, Unesco Türkiye Milli Komisyonu Yayını, Ankara: s.169
- Mc Quail, D.** (1994). İletişim Modelleri, Anadolu Üniversitesi Eğitim, Sağlık ve Bilimsel Araştırma çalışmaları Vakfı Yayınları, No: 92, Eskişehir: 1994, s.93
- Mc Quail, D. & Windahl, S.** (2005). İletişim Modelleri, İmge Kitapevi, Ankara: 2. Baskı, s.114
- MEB,2008,**<http://ttkb.meb.gov.tr/www/ogretim-programlari/icerik/72,> 14.02.2015
- Milli Eğitim Temel Kanunu,[http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun\\_0/temelkanun\\_0.html](http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun_0/temelkanun_0.html)
- Mora, N.** (2008). Medyatik Toplumsallaşma ve Medya Okuryazarlığı, [www.alt.kitap.com](http://www.alt.kitap.com) s.98.
- Mora, N.** (2008). Medya, Toplum ve Haber Kaynağı Olarak Sembolik Seçkinler, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, <http://www.insanbilimleri.com> Cilt:5, Sayı 1, s.1-17
- Mora, N.** (2008). Medya Çalışmaları Medya Pedagojisi ve Küresel İletişim, [www.alt.kitap.com](http://www.alt.kitap.com), s.14,
- Rigel, N.** (2000). İleti Tasarımında Haber, Der Yayınları, Yayın No:288, İstanbul: s.177- 178-182



**RTÜK. (2007).** İlköğretim Medya Okuryazarlığı Dersi Öğretmen El Kitabı, Ankara.

<http://www.medyakuryazarligi.org.tr/kaynaklar/MEDYAKitab%C4%B1.doc>

E.T. 13.02.2015

**Şen, F. & Avşar, Z. (2012).** Türkiye’de Neoliberal Politikaların Haber Medyasına Yansımaları: Ana akım Medyanın Ekonomi Haberleri Üzerine Bir İnceleme, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi, Kuram ve Araştırma Dergisi, Ankara: Sayı 35, s.44

**Taylan, A. (2005).** 1990 Sonrası Basın İşletmelerinde Değişim ve Genel Yayın Yönetmenliğinin Konumu, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: 2005, s.23

**Tezcan, M. (1985).** Mahmut, Eğitim Sosyolojisi, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara: 4. Baskı, s.206

**Tokgöz, O. (2000).** Temel Gazetecilik, Ankara: İmge Kitabevi, s.161-162

**Van Dijk, T. (1985).** Teun, News as Discourse, Lawrence Erlbaum, AssociatesPublishers, London,)

**Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011).** Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 8. Baskı

**Yıldırım, A. & Şimşek, H. (1999).** Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 1. Baskı



**EK:1****1-Haberlerin konusu:**

Öğrenci,  
Öğretmen,  
MEB,  
Sosyal faaliyetler,  
Problemler,  
Üniversite,  
İlköğretim,  
Ortaöğretim,  
Araştırmalar,  
Projeler,  
Sınavlar  
Diğer

**2-Söylem seçkini bulunan haberlerin türü:**

Sert haber  
Yumuşak haber

**3-Söylem seçkini bulunan haberlerin konusu:**

Öğrenci,  
Öğretmen,  
MEB,  
Sosyal faaliyetler,  
Problemler,  
Üniversite,  
İlköğretim,  
Ortaöğretim,  
Araştırmalar,  
Projeler,  
Sınavlar  
Diğer

**4-Kullanılan Başlığın Söylem seçkini ile ilgisi:**

Başlıkla ilgisi var  
Başlıkla ilgisi yok

**5-Söylem**

Toplumsal

Bireysel mi?

### **6-Söylem**

Açıklayıcı mı?

Eleştirel mi?

Olumsuz eleştiri

Olumlu eleştiri

### **7-Haberde yer alan söylem seçkinin niteliği:**

Siyasi Partiler Adına Konuşanlar,

Akademisyenler, Bürokratlar,

MEB Çalışanları,

Eğitimci Yazarlar,

Uzmanlar,

Sivil toplum kuruluşları temsilcileri,

Diğerleri

### **8-Kullanılan görsel unsurun türü**

Fotoğraf

Belgelendiren fotoğraf

Renklendiren fotoğraf

Video

### **9-Görsel unsur söylem seçkini ilişkisi**

Fotoğrafla ilişkisi

Renklendiren fotoğraf

Belgelendiren fotoğraf

Video ile ilişkisi

### **10-Haberin veriliş biçimi:**

Genel haber,

Haber röportaj,

İlan haber,

Reklam haber,

Özel haber;

Konu belirlenerek yapılan haber,

Köşe yazısı

## EK 2: HÜRRİYET GAZETESİNDEN KULLANILAN HABER ÖRNEKLERİ

MART-NİSAN 2014

### 1)YGS birincisine burs



2014 YGS'de üç puan türünde 500 tam puan alan Ankara Fen Lisesi mezunu Ertem Nusret Taş, Sınav Eğitim Kurumları tarafından 25 bin liralık eğitim bursu ve çeşitli hediyelerle ödüllendirildi.

[Ankara](#) Fen Lisesi mezunu olan YGS-1 ve YGS-2 ve YGS-6'da 500 puan alarak birinci sıraya yerleşen Taş, Sınav Dergisi Dershaneleri tarafından düzenlenen törende eğitim bursu olarak verilen 25 bin liralık çeki teslim aldı.

Taş, sınava liseden birinci sınıftan itibaren düzenli çalışarak hazırladığını söyledi. Kendisi için çok zor bir süreç olmadığını, dershanenin sınava odaklanmada etkisi olduğunu belirten Taş, "Bilim insanı olmak istiyorum, fizik ya da elektrik elektronik mühendisliği tercihi yapmayı düşünüyorum. Bilkent, ODTÜ ya da Boğaziçi düşünüyorum" diye konuştu.

Çok mutlu olduğunu dile getiren Taş, ailesine, hocalarına ve arkadaşlarına teşekkür etti.

Taş'ın annesi Demet Taş ise anne olarak çok mutlu olduğunu, oğlunun bugüne kadar birçok başarısının olduğunu anlattı. Kendini çok şanslı hissettiğini dile getiren Taş, oğlunun başarısında düzenli çalışmasının etkisi olduğunu söyledi.

Kişiliğiyle, karakteriyle çalışkanlığıyla da öne çıktı.

Sınav Eğitim Kurumları Yönetim Kurulu Başkanı Metin Özer, Ertem Nusret Taş'ın başarısından memnuniyet duyduklarını belirtti.

Özer, "Ertem, sadece soru çözen bilgilere hakim olan biri değil, kişiliğiyle, karakteriyle çalışkanlığıyla da öne çıktı. Böyle nitelikli bir öğrencimizin başarılı olması ve Türkiye'nin geleceğinde söz sahibi olması bizi ayrıca memnun ediyor" dedi.

Taş'ın annesini ve babasını tebrik eden Özer, kurumlarının Taş'a üniversitedeki eğitimi boyunca kullanması için 25 bin liralık çek verdi.

<http://www.hurriyet.com.tr/egitim/26125202.asp>

## 2)Parasız yatılılık sınavı başvuruları için ek süre



Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Parasız Yatılılık ve Bursluluk Sınavı (PYBS) başvuruları için ek süre verildiğini açıkladı. Buna göre adaylar 1-4 Nisan tarihleri arasında başvuru işlemi yapılabilecek.

Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, merkezi sistem sınavları kapsamında düzenlenen PYBS başvuruları 17 Mart'ta başladı ve 28 Mart'ta sona erdi. Ancak öğrenci velilerinden ve okul yöneticilerinden gelen isteklerin incelenmesi sonucu başvuru süreci içinde PYBS kayıt veya onay işlemlerini tamamlayamayan okul yönetimlerinin olduğu anlaşıldı.

Bu nedenle sınava başvuru işlemlerini zamanında yapamayan öğrencilerin mağduriyet yaşamamaları için 1-4 Nisan arasında mesai bitimine kadar ek başvuru süresi verildi.

<http://www.hurriyet.com.tr/egitim/26124450.asp>

### 3)YGS 4'üncüsü Osmaniye'den



Osmaniye'den Fatma Sena Topçu, YGS Türkiye 4'üncüsü oldu. Fatma Sena Topçu, yakaladığı başarının arkasındaki nedeni düzenli çalışmaya bağladı.

2014 Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı (YGS) sonuçlarına göre Gaziantep FEM Dershanesi'ne giden Fatma Sena Topçu, Türkiye 4'üncüsü, Osmaniye birincisi oldu. YGS-4 puan türünden Türkiye genelinde derece yapan Topçu, yakaladığı başarısının

nedeninin düzenli çalışma olduğunu söyledi. Fatma Sena Topçu, bundan sonraki hedefinin LYS' de de iyi bir derece elde ederek hedeflediği bölüme girmek olduğunu ifade etti. Başarısında ailesinin ve dershanedeki hocalarının etkisi olduğunu belirten Topçu, "Öğretmenlerimin üzerimde çok emeği var, hepsine teşekkür ederim." dedi. Fatma Sena Topçu, hedefinde iyi bir tıp fakültesinde okuyup doktor olmak istediğini söyledi.

8'inci Sivas'tan

2014 YGS sınav sonuçları açıklandı. YGS-2 puan türünden Türkiye 8.'si Sivas Sultan Murat Eğitim Kurumları Buruciye Fen Lisesi öğrencisi Alperen Sefa Toker oldu.



Toker, önemli bir başarıya atarak açıklanan 2014 YGS sonuçlarına göre Türkiye 8.'si olarak Sivas'ın gururu oldu. Alperen Sefa Toker, aynı zamanda YGS-1 puan türünde Türkiye 10.'su, YGS- 6 puan türünde Türkiye 16.'sı, YGS-5 puan türünde Türkiye 37.'si, YGS-3 puan türünde Türkiye 55.'si ve YGS 4 puan türünde ise Türkiye 85.'si olma başarısını gösterdi.

Dereceleri toplayan Toker, 9. sınıftan bu yana planlı ders çalıştığını, okulunun, ailesinin, öğretmenlerinin desteğiyle bu başarıyı elde ettiğini söyledi.

Buruciye Lisesi Müdürü Murat Kocar ise, sonucun kendileri için sürpriz olmadığını belirterek, çok çalıştığını ve deneme sınavlarında başarılı olduğunu belirttiği Toker'i tebrik etti. Toker'in bütün puan türlerinde Sivas birincisi olarak hem kitlesel hem de bireysel anlamda büyük bir başarıya imza attığını belirten Kocar, öğrencisinin çok planlı, özverili çalışması ve öğretmenlerinin takibi ve rehberliğinde bu başarıyı elde ettiğini ifade etti.

<http://www.hurriyet.com.tr/egitim/26123166.asp>



#### 4)Öğrenmenin olmazsa olmazı iyi uyku ve kahvaltı



Prof. Dr. Paul Howard Jones’a göre beyin ve öğrenme arasında olan ilişki; duygusal bağlılıktan yaratıcılığa, kavrama yeteneğinden, internet oyunları ile karar verme sürecine kadar birçok konuda paralel hareket ediyor. Etkileşim ve iyi iletişim öğrenme sürecini kolaylaştırıyor, stresle başatmanın en iyi yolu ise duyguların kağıda dökülmesi.

Daha iyi ve verimli öğrenmenin yolu iyi kahvaltı ve uykudan geçiyor. Uzmanlara göre beyin [spor](#), ödül, beslenme, fikir paylaşımı, sorumluluk gibi öğelerden etkileniyor. Uykunun öğrenmenin olmazsa olmazı diye nitelendiren Bristol Üniversitesi’nden Prof. Dr. Paul Howard Jones ailelere, “Mutlu büyüyen çocuk iyi öğrenir, sağlam ilişki kurar” dedi.

İstanbul Kültür Üniversitesi’nde düzenlenen ‘Dijital Çağda [Teknoloji](#), Eğitim ve İnsan’ konulu sempozyuma katılan Prof. Jones, beyin bilimi hakkında yaptığı çalışmalardan söz ederken bilgisayar oyunlarının uykuyu televizyondan daha fazla olumsuz etkilediğini, kızların matematik dersinden daha çok kaygı duyduğunu ve ailede iletişimin önemini anlattı. Prof. Jones şöyle konuştu:

Kaygılar birleşirse öğrenme olmaz

İyi uyku ve kahvaltı iyi öğrenmede olmazsa olmaz. Düzenli spor da gerekiyor. Ödül, doğal içerikli öğrenme yöntemleri ve stres beynin gelişim sürecini etkiliyor. Örneğin,

sınav kaygısı olan bir çocuğun aklında başka bir endişe varsa bunlar birleşiyor ve onu olumsuz etkiliyor. Stresi azaltmak için sınav öncesi ne hissedildiği kağıda yazılabilir. Bu sayede zihin rahatlar. Matematik dersinden kızlar daha fazla kaygı duyuyor ve bu durum ilkokulda başlıyor. Nedeni ise onlara dersi öğreten kadın öğretmenlerin de bir zamanlar endişe duyması. Bunu kız öğrencilere istemeden de olsa hissettiriyorlar. Bu da performans ve başarı düzeyini azaltıyor. Duygular öğrenmede gözardı edilmemeli. Örneğin [video](#) oyunlarının beyin üzerine etkilerini araştırdım. Sıklıkla verilen ödüllerin motivasyonu arttığı sonucuna ulaştım. Duygusal bağlılık çok önemli. Yani hissedildiğinde hatırlamak ve hafızaya kaydı kolay oluyor. Mutlu ailede büyüyen, arkadaş ilişkilerinde iyi olan çocuk ve gençler iyi öğrenir, sağlam diyalog kurar. Engelleri yener.

Oyuncakları yığmak öğrenmeyi sağlamaz

Öğrenme gelişimi evde başlıyor. Örneğin çocuğun kendisini yönetmesi sağlandığında öz beceri kazanıyor. Oyuncakları yığmakla bu olmaz. İpad'lerle oynamak anne babayla etkileşimi engelliyorsa tehlikeli. Bunlar velinin önüne geçmemeli. Anaokulu çağında aile ile çocuk arasında etkileşim ve iletişim olmalı. Yani paylaşım, birliktelik, özellikle göz teması kurulması gerekiyor. Bu çocuğun öğrenme becerilerinin gelişmesinde temel oluşturuyor. İlerdeki süreçler de bundan etkileniyor. Ergenlik döneminde ise olumsuz duygular ortaya çıkıyor. Gençlerde kimlik tanımlama evresi olduğu için bu zamanlar zor geçebiliyor. Gece uyuyamama, sabah geç uyanma gibi durumlar görülebilir. Sosyalleşme isteği okula devamı olumsuz etkileyebilir. Aile “Çocuğuma ne oluyor” diye endişeye kapılmamalı. Bunun fizyolojik kökenli olduğu bilinmeli, duygusal değişimlere de anlayışlı olunmalı. Eğitim her basamağında veli ile çocuk arasında anlama, dinleme, etkileşim şart.

İyi uyku şart

Yaratıcılık bir anda çıkmaz, desteklenir. Fikirleri paylaşmak, çocuğun veya gencin kendini sorgulamasına neden olur ve yeni şeyler üretmesini sağlar. Sorumluluk vermek iyi bir yöntem. Örneğin, hiç birbiriyle ilgisi olmayan kelimelerden hikaye yazmak veya parçalardan sanat eseri oluşturmak gibi. Ya da sahilde kabuklardan, çakıl taşlarından yeni bir şey üretme çabası. Yani doğal hayattan yeni bir şeyler yaratmak. Sıradan olmayan işler yapılması için çocuk zorlanmalı. Bunlar

yaratıcılığın gelişmesini sağlıyor. Kavrama yeteneği, iyi bellek için uyku, spor da çok önemli. Uyuma sırasında öğrenilenler yerleşir, beyin eski bilgileri sindirir. Sınavdan önce de iyi uyku şart. Yatmadan önce oynanan bilgisayar oyunları televizyona göre beyni daha fazla etkiler ve uykuyu geciktir. Bu nedenle hafta içi bunlardan uzak durulmalı. Teknoloji çocukların beyinlerini değiştirebilir. Örneğin, şiddet içeren oyunlar veya içerikler agresif eğilimleri arttırıyor. Odaklanma olduğu için olumsuz sonuçlar çıkıyor. Şiddet normalize oluyor. Öte yandan video oyunları motor becerileri, karar vermenizi geliştirir. Bunlar dışında öğretmen ve ailelerin yapacakları da var. Eğitimciler beyinle öğrenme arasında dünyada yapılan çalışma sonuçları konusunda bilgilendirilmeli. *Gülseven ÖZKAN*

##### 5)Üniversiteliler için deprem konulu kısa film yarışması



Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) tarafından lisans ve lisansüstü öğrencilere yönelik düzenlenen Uluslararası Kısa Film Yarışması için başvurular başladı.

DASK' tan yapılan açıklamaya göre, Türkiye, Balkanlar ve İtalya dahil 21 ülkeden üniversite öğrencileri yarışmaya başvurabilecek. Bu yıl beşincisi düzenlenen organizasyonda, üniversiteliler "Depremde evin hasar görürse nereye gidersin?" sorusunun yanıtını filme alacak. Başvurular ise 20 Haziran'a kadar "[www.daskfilm.com](http://www.daskfilm.com)" adresinden yapılabilecek.

DASK Koordinatörü İsmet Güngör, deprem riskine değinerek şu bilgileri verdi:

“Deprem sadece Türkiye’de değil yakın coğrafyada da en çok hasar meydana getiren doğal afetlerden biri. Bu nedenle yarışmamıza bu yıl uluslararası kimlik kazandırdık ve deprem riski altındaki yakın ülkeleri de dahil ettik. DASK’ ın sahip olduğu uluslararası bilinirlik sayesinde yarışmamıza yurtdışından da ilgi gösterileceğine inanıyoruz.

Kısa film yarışmasının bu seneki temasını belirlerken iletişim çalışmalarında "zorunlu misafirlik" konseptinden faydalandık. Bununla konut sahiplerinde deprem risk algısını yükseltmeyi ve onlara depremden sonrasını düşündürmeyi amaçlıyoruz. Bu sayede çok geç olmadan gerekli önlemleri almalarını hedefliyoruz.

Kısa film yarışmamızda katılımcılara depremden sonra nereye gideceklerini sorarak, zorunlu misafir olma riskini filmlerine taşımalarını bekliyoruz."

Jüride kimler yer alıyor?

DASK Uluslararası Kısa Film Yarışması'nın kesinleşen jüri üyeleri arasında oyuncu Mete Horozoğlu, yönetmen Ozan Açıktan ve sinema yazarları Mehmet Açar ile Şenay Aydemir yer alıyor. Bahçeşehir Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi ve Köşe Yazarı Prof. Dr. Ali Atıf Bir ve Yeditepe Üniversitesi Radyo, Sinema ve Televizyon Bölüm Başkanı Doç. Dr. Ayla Kanbur ve DASK Genel Sekreteri Serpil Öztürk de jüride yer alan diğer isimler arasında bulunuyor.

Katılımcılar, depremden sonra evleri hasar gören ve oturulamaz hale gelen konut sahiplerinin yaşayacağı sorunları en fazla 3 dakikalık filmleriyle anlatarak uluslararası düzeyde yarışacak. Yarışmada dereceye girenlere çeşitli ödüller verilecek.

Jüri değerlendirmesinin yanı sıra DASK' ın facebook sayfasından ([www.facebook.com/dask](http://www.facebook.com/dask)) İzleyici Özel Ödülü için de oylama düzenlenecek. Bu ödülü almaya hak kazanan 2 katılımcıya da çeşitli armağanlar hediye edilecek. Detaylı bilgiye ise "[www.daskfilm.com](http://www.daskfilm.com)" adresinden ulaşılabilecek.

<http://www.hurriyet.com.tr/egitim/26327088.asp>

#### 6) ALS sonuçları internette

Türk Silahlı Kuvvetleri Askeri Liseler ile Bando Astsubay Hazırlama Okulunda Öğrenim Görecek Öğrencileri Seçme Sınavı'nın (ALS) sonuçları açıklandı.

ÖSYM'den yapılan açıklamaya göre, 20 Nisan'da yapılan ALS'nin değerlendirme işlemleri tamamlandı.

Adaylar sonuçlarını ÖSYM'nin <https://sonuc.osym.gov.tr> adresinden TC kimlik numaraları ve şifreleriyle öğrenebilecek. Sınav sonuç belgesi basılmayacak ve adayların adreslerine gönderilmeyecek.

<http://www.hurriyet.com.tr/egitim/26326843.asp>

#### 7) Otizmde farkındalık için pedal çevirdiler



Edirne'de, Dünya Otizm Farkındalık ayı dolayısıyla bisiklet turu düzenlendi.

Etkinlik kapsamında yaklaşık 50 bisikletli, Selimiye Camisi'nden, Edirne Kent Ormanı'na kadar pedal çevirdi.

Edirne Milli Eğitim Müdürü Hüseyin Özcan, gazetecilere yaptığı

açıklamada, [Birleşmiş Milletler](#)' in 2008'de, nisan ayını "Otizm Farkındalık ayı" ilan ettiğini anımsattı.

Otizmin dünya genelinde son 5 yılda önemli derecede arttığını vurgulayan Özcan, şöyle konuştu:

"Her 88 bireyden biri otizmlidir. Hastalığın küçük yaşlarda keşfedilmesi lazım. Otizmliler çocukların toplumla entegrasyonu çok önemli. Bu konuda Edirne olarak iyi durumda olduğumuzu düşünüyoruz. Kaynaştırma eğitimlerine önem verdik. Bu yılın başında Lalaşahin Paşa Ortaokulu'nda kaynaştırma sınıfı açtık. Sınıfların sayısını arttıracaktır."

Özcan, bisiklet turuyla otizme dikkat çekmek istediklerini söyledi

### **8) Bursa'ya yeni ortaokulu**

Bursa Nilüfer İlçesi'ne bir işadama tarafından yaptırılan 24 derslikli ortaokul hizmete açıldı.

Hayırsever işadama Muammer Ağım'ın kurucusu ve onursal başkanı olduğu Bis Enerji'nin yapımını üstlendiği Meral-Muammer Ağım Ortaokulu Nilüfer İlçesi Özlüce Mahallesi'nde resmi bir törenle hizmete açıldı. 24 derslikli okulun açılış töreninde konuşan işadama Muammer Ağım eğitimin önemine değindi.

Açılışa Bursa Valisi Münir Karaloğlu ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, Nilüfer Belediye Başkanı Mustafa Bozbey, Bursa Ticaret Sanayi Odası Başkanı <http://www.hurriyet.com.tr/egitim/26326329.asp>



9)Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı İslam: 4+4+4, erken evliliğe karşı bir kanıt



Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Ayşenur İslam, “4+4+4 eğitim sistemini erken yaşta ve zorla evlilikler konusunda bir argüman olarak kullanmaya son derece kararlıyız. 2014 yılı sonuna kadar bu konudaki bütün çalışmaları tamamlayacağız ve çocukların sistemden çıkmasına mani olabilecek bütün önlemleri Milli Eğitim Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı alacaklar” dedi.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Ayşenur İslam, annelere öneride bulunarak, “Çocuklarımıza çığlık atmayı öğretmemiz gerekiyor. İstemedikleri bir teklifle ya da zorlamayla karşılaştıklarında çocuklarımızın etraftakileri haberdar edebilmesi için çığlık atabilmeleri gerekiyor kendilerini koruyabilmek için” dedi. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı İslam, erken ve zorla evliliklerle mücadele ile çocuklara yönelik yapılacak çalışmalara ilişkin açıklamalarda bulundu. Konunun çocuk olunca geri kalan her şeyin teferruat olduğunu belirten İslam, çocuğa karşı işlenen suçların, çocuğun toplumsal şiddete uğramasının çok önemli, derhal tedbir alınması ve ortadan kaldırılması gereken bir mesele olduğunu belirtti. Son günlerde gündemi işgal eden çocuklarla ilgili suç hadiselerinin meydana geldiğini hatırlatan İslam, bu konuda acı çekmiş bütün ailelere baş başağı ve sabır, şiddetin kurbanı olmuş bütün çocuklara Allah’tan rahmet diledi. İslam, bir an önce bu hadiselerin ortadan kaldırılması gerektiğine inandığını dile

getirdi. Bir tek Bakanlığın, Bakanın, kurumun, resmi müessesenin bu konuda yapabilecekleri ve yapacaklarının bu toplumsal sorunu ortadan kaldırmayacağını, bununla ilgili topyekün bir hareket ve mücadele gerektiğinin önemine dikkat çekti. İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, [Milli Eğitim Bakanlığı](#) ile acil toplantılar yaparak acil çalışmalar yapmayı istediklerini dile getiren İslam, revize çalışmalarına yarından itibaren Bakanlıklardaki yetkili mercilerle başlayacaklarını söyledi. İslam, Milli Eğitim Bakanlığı'nın müfredatı içerisinde kreşlerde, anaokullarında ve ilkokullarda bilinçlendirme programları düzenlendiğini, bunların daha da yaygınlaştırılması gerektiğini aktardı.

Medyanın, ailelerin ve çocukların bilinçlendirilmesi konusunda yardımcı olabileceğini düşündüğünü dile getiren İslam, “MEB müfredatında derslerin konuların daha da yaygınlaştırılması ve çocuklara birtakım temel eğitimlerin verilmesi gerekiyor. Temel eğitimlerin ana noktasının çocukların kişisel güvenliklerinin kendilerinin sağlamlasını kolaylaştırmak ve hazırlamak olacak” dedi.

4+4+4, erken evliliğe karşı argüman

Bakan Ayşenur İslam, eğitim sistemi dışında kalan kız çocuklarının tespit edilmesi programını başlattıklarını belirterek, “Eğitim sistemi içerisinde kalması gereken bir çocuk elbette yasa dışı bir evliliğin kurbanı olmayacaktır, olamayacaktır. Onun için 4+4+4 eğitim sistemini erken yaşta ve zorla evlilikler konusunda bir argüman olarak kullanmaya son derece kararlıyız. 2014 yılı sonuna kadar bu konudaki bütün çalışmaları tamamlayacağız ve çocukların sistemden çıkmasına mani olabilecek bütün önlemleri Milli Eğitim Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı alacaklar” dedi. Çocukların yabancı ile yakınlık mesafesini öğrenmeleri gerektiğini ifade eden İslam, bir yabancıyla karşılaştıklarında hangi tekliflerine, hangi önerilerine ve isteklerine nasıl karşılık vereceklerini öğrenmeleri gerektiğini söyledi. İslam, “Bu bir eğitim. Bu Milli Eğitim Bakanlığımızın müfredatında var. Çocuklarımıza öğretiyoruz. Ama anlaşılabilir biraz daha yaygınlaştırmamız gerekiyor. Mesela biz bakanlık olarak ailelere bugünden itibaren böyle bir eğitim vermeyi tasarlıyoruz. Çocuklarınızı yabancı mesafesi konusunda bilinçlendirin. Nasıl bilinçlendirecekler bunu öğretmeye çalışacağız ailelere” diye konuştu..



Bakanlıkların da kendi verilerini İçişleri Bakanlığı ile paylaşacağını aktaran İslam, “Eğitim sistemi dışında kalan kız çocuklarının tespit edilmesi programını başlatıyoruz. Bunları takip edeceğiz. Eğitime devam etmesini sağlayacağız. Bu konuda Milli Eğitim Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı çalışacak. Bu konu çok önemli” dedi.

<http://www.hurriyet.com.tr/egitim/26326108.asp>

### **EK 3: SABAH GAZETESİNDEN KULLANILAN HABER ÖRNEKLERİ**

#### **MART-NİSAN 2014**

##### **10) Yüksek kaygı, YGS' de kâbusunuz olmasın**

Üniversite adayları, 23 Mart'ta ilk sınavlarına girecek. Uzmanlar, sınavda aşırı sınav kaygısının başarısızlık getirdiğini vurgulayarak "Öğrenci sınav kaygısı yaşıyorsa bunu önceden fark edip başa çıkmayı öğrenmeli" diyor

YGS' ye sayılı günler kala öğrencilerin yoğun sınav kaygısı da artıyor. Aşırı kaygının başarısızlığa neden olduğu konusunda uyarın uzmanlar sınav öncesinde öğrencilerin motivasyonlarını yüksek tutması gerektiğine dikkat çekiyor. İzmir Ekonomi Üniversitesi Psikolojik Gelişim ve Danışma Merkezi Koordinatörü Uzman Klinik Psikolog Nilgün Köstem, öğrencileri başarısızlığa sürükleyebilecek olumsuz düşüncelerle nasıl başa çıkabilecekleri konusunda tavsiyelerde bulundu. Sınavda başarı için çalışmanın tek başına yeterli olmadığını anlatan Köstem, "Her yaş gurubunda; sınav kaygısının yaygın bir problem olarak karşımıza çıktığını söyleyebiliriz. Eğer kişi 'sınav kaygısı' yaşıyor olduğunu zamanında fark edip, bu problemiyle başa çıkmayı öğrenmezse, hayatı boyunca girdiği sınavlarda sıkıntı yaşayabiliyor" dedi.

## FİZİKSEL SIKINTI YAŞANABİLİR

Öğrencinin bilgi ve becerisini engelleyecek yoğunlukta endişe, heyecan, panik, stres gibi olumsuz duyguların başarı seviyesini kötü etkilediğini aktaran Köstem, sınava girecek her bireyin kaygı yaşammasının normal hatta istenen bir durum olduğunu söyledi. Herkesin sınav kaygısını farklı şekillerde yaşadığını, bunun çok çeşitli fiziksel ve zihinsel belirtileri olabileceğini ifade eden Köstem, şunları kaydetti: "Titreme, kalp atışlarının hızlanması, terleme, üşüme, ateş basması, baş dönmesi, mide bulantısı gibi fiziksel belirtilerle karşılaşabiliriz. Bunun yanı sıra, düşünceleri toparlamada güçlük, unutkanlık, dalgınlık, anlamada güçlük, bildiklerini ifade etmede güçlükleri içeren zihinsel belirtiler karşımıza çıkabilir. Yerinde durmama, donup kalma, ağlama gibi davranışsal durumlar da yaşanabilir."

## BASİT AMA ETKİLİ ÖNERİLER :

Öğrencilerin olumsuz düşüncelerden uzaklaşması gerektiğini belirten Köstem, şu önerilerde bulundu:

Öğrenci kendini neden hazır hissetmediği ile ilgili gerçekçi bir değerlendirme yapmaya çalışmalıdır.

Bilgi eksikliği hissediyorsa, sınava kadar çalışabileceği konuları gözden geçirmeli.

Felaket senaryolarından kurtulup, motive edici cümleler kurmalı.

Kaygı yaşayan kişi bedensel olarak da gerilir. Gerilmiş kaslarımızı rahatlatmak, otomatik olarak gerginliğimizi ve dolayısıyla kaygımızı da azaltacaktır.

Her öğrencinin kendine uygun bir çalışma sistemi oluşturmalı. Dengeli ve düzenli bir yaşantı da kişilerin güven, fiziksel sağlık ve duygu durumunu olumlu etkiler.

## ÖSYM' DEN BU ADAYLARA AYRICALIK

üniversite giriş sınavının birinci ayağı olan YGS'ye 23 Mart Pazar günü 2 milyon 7 bin 659 öğrenci girecek. Bu yıl Sınavsız Geçiş hakkı için 2014-ÖSYS'ye başvuran aday sayısı 78 bin 428 olarak açıklandı. ÖSYM, bazı adaylara ise ayrıcalık tanıyacak. Ulusal ve uluslararası yarışmalarda ilk 3'e giren liselilere istedikleri üniversite ve bölüme girme fırsatı verilecek. Üstün yetenekli sporcu ve sanatçılar ve engelli

sporcular da özel yerleştirmeye tabi tutulacak. Bu yıl ilk kez engelli öğrenciler özel yetenek sınavını kazanırsa 140 değil 100 YGS puanı üzerinden yerleşecek.

#### GENÇ BİLİM İNSANLARI:

TÜBİTAK'ın katıldığı Uluslararası Bilim Olimpiyatları'nda altın, gümüş, bronz madalya alanlar ile Uluslararası ISEF Proje Yarışması ve AB Genç Bilim Adamları Yarışması'nda derece alanlar, alanlarındaki yükseköğretim programlarından (burslu programlar hariç) istediklerine, sınavsız ve kontenjan dışından yerleştirilecekler.

#### EK PUAN:

Uluslararası Bilim Olimpiyatları'nda altın madalya alanlara, 0.10, gümüş alanlara 0.09, bronz madalyalıları 0.08; uluslararası bilim olimpiyatlarına katılan fakat derece alamayanlara 0.07; ulusal bilim olimpiyatları ile uluslararası proje yarışmalarında birinci olanlara 0.07, ikinci olanlara 0.06, üçüncü olanlara 0.05; ulusal proje yarışmasında birinci olanlara 0.05, ikinci olanlara 0.04, üçüncü olanlara 0.03 katsayısı uygulanacak.

#### MİLLİ SPORCUYA YETENEK SINAVI YOK:

Spor dallarında üstün başarılı olan milli forma giymiş gençlere ek katsayı verilecek. Bu adaylar, özel yetenek sınavlarına girmeyecek.

#### ÜNİVERSİTE SORULARINA OLAĞANÜSTÜ KORUMA

23 Mart'ta yapılacak üniversite sınavının ilk ayağı olan Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS) için ÖSYM'nin talebi üzerine Emniyet Genel Müdürlüğü ek önlemler alacak. ÖSYM Başkanı Ali Demir, soruların çalınacağı iddiaları üzerine Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bir yazı göndererek güvenlik önlemlerinin artırılmasını istedi. Emniyet, sınav sorularının çalınması veya kopyalanmasını önlemek için evrakların taşınacağı araçlara koruma uygulayacak. Soru kitapçıklarını taşıyan araçlar güzergah dışına çıkamayacak. Organize kopya çekme olaylarına karşı sınav öncesinde, esnasında ve sonrasında gerekli önleyici tedbirler alınacak. Sınav sorularının basımının yapıldığı basımevi girişinde emniyet tarafından görevlendirilecek iki kişilik ekip 24 saat nöbet tutulacak

## SINAVDA KAZANDIRACAK TAKTİKLER

Üniversite adaylarının heyecanla beklediği YGS için geri sayım başladı. 23 Mart'ta yapılacak sınav sırasında uygulanacak bazı basit stratejiler sınava hazırlık kadar önem taşıyor. İşte sınav başarınızı olumlu etkileyecek bazı taktikler:

Sınav saatine yakın kalkıp telaş ve kaygıya kapılmayın. Erken kalkıp hafif bir müzik eşliğinde besleyici, enerji verici bir kahvaltı yapın.

Sınav yerine 30-45 dk. önce gidin.

Sınavı başaracağınızı kendinize telkin edin.

Bu sınava yalnız girmiyorsunuz. Diğer adaylar da sizin gibi...

Sınav başlamadan önce, tuvalet, su gibi ihtiyaçlarınızı karşılayın.

Oturacağınız sırayı rahat edeceğiniz şekilde ayarlayın.

Sınav günü öğrendiğiniz her şeyi unutmuş gibi hissedebilirsiniz. Korkmayın.

Sınavı önceden zihninizde yaşayın. Gözlerinizi kapatıp, kitapçıkların dağıtıldığını, kitapçık türünü cevap kâğıdına kodladığınızı, soruları rahatlıkla çözebildiğinizi ve sınavı başarı ile bitirdiğinizi hayal edin.

Sorulara geçmeden önce 10 kez burnunuzdan derin nefes alın bir süre tutun ve ağzınızdan verin.

Görevlilerce sınavda yapılacak açıklamaları iyi bir şekilde dinleyin, anlayamadığınız yerleri sorun.

Cevap kâğıdıyla ilgili kodlamaları eksiksiz olarak doldurun. Kitapçıkta kimlik bilgilerini dikkatlice kontrol edin.

Cevap kâğıdını imzalayın.

Soru kitapçığı size özeldir. Adınıza düzenlenmemişse görevliyi uyarın.

En çok sevdiğiniz veya en iyi bildiğiniz testten başlayın. Önce "kek" soruları yapmak moral arttırır.

Teste başlamadan önce o bölüme ait açıklamaları okuyarak, teste ve diğer teste ne kadar zaman ayırmanız gerektiğini belirleyin.

Zaman yetmez diye bir şey düşünmeyin. Zamanı etkili kullanmak için soruyu dikkatlice okuyup anlamaya çalışın. Bir iki tekrarla anlayamadığınız, cevabını bulamadığınız soruyu yanına şekiller yaparak bırakın. Bildiklerinizi tam yaptıktan sonra atladıklarınıza dönün. Altı çizili veya koyu yazılı kelimeye dikkat edin. Uzun sorulardan korkmayın çünkü bu tür sorular iyi açıklanmıştır.

Soruların zorluk dereceleri şöyledir: Çok kolay % 10 , kolay % 20 , normal % 40, zor % 20 , çok zor % 10. Buna göre tüm soruları cevaplayamayabilirsiniz. Bu da doğaldır. "Normal", "kolay", "çok kolay" olan derecedeki soruları yapmanız demek soruların % 70'ini başarmanız demektir.

İlk doğru gördüğünüz seçeneği hemen işaretlemeyin, tüm seçenekleri okuyun.

İşaretleme yaptığınız cevap bölümünün çözdüğünüz testle aynı olduğundan emin olun.

Kaydırma yapmadan kodlama yapın. Bunun için her sayfada soruların cevaplarını önce soru kitapçığı üzerinde işaretleyin, sayfa bitince cevap kâğıdına geçirin.

Art arda aynı şıkkı 4'ten fazla işaretlediyseniz cevaplarınızı bir daha kontrol edin.

Sınav bitiminden kısa bir süre önce hızlıca kodlamalarınızı kontrol edin.

### **11)Eskişehir'deki okullarda meteoroloji dersleri verilecek**

Milli Eğitim Bakanı ile Orman ve Su İşleri Bakanı Eskişehir'de protokol imzaladı.

Milli Eğitim Bakanı Prof.Dr. Nabi Avcı ile Orman ve Su İşleri Bakanı Prof.Dr. Veysel Eroğlu, Eskişehir Valiliği'nde Eskişehir'deki okullarda meteoroloji dersleri verilmesini öngören ortak protokole imza attı.

Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı Basın Danışmanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, İmza töreninde konuşan Bakan Eroğlu, imzalanan protokolle meteorolojik faaliyetlerin bütün okullarda öğrencilere tanıtılacağını söyledi. Bakan Eroğlu, "Küresel iklim değişikliği yüzünden bir takım anlık yağışlar, ikaz durumları söz konusu olabiliyor. Meteoroloji teşkilatımız son yıllarda en ileri teknolojileri bünyesinde topladı. Fakat bu bilgiyi kim, nasıl, nereden alacak bu konuda yeteri kadar bilgi yok" dedi.

Protokol kapsamında Meteoroloji Genel Müdürlüğü elemanlarının okullara giderek bilgilendirmeler yapacağını belirten Bakan Eroğlu, şunları söyledi:

"Haftalık tahminleri görmek mümkün. Hatta karayolunda buzlanma var mı yok mu bunları dahi meteorolojinin internet sitesinden görmek mümkün. Tabi bunları vatandaşlarımızın öğrenmesi açısından en uygun yol tabi Milli Eğitim Bakanlığı. Milli Eğitim Bakanlığı Türkiye'de en çok camiası olan bir bakanlık. Öğretmen ve öğrencilerle birlikte 22 milyon kişiye bunu aktarmanın mutluluğunu yaşayacağız. Dolayısıyla bakanlığımız ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında bir protokol hazırladık. Meteoroloji Genel Müdürlüğü elemanları bütün okullara giderek, iklim değişikliği hakkında, genel meteorolojik tahminler nasıl yapılıyor ve bunlara nerelerden ulaşmak mümkün bu konular hakkında bilgi verecek."

**MİLLİ EĞİTİM BAKANI AVCI: "TARIMSAL FAALİYETLER AÇISINDAN DA BU EĞİTİM ÇOK ÖNEMLİ"**

Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı da yaptığı konuşmada, Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu'nun bilinmeyen bir yönüne işaret ederek, "Sayın Bakan, Porsuk Havzası'yla ilgili ilk ilmi çalışmayı, doktora çalışmasını ve doçentlik çalışmasını yapan bir bilim adamı olarak bir Eskişehirlidir aynı zamanda. Bilimden Eskişehirlidir" dedi.

Milli Eğitim Bakanı Avcı, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bugüne kadar Türkiye genelinde olsun, Eskişehir'de olsun, öğrencilerimizin, okullarımızın, ağaçlandırılması konusunda bir protokol imzalamıştık. Onun çalışmaları sürüyor. İnşallah Mart ve Nisan aylarında, dikim aylarında okullarımızdan talepleri toplamaya başladık. Bu ağaçlandırma faaliyetleri devam edecek. Bugün de o anlamda bunların bir tamamlayıcısı gibi çocuklarımıza; hava olaylarını nasıl öğrenebilecekleri, nasıl

yorumlayabilecekleri, meteorolojik olguları nasıl değerlendirebilecekleri konularında eğitim vermek üzere; Orman ve Su İşleri Bakanlığının uzmanları, okullarımızda öğretmenlerimize, öğrencilerimize bilgilendirme faaliyetlerinde bulunacak. Bu kadar geniş bir kitlenin meteorolojik bulgular konusunda bilgilendirilmesi çok önemli. Sadece ulaşım imkânları bakımından değil, tarımsal faaliyetler açısından da çok önemli."

Bakan Avcı, konuşmasını şu sözlerle tamamladı: "Bugün de bir anlamda onun tamamlayıcısı gibi çocuklarımıza hava olaylarını nasıl öğrenebilecekleri, nasıl yorumlayabilecekleri, meteorolojik olguları nasıl değerlendirebilecekleri konusunda eğitim vermek üzere Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın uzmanları okullarımızda öğretmenlerimize, öğrencilerimize bilgilendirme faaliyetlerinde bulunacaklar."

### **81 İLDE UYGULANACAK**

Eskişehir'de imzalanan ve 81 ilde uygulanması düşünülen protokol kapsamında; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda meteorolojik faaliyet ve ürünler tanıtılıp, bunlara nasıl erişim sağlanacağına dair seminerler verilmesinin yanı sıra öğrencilere yönelik geziler de düzenlenecek.

### **VALİ'DEN ANLAMLIL TABLO**

Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı Yönetim Kurulu Başkanı ve Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, Bakan Avcı'yı ve Bakan Eroğlu'nu Eskişehir'e görmekten büyük mutluluk duyduğunu ifade ederek her iki Bakan'a Eskişehir'in çiniden yapılmış birer minyatür tablosunu hediye etti.

Bir gazetecinin sorusu üzerine konuşan Bakan Eroğlu, Eskişehir'de adeta destan yazıldığını ve Eskişehir'in Eskişehir olalı kadar büyük bir yatırımı görmediğini kaydetti.

### **ESKİŞEHİR'E YAPILAN BÜYÜK YATIRIM**

"Eskişehir'e 8 ayda Orman ve Su İşleri Bakanlığının tam 45 müjdesini verdik" diyen Bakan Eroğlu, şöyle konuştu:

"Bu müjdelerin maliyeti toplam 208 milyon liradır. Bu gerçekten Eskişehir'e yapılan büyük bir yatırımdır. Eskişehir'de çok muhteşem bir fidanlık var. Bu yıl 20 milyon

fidanı üretme taahhüdünü verdi, Orman Genel Müdürümüz. Ceviz Eylem Planı, Badem Eylem Planı ayrıca yolların ağaçlandırılması, bunun dışında Eskişehir'de iki mesire alanı kuracağız. ORKÖY kredileri var. Bugün, tam 13 tesisin temel atma ve açılış merasimini yapacağız. Bu tesislerin toplam maliyeti 50 milyon lira. Hükümet olarak Eskişehir'e büyük önem veriyoruz. Eskişehir merkezi hükümetin yatırımları arasında en büyük yatırımları alan bir ilimiz. Geçen yılın sonuna kadar 9,8 milyar lira yatırım, Eskişehir'e yapıldı. Sayın Başbakanımız 'Eskişehir için ne gerekiyorsa yapın' dedi. Eskişehir'de 8 göledimizi proje ve planlama safhasındadır. Eskişehir Orman Bölge Müdürlüğümüz şu ana kadar 230 bin dekar alanda çalışma yaparak Eskişehir'de 124 milyon fidanı toprakla buluşturdu. Eskişehir, yeşillendirme de bir numara."

Törende Eskişehir Milletvekilleri Salih Koca, Ülker Can ve Bakanlık yetkilileri de hazır bulundu.

## **12) YGS' ye girecek öğrencilere otobüsler ücretsiz**

23 Mart Pazar günü yapılacak olan Yükseköğretime Geçiş Sınavı'na (YGS) girecek olan öğrenciler, sınav günü belediye otobüslerinden ücretsiz yararlanacak.

Malatya Belediyesi tarafından yapılan açıklamada, öğrencilerin eğitim hayatlarında önemli bir dönüm noktası olan Yükseköğretime Geçiş Sınavları'na giriş esnasında sorun ve sıkıntı yaşamamaları için belediye otobüslerinin bu öğrencilerden ücret almayacağı açıklandı.

Sınava girecek öğrencilerin, sınav merkezlerine gidiş ve dönüş esnasında sınav giriş belgelerini görevlilere ibraz etmeleri yeterli olacak. Öğrenciler Malatya Belediyesi MOTAS Şirketi'nin [www.motas.com.tr](http://www.motas.com.tr) isimli WEB sayfasından hangi okula, hangi güzergahın otobüsü ile gidebileceklerini görebilecekleri kaydedildi.



### **13) Vali Toprak'tan YGS uyarısı!**

Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS) sınavına katılacak öğrencilere başarı dileyen İzmir Valisi Mustafa Toprak, gürültü kirliliği yaratılmaması konusunda vatandaşlardan gerekli duyarlılığı göstermelerini istedi.

Vali Toprak, görüşlerini şöyle ifade etti: "23 Mart 2014 Pazar günü yapılacak olan YGS Sınavına, ilimizde girecek öğrencilerin rahat ve huzurlu bir şekilde sınava girebilmeleri için, sınav güvenliğine ilişkin tüm tedbirler alınmıştır.

Geleceğimizin teminatı gençlerimiz için büyük ve hayati önem taşıyan sınavların sakin, huzurlu ve güvenli bir şekilde yapılabilmesi amacıyla 22 Mart 2014 Cumartesi günü saat 18.00'den 23 Mart 2014 Pazar günü saat 14.00'e kadar; sınavların yapılacağı tüm yerleşim birimlerinde, otoların klakson çalmaları, her türlü resmi ve özel törenler sırasında dışarı yayın yapılması, düğün konvoylarının oluşturulması, bina, hafriyat ve yıkımları ile seyyar satıcı gürültüleri ve buna benzer her türlü çalışma yapılması, seçime katılan siyasi parti başkanlıklarının belirtilen saatlerde hoparlör ile propaganda yapmaları, sınavların yapılacağı okulların çevresindeki sanayi siteleri ve iş yerlerinde gürültülü çalışma yapılması, ilgili kanun gereği cezai müeyyideye tabi olacaktır.

Sınava katılacak adaylardan, nüfus cüzdanını kaybeden veya yeniden çıkarmak isteyenler için aynı gün 07: 00-10:15 saatleri arasında Karabağlar, Bayraklı, Aliağa, Balçova, Bergama, Bornova, Buca, Çiğli, Gaziemir, Karşıyaka, Konak, Menemen, Ödemiş ve Tire İlçe Nüfus Müdürlükleri açık olacaktır. Bu amaçla Nüfus Müdürlüğüne müracaat eden adayların yanında 2014 YGS Belgesi ve 2 adet son 6 ay içerisinde çekilmiş fotoğraf bulundurmaları gerekmektedir.

Gençlerimizin uzun ve yorucu çalışmalarının değerlendirileceği; geleceğimiz dediğimiz, öğrencilerimiz, yavrularımız ve aileleri için büyük önem taşıyan bu sınavlar nedeniyle; tüm vatandaşlarımızdan ve her bir bireyden gerekli duyarlılığı göstermelerini bekliyorum. Cumhuriyetimizin ve geleceğimizin teminatı olan gençlerimize ve ailelerine başarılar diliyorum."

#### 14) Uluslararası Öğrenci Akademisi başladı

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ve İstanbul Bilimler Akademisi tarafından ortaklaşa düzenlenen Uluslararası Öğrenci Akademisi, dünyaca ünlü tarihçi Mehmet Genç'in açılış dersiyle başladı.

Dünyanın dört bir yanından Türkiye'ye eğitim için gelen uluslararası öğrenciler için düzenlenen Uluslararası Öğrenci Akademisi başladı. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ve İstanbul Bilimler Akademisi tarafından düzenlenen Uluslararası Öğrenci Akademisi, İstanbul'un her iki yakasında eğitim gören misafir öğrenciler için ufuk kapısı olacak.

#### FARKLI DİSİPLİNLERDE 400 ÖĞRENCİ

Tarih, Edebiyat, Düşünce ve Sanat disiplinlerinde 400 misafir öğrenciye kapılarını açacak Uluslararası Öğrenci Akademisi dünyaca ünlü tarihçi Mehmet Genç'in katılımıyla başladı. Misafir öğrencilerin yoğun ilgi gösterdiği derste konuşan Tarihçi Genç, "Osmanlı medeniyeti dünyaya kendi içerisinde büyük bir zenginliği barındıran harika bir sistem hediye etti" diye konuştu.



## BÜYÜK BİR BOŞLUĞU DOLDURACAK

Akademik olarak zengin bir içeriği misafir öğrencilere sunacak olan Uluslararası Öğrenci Akademisi ile ilgili açıklamalarda bulunan İstanbul Bilimler Akademisi Vakfı Başkanı Prof. Dr. Gülfettin Çelik ise, "Türkiye'de eğitim için bulunan misafir öğrenciler, hem geleneğimizin taşıyıcısı olarak hem de geleceğin inşasında önemli bir noktada bulunuyor. Uluslararası Öğrenci Akademisi bu anlamda büyük bir boşluğu dolduracak" dedi. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'na projeye verdikleri desteklerde ötürü teşekkür eden Prof. Çelik, "Uluslararası Öğrenci Akademisi'ne başvurular sürüyor. Sonunda sertifika vereceğimiz Akademi'ye katılmak isteyenler "ibav.org" sayfasından başvurabilirler" diye konuştu.

### 15) Yeni nesil kütüphane

MEB, okullarda kitapların yanı sıra, bilgisayar oyunları, filmler ve internetin de yer aldığı, inovatif kütüphaneler kurma hazırlığı başlattı. Kütüphaneler öncelikle 46 pilot ilde kurulacak

Milli Eğitim Bakanlığı, öğrencilere kitap okuma alışkanlığını kazandırmak için eğlenceli bir projeye imza atıyor. MEB, öğrencileri zararlı alışkanlıklarından korumak ve zamanlarını verimli kullanmalarını sağlamak için inovatif kütüphane çalışması başlattı. Yenilikçi kütüphane modeli "kitaplar koleksiyonu" ndan çok daha fazla içeriğe sahip olacak. Okul kütüphaneleri, ziyaretçilerini bir kitap arşivi olarak değil, işlevsel bir yaşam merkezi olarak ağırlayacak. Kütüphanelerde kitapların yanı sıra bilgisayar oyunları, filmler ve internet de olacak.

### 46 İLDE BAŞLAYACAK

Öğrencilerin kişisel ve pedagojik özellikleri dikkate alınarak tasarlanan ve her yaşta öğrenciyi bilgilendiren, aynı zamanda eğlendiren, okumaya ve yaratıcılığa teşvik eden okul kütüphanelerinin kuruluşu pilot olarak seçilen 46 ilde başlayacak. Yeni düzenlemede okulların en geniş ve ferah mekânları kütüphane olarak seçilecek. Z-kütüphane (Zenginleştirilmiş kütüphane) ismi verilecek alanlarda kesintisiz internet erişimi olacak. Öğrencileri basılı, sesli ve elektronik kitapları buluşturarak alternatif okuma seçenekleri sunulacak. Duvarlarda ise öğrencilerin çalışmalarını sergileyebilecekleri alanlar yer alacak. Çocukların, gelişimine uygun güncel çocuk edebiyatı ürünlerine, oyunculara, öğrenme oyunlarına, CD, DVD ve bilgisayar

oyunlarına ve filmlere kolayca erişebilecekleri güvenilir alanlar olarak işlev görecek. Kütüphanede yer minderleri, koltuk veya kanepeler gibi rahat oturulabilecek mobilyalar bulunacak.

## YAZARLIK ATÖLYELERİ

Kütüphanelerde yazarlar ve şairlerin okurlarıyla buluşma günleri de düzenlenecek. Türkçe başta olmak üzere yazma ve yazarlık becerisi verilecek kütüphaneler halka da açık olacak.

### **16) Okul sütünden sonra kuru meyve!**

Türkiye'nin üretiminde dünya lideri olduğu halde iç tüketimi yetersiz kalan kuru meyve ürünlerinde okul çağındaki çocuklara tüketim alışkanlığı kazandırılması amacıyla Ege Kuru Meyve İhracatçıları Birliği bir proje hazırladı.

Türkiye'nin üretimin ve ihracatında dünya lideri olmasına rağmen ihraç ettiği birçok ülkeden daha az tükettiği kuru meyve ürünlerinde okul çağındaki çocuklara yönelik "okul sütü" benzeri bir program için düğmeye basıldı.

Ege Kuru Meyve İhracatçı Birlikleri'nin hazırladığı ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci' nin destek verdiği programa göre ülke genelindeki 6,3 milyona yakın öğrenciye 30 hafta boyunca, haftada bir kez 40 gramlık paketlerde çekirdeksiz kuru üzüm, kuru incir ve kuru kayısı ürünleri dağıtılacak.

Projeye ilgili AA muhabirine açıklamalarda bulunan Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçı Birlikleri Başkanı Osman Öz, obezite, kalp-damar, kanser, hipertansiyon, diyabet gibi hastalıkların görülme sıklığının artması üzerinde gelişmiş bir çok ülkede sağlıklı beslenme programlarının başlatıldığını, bu diyet programlarında kuru meyvelerin vazgeçilmez konumda gösterildiğini ifade etti.

Diyet programları içinde yer alan bir çok kuru meyvenin Türkiye'de üretilip ihraç edildiğini, bu ürünlerin ihracatlarında son yıllarda istikrarlı artışların görüldüğünü ifade eden Öz, buna rağmen üreticilerin iç tüketimde ihracat yapılan bir çok ülkenin gerisinde kalınmasının burukluğunu yaşadığını ifade etti.

Türkiye'de özellikle okul çağındaki çocukların daha fazla kuru meyve tüketmesinin ve bu yönde alışkanlıklar edinmesinin toplum sağlığı ve eğitimde başarı ortalamasını doğrudan etkileyebileceğini kaydeden Öz, bu amaçla Birlik olarak Okul Sütü Projesi benzeri bir kuru meyve dağıtım projesi hazırladıklarını kaydetti.

Projeyi Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na gönderdiklerini, ilgili genel müdürlüklerin projeye olumlu baktığını anlatan Öz, son olarak projeyi Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi'ye de İzmir programı sırasında sunduklarını anlattı.

Öz, "Ekonomi Bakanımız Nihat Zeybekçi, projeyi olumlu karşıladı. Konuyla ilgili diğer bakanlıklar nezdinde çalışmalar devam ediyor. Umuyoruz kısa vadede karar verilir ve gelecek yıl okullarda süt gibi kuru meyve de dağıtılmaya başlanır" dedi.

Kuru meyvenin okul başarısına etkisi

Bakanlıklara sunulan projede büyüme sürecindeki çocukların enerji ve yeni dokularının yapımı için daha fazla miktarda protein, mineral ve vitamine ihtiyaç duyduğu belirtilerek bu dönemde kazanılan tüketim alışkanlıklarının yetişkinlik döneminde kalıcı alışkanlıklara temel oluşturduğu belirtildi.

Beslenmeye bağlı obezite, kalp-damar, bazı kanser türleri, inme, şeker hastalığı, gut ve artrit gibi hastalıkların çocukluk çağı kökenli olduğuna dikkati çekilen projede şu ifadeler yer verildi:

"Yetersiz ve dengesiz beslenen çocuk ve ergen, hastalıklara karşı dirençsiz olur, sık hastalanır, hastalığı ağır seyrederek ve okula devamsızlık nedeniyle okul başarısı düşer. Bu nedenle okul başarısını artırmak, sınıf tekrarlarını azaltarak, eğitim ve öğretimin maliyetini düşürmek, gelecek nesillerin daha güçlü ve sağlıklı olmalarına temel hazırlamak için bu dönem çocuk ve ergenlerin beslenmesine önem verilmelidir.

Bu proje ile sağlıklı bir toplum için okul çağındaki çocuklarımıza kuru meyve tüketme alışkanlığı kazandırılması hedeflenmektedir.

Ülke genelinde resmi ve özel anasınıfı ile ilk okullarda okuyan 6,3 milyon civarında öğrenciye 30 hafta süresince haftada bir kez 40 gramlık paketlerde, her hafta başka bir ürün olmak üzere kuru meyve dağıtımı yapılabilir.

Bu çerçevede dağıtılacak paket sayısı takriben 189 milyon adet olup birim paket maliyeti yaklaşık 30-40 kuruş arasında değişmektedir. Bu çerçevede ürün maliyetinin 56,7 - 75,6 milyon lira arasında olacağı tahmin edilmektedir."

Projenin finansmanı konusunda Sağlık Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı'na kurulacak bir komisyon tarafından belirlenmesinin uygun olacağını bildirildiği projede İngiltere, ABD ve Japonya'da okul çağındaki çocuklara yönelik olarak uygulanan programlar örnek gösterildi.

Türkiye üretiyor ama tüketmiyor

Türkiye'nin üretim ve ihracatında dünya lideri olduğu kuru incirde 65 bin tonluk üretimin ancak 6-6 bin 500 tonunu tüketebilirken ürün gönderdiği Fransa ve Almanya 9 bin ton seviyesinde tüketime sahip.

Çekirdeksiz kuru üzümde ise 280 bin ton civarında üretim yapan Türkiye, bunun ancak 25 bin tonunu iç piyasada tüketiyor. Türkiye'de kişi başına ancak 100 gram tüketilen kuru üzüm İngiltere'de kişi başına 1,5 kilogram, Almanya'da ise 1,8 kilogram tüketiliyor.

Üretim ve ihracatında lider olduğu başka bir ürün olan kuru kayısıda da 130 bin tonluk üretiminin ancak 15-20 bin tonunu iç piyasada tüketen Türkiye, ihraç ettiği çok sayıda ülkeden daha az kayısı tüketiyor.



### **17) Bu kursa katılacakların işi hazır**

Çalışma ve İş Kurumu (İŞKUR) Sakarya İl Müdürlüğü ile Gedik Döküm ve Vana Sanayi AŞ arasında 110 kişilik istihdam garantili kurs ve işbaşı eğitim programı düzenlenmesine yönelik protokol imzalandı.

Yatırımlarını İstanbul'dan Sakarya'ya taşıyan ve Hendek 2. Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Gedik firması ile İŞKUR arasında imzalanan protokolle 23-35 yaş arası genç işsizlere 'Döküm Kalıpcılığı', 'Maçacılık' ve 'Basınçlı Döküm' mesleklerinde eğitim programı düzenlenmesi kararlaştırıldı. İŞKUR Sakarya Müdürü Tekin Kaya, iş arayan ve özellikle mesleği olmayan gençlerin iş garantili bu kursa başvurmasını beklediklerini söyledi. İŞKUR'un kısa vadeli olarak işletmelerde uygulanan kurs ve işbaşı eğitim programlarına katılanlar kursiyerlere günlük 20 lira cep harçlığı ödeniyor, genel sağlık sigortası primleri yatırılıyor, ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı onaylı meslek sertifikası veriliyor. Kaya, 'Söz konusu belgeler ise istihdamın kalıcı olması ve işten ayrılma durumunda işsizlere başka işletmelerde kolaylıkla iş bulabilmeleri için önemli bir referans olmaktadır.' dedi.

Gedik Döküm ve Vana San. AŞ İdari İşler ve Personel Müdürü Hakan Polat da yeni yatırımlar için üretimlerini Sakarya'ya taşıdıklarını, vasıflı iş gücüne ihtiyaç duyduklarını ifade etti. 23-35 yaş arası, en az ilköğretim mezunu, Hendek ve Adapazarı ilçelerinde ikamet eden ve iş arayanların başvuruda bulunmasını beklediklerini dile getiren Polat, 'Kursu bitirenleri işletmelerimizde istihdam edeceğiz. Kursiyerlerimizi de çalışanlarımızdan ayırmadan kurs süresi boyunca aynı maddi ve sosyal olanaklardan faydalandıracağız.' açıklamasında bulundu.

### **18) Başarının şartı merak ve soru sormak**

Doğa Koleji'nin, üniversitedeki MBA eğitimini lise düzeyinde uyguladığı t-MBA Eğitim Modeli'nin öğrencileri bu yıl da iş dünyasının önde gelen isimleriyle biraraya geldi.

Bu yıl 7'nci kez düzenlenen 't-MBA Zirvesi'nde konuşan Borsa İstanbul A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Dr. M. İbrahim Turhan, başarıya giden yolun merak etmek ve soru sormak olduğunu söyledi. Turhan, şöyle devam etti:

"Beni buraya davet ederken, kişisel bir başarı hikayesi anlatmamı istediler ama düşündüm kendi başıma bir başarı hikayem yok. Çünkü başarı bir ekiple elde edilen

bir şey. Geriye baktığım zaman bana değer katan bir şey varsa o da sorgulamak, soru sormak, anlamaya çalışmak diyebilirim. Soru sormak önemli, çünkü ilmin başı meraktır. Doğru soruyu sormak da cevabı almak kadar önemlidir. Merak ettiğiniz şeylerin cevabını ararken, öğrendiklerinizi unutmazsınız. İşin sırrı bu. İçinde yaşadığımız muazzam bir evren var. İçinde merak edilecek binlerce şey var. Bunları anlamlandırmamız lazım. Bilgiden sonra ikinci konu geliyor o da bir duruş, yani vizyon sahibi olmak. Duruş sergilemek için ilkelere ihtiyacımız var, bunlar olmazsa yolunuzu kaybedersiniz. İlke sahibi olmanın yollarının birincisi adalet, ikincisi şeffaflık. Şeffaf olan hiçbir şeyden korkmaz. Üçüncüsü hesap verme yükümlülüğü, her zaman hesap vermeye hazır olmak. Dördüncüsü de paydaşlarımıza, topluma, çevreye, doğaya karşı sorumluluk. Bunları benimseyince oldukça sağlam bir duruşa sahip oluyorsunuz. Bir vizyon çizebilmek için de, '50 yıl sonra nerede olmak istiyorum, ne iş yapmak istiyorum?' sorusunu doğru bir şekilde sorabilmek lazım. Bu bizim hayatımızı şekillendirecek soru. Bazı ülkeler hukuku, demokrasiyi, sivil toplumu başarıyla oluşturmuş, bazıları ise oluşturmamış. Başarıyı belirleyen de organizasyon kabiliyeti. Bütün bunlar tamam olunca farklılıkları zenginlik olarak kabul etmek, birbiriyle kavga etmeden, barış içinde yaşamak, başarıyı getiren faktörlerden. Bir arada, farklı şeyleri düşünmemize, önemsememize rağmen, aynı salon içinde oturup, gülerek, eğlenerek, birbirimizden bir şeyler öğrenerek, barış içinde kardeşçe durabiliyorsak en önemli başarı bence budur."

Daikin Türkiye CEO'su Hasan Önder de, kendinden önceki konuşmacıların oldukça başarılı olduğunu belirterek, öğrencilik yıllarının çok kötü değil ama diğer konuşmacılar kadar başarılı olmadığını esprili bir dille söyledi. Daha sonra üniversite ve ilk iş deneyimini, mezuniyetten sonra 6 ay iş bulamadığını, özgüven kaybı yaşadığını anlattı. Ama sonra küçük bir yerde iş bulup, daha sonra şirket kurduklarını, özgüvenini tekrar kazandığını, işlerin büyüdüğünü dile getirdi. Salondakileri sık sık esprileriyle güldürdü.

Hayallerinizin peşinden gidin

Doğa Koleji t-MBA mezunu girişimci Kadir Slocum da, 8 yıl önce kendisinin salonda öğrenci olarak oturduğunu söyleyerek başladı. Okulda çok başarılı olduğunu anlatarak, "İstedğim hemen hemen her okula gidebilirdim ama iş hayatında daha



farklı şeyler yapmak istiyordum. Benimle aynı seviyede olanlar hep belli okullara gider, puanım yanmasın diye düşünür. Birçok okula gittim, yapmak istediklerimi anlattım Doğa Koleji'nde 1,5 saatlik bir konuşma yaptık. Eve giderken, okulu arayıp kayıt yaptıracağımı söyledim. Çünkü aradığım okulu bulduğumu hissettim. Çünkü bana göre iyi okul öğrenmeyi öğretmeli. Ben tercih ettiğimde Doğa Koleji çok küçüktü, lise mezunu da vermemişti. Şu anda 96 kampüsü var. Fakat o günden özündeki felsefe bu noktaya geleceğini gösteriyordu. Ben bu okulun bir parçası olarak hayatımın en güzel anlarını o 4 yıl içinde yaşadım. Birçok başarıya imza attık" dedi.

Doğa Koleji'nin hızlı büyümesini, gelişimini ve uluslararası alandaki başarısını eğitimin her sürecinde uyguladıklarını, özgün ve öğrenci odaklı eğitim modellerine borçlu olduklarını belirten Doğa Koleji CEO'su Uğur Gazanker, "Bizim için eğitimde en önemli unsur öğrencilerimizin yeteneği ve ilgisi doğrultusunda eğitim verebilmek. Bunun için okullarımızda bilim, sanat, spor ve ekonomi gibi pek çok alanda özgün eğitim modelleri oluşturuyor ve t-MBA ile üniversitedeki MBA programını lise öğrencilerimize uyguluyoruz. Öğrencilerimizin oluşturduğu t-MBA Meclisleri şirket yöneticileriyle her ortamda bir araya geliyor, fikir alışverişinde bulunuyor, onlara görüşlerini bildiriyor. Öğrencilerimiz ülke ve dünya ekonomisi ile daha lise sıralarında tanışıyor ve kendilerine sizlerle bir arada olma imkanı yaratıyor, şimdiden ekonomiye yön verecek girişimlerde bulunuyorlar. Dolayısıyla t-MBA öğrencilerimizin tamamen kendi çabalarıyla bu yıl 7'nci kez düzenlediği zirvemizde bulunmaktan çok büyük gurur ve mutluluk duyuyorum" dedi.

Toplantının en renkli kişisi ise Ülker Grubu Yıldız Holding Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Global İnovasyon Grup Başkanı Ali Ülker, oldu. Konuşmasına Doğa Koleji tarafından bu yıl 7. kez düzenlenen t-MBA zirvesindeki konuşmasına "Gençlerin ve geleceğin dünyasında bizim ne işimiz var, bizi neden çağırdınız?" diyerek başladı.

Ardından dün hazırlandığını söylediği konuşma metnini bir kenara bıraktı. Demokrasilerde özgürlüğün esas olduğunu belirterek kravatını çıkardı, ardından şunları söyledi: Şirketimizde üst düzey yöneticilerin yaş ortalaması 52'ye gelmiş, altlarında çalışanların yaş ortalaması 32. Bu bize ciddi bir işaret. Gençler nasıl bir gelecek istiyor, nasıl yönetilmek istiyor diyerek bir gençlik grubu oluşturduk.

Şirketimizde 'Y' kuşağı çalışmaya başladı. Dijital çağ kapıda, geldi. Hayatı kolaylaştırıyor, bizler için zorlaştırıyor. Kitlelere ulaşmak için twitter kullanıyoruz. İş yapma alışkanlıkları değişiyor. Bu dünyada biz yöneticiler de değişmeliyiz. Bazı kavram ve alışkanlıklar var, bunlar değişmiyor. Biz gençlere yatırım yapmayı tercih ediyoruz. Gençlerle beraber futbol kampları, spor kulüpleri oluşturduk. Çünkü onların farklı şehirlerden gelerek birarada olmalarını, spor yapmalarını istiyoruz. Birbirlerini anlamalarını istiyoruz. Türkiye çok gelişti ama birçok il ve ilçede gençlerin gidecek sinema salonları yok. Birçok ilde binlerce çocukla buluşup, 23 Nisan Çocuk Şenliği'nde dev bir ekranda film seyrediyoruz." Ali Ülker, daha sonra salondaki gençlere şu tavsiyelerde bulundu:

"Bu ülke hepimizin, gelecekse sizlerin. Sizlerin bu şekilde eğitim almanız, kendinizi geliştirmeniz ama sadece okul eğitimi ile sınırlı kalmamanız bizleri çok mutlu ediyor. Yarın bir gün bizim yerimizi alacaksınız, ama şundan eminim ki, bu ülkeyi ve işleri bizden çok daha iyi idare edeceksiniz. Çünkü çok daha iyi bir eğitim alıyorsunuz. Tüm dünya ile iletişim halindesiniz. Bizim vizyonumuz Türkiye'de başarılı olmak sonra global bir şirket haline gelmekti. Bunun adımlarını attık, Türkiye'de global şirketleri kuracak olanlarsa sizlersiniz. Ben size inanıyorum, bizden daha güzel işler yapacağınızı, bu ülkeyi daha güzel ufuklara taşıyacağınızı biliyorum."

### **19) YGS'deki 40 bin sıfırcı öğretmenler çıktı**

YGS'de sıfır çeken 40 bin adayın tek testi cevapladığı için puanının hesaplanmadığı, bu kişilerin soruları görmek için sınava giren dersane öğretmenleri olduğu ortaya çıktı.

Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS) sorularının bir kısmının açıklanması ve sıfır alanların sayısının arttığı iddiaları üzerine ÖSYM önceleme yaptı.

Puanı hesaplanmayan ve böylece sıfır çeken adayların 50 bin kişi olduğu görüldü. Verilen bilgiye göre 50 bin adayın, 40 bini tek teste cevap verdi. Tek teste cevap verenlerin puanı hesaplanmadığı için de bu adaylar sıfırcılar arasında yer aldı. YGS kılavuzunda "Ağırlıklı YGS puanlarının hesaplanabilmesi için adayların testlerin en az ikisinden 0,5 ham puan almış olmaları gerekir" maddesi yer alıyor.

Amaç soruları ezberlemek

Bu 40 bin adayın ise soruları görmek için sınava giren dersane öğretmenleri olduğu öğrenildi.

Edinilen bilgiye göre bu yıl soruların açıklanmayacağını önceden öğrenen dersane öğretmenleri YGS' ye girerek soruları ezberleme yoluna gitti. Sadece alan sorularını cevapladıkları için tek teste cevap veren 40 bin adayın arasında yer aldı. Örneğin bir fizik öğretmeni sadece fen testini cevapladı ancak tüm soruları doğru cevaplayabilse sınavı değerlendirilmeye alınmadı. Öte yandan bu yıl YGS'de 140 ve 180 barajını geçenlerin sayısı arttı. 140 barajını geçenlerin sayısı 1 milyon 560 binden, 1 milyon 760 bine yükseldi.

## **20) Bahçeşehir' de 'aday öğretmen' dönemi**

Türkiye'de Bahçeşehir Üniversitesi (BAU) bir ilke imza attı ve nitelikli öğretmen yetiştirme çabası kapsamında "Okulda Üniversite" eğitim modeli hayata geçirildi. Yeni model ile BAU Eğitim Bilimleri Fakültesi öğrencileri ilk iki yıl alınan temel eğitimin ardından üçüncü ve dördüncü sınıflarda "aday öğretmen" unvanıyla anlaşmalı okullarda yarı dönemli çalışmaya başlıyor. Bu sürede aday öğretmenlere uzman bir öğretmen eşlik ediyor. Konuyla ilgili Halkalı Bahçeşehir Koleji'nde düzenlenen "Birinci Ulusal Okulda Üniversite Sempozyumu"nda uygulamanın dünyadaki örnekleri hakkında bilgi verildi. Açılış konuşmasını yapan Bahçeşehir Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Şenay Yalçın bir toplumun genel başarı düzeyinin eğitimde hayata geçirilen proje ve elde edilen başarılarla doğru orantılı olduğunu belirterek şunları söyledi: "Türkiye'de Okulda Üniversite eğitim modeli ile eğitim dünyamıza özgün bir marka daha kazandırdık. Eğitim sistemimizde önemli olan iyi öğretmen yetiştirmektir" dedi.

## **21) 30 yaş ve üstüne sınavsız üniversite**

MEB, YÖK ve eğitim kurumu yöneticilerinin toplantısından “sil baştan” yeni yasa sinyali çıktı. Ayrıntıları 12 Mayıs'ta açıklanacak yasada, 30 yaş ve üstüne sınavsız üniversitenin de yer alacağı yeni bir sistem kurgulandığı belirtiliyor.

Sultan Uçar'ın haberine göre, Türkiye'de ilk kez eğitim ve yükseköğretim kurumlarını bir araya getiren 1. Eğitim Zirvesi (EDU SUMMIT) İstanbul'da yapıldı. Toplantının açış konuşmasını yapan Vakıf Üniversiteleri Birliği Başkanı Rifat Sarıcaoğlu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun, yayımlandığı 1981'den bu yana 27 kez değiştiğini hatırlattı. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden sonra hazırlanan yeni YÖK Yasası'nın ilk gündem maddesi olarak TBMM'de görüşülmesini isteyen Başkan Sarıcaoğlu, üniversitelerin taleplerini sıraladı, "Öğrencinin üniversiteyi seçme hakkı olduğu kadar, üniversitenin de öğrenciyi seçme hakkı olmalıdır" dedi.

Yükseköğretimde reform yapılırken online eğitime çok önem verilmesi gerektiğinin altını çizen Sarıcaoğlu, 30 yaş üstü yetişkinlere sınavsız üniversite hakkı verilmesi gerektiğini söyledi. YÖK Başkanı Prof. Dr. Gökhan Çetinsaya ise Sarıcaoğlu'na, "Açıklamalarının altına imzama atarım" diyerek destek verdi, "27-30 üniversite, birkaç yüz bin öğrenci için kurgulanmış bir yapının, bugün 5,5 milyon öğrencinin, 150 bin öğretim üyesinin, 180 üniversitenin oluşturduğu yapıda, küreselleşme dinamiklerinin hızlı çalıştığı bir ortamda, mevcut haliyle gidebilmesi, yürüyebilmesi mümkün değil" dedi.

Yükseköğretim sistemindeki öğretim üyesi sıkıntısına da değinen Çetinsaya, farklı finansman modeli arayışlarına girmek gerektiğini söyledi. Öte yandan kulislere Sarıcaoğlu'nun gündeme getirdiği 30 yaş üzerindeki kişilerin sınavsız üniversite alınmasıyla ilgili konunun üzerinde bir süredir durulduğu, paketten çıkacak sürprizlerden birinin de "30 yaş" olacağı konuşuluyor. Öğretim üyesi maaşlarının dünya standartlarına yükseltilerek, 80 bine çıkan akademisyen açığının kapatılması de hedefler arasında yer alıyor.

## EK 4: MİLLİYET GAZETESİNDEN KULLANILAN HABER ÖRNEKLERİ

### MART-NİSAN 2014

22) Üniversite diplomasıyla kariyer yapılır mı?

İş dünyası, üniversitelerin meslek edindirmekten ve iş dünyasına hazırlamaktan çok; diploma sahibi yaptığını ve prestij kazandığını düşünüyor. İş dünyası profesyonellerine göre ders müfredatları yenilenmeli; teorik bilgilerle birlikte pratiğe de önem verilmeli.



İş dünyasının üniversitelerden beklentilerini yaklaşık 3 bin İnsan Kaynakları profesyoneline sorarak mercek altına alan [kariyer.net](http://kariyer.net) anketine göre, iş dünyası profesyonellerinin sadece %15'i üniversitelerin meslek edindirdiğini; %23'ü iş dünyasına hazırladığını düşünürken anketi yanıtlayanların %54'ü ise üniversitelerin adaylara teorik bilgi verdiğini söylüyor. Ayrıca %46'sı diploma sahibi yaptığını, %23'ü ise prestij kazandığını belirtiyor. Kariyer.net Genel Müdürü Yusuf Azoz, “Özel sektörün içinde bulunduğu nitelikli personel sıkıntısı, mesleki [eğitimi](#) ön plana çıkarıyor. Birçok şirket uygun pozisyonlar için deneyimsiz çalışanları istihdam edip, meslek içi eğitimler ve sertifika programlarıyla yetkinliklerini artırma yoluna gidiyor” diyor. Azoz, yükseköğretim kurumlarının da öğrencileri staj ve iş deneyimi

konusunda yönlendirmesi gerektiğini, kariyer hayatlarına başlamadan önce öğrencilere pratik ve iş dünyasının insan kaynağı talebine uygun eğitim vermesi gerektiğinin altını çiziyor.

### **İş dünyası ve üniversiteler kol kola yürümeli**

Yetenek savaşlarının hızlandığı günümüzde birçok seçkin firma, yetenekleri mezun olur olmaz bünyesine katabilmek için stajı da kapsayan özel programlar düzenliyor. Anketi yanıtlayan İK profesyonellerinin %66'sı üniversiteler ile ortak projeler yürüttüğünü belirtiyor, %8'i ise bu konunun gelecekte planlanan projeleri arasında olduğunu söylüyor. Azoz, konuyla ilgili şu yorumu yapıyor: “Bazı şirketler, özel Oyun ve yarışmalarla seçtiği gençleri şirketinde uzun süreli stajyer olarak istihdam ediyor ve bu gençlerin şirkette kalması için özel bir çaba gösteriyor. Bu durumda, karşılıklı bir kazan-kazan ilişkisi söz konusu. Şirket, genç yetenekleri kendi kurum kültürüne uygun bir şekilde, yüksek bağlılıkla yetiştiriyor. Gençler de kariyer basamaklarını henüz öğrenciyken tırmanmaya başlayarak kariyerinde önemli bir avantaj yakalıyor. Gözlemlerimiz, adayların bu konuda yol gösterilmeye ve bilgiye ihtiyacı olduğu yönünde. İşverenle aday arasındaki köprü rolü de yükseköğretim kurumlarına düşüyor ve bu ihtiyaca yanıt verme yönünde onlara bir sorumluluk yüklüyor.”

### **Çalışanın yetkinlikleri ön planda tutuluyor**

“İşe alımda adayın devlet veya vakıf üniversitesi mezunu olması kararınızı etkiler mi?” sorusunu yanıtlayanların %46'sı “Evet ama adayın yetkinliklerini ön planda tutarım” cevabını veriyor. Diğer yandan üniversiteye göre değişir diyen %15'lik bir bölüm de bulunuyor. “Hayır” cevabını verenlerin oranı ise % 38.

İnsan Kaynakları profesyonelleri, öğrencilerin özellikle staj yapmaları ve liderlik & kurumsal hayatta aranan yetkinliklere yönelik atölyelerle desteklenmeleri gerektiğini savunuyor. Şirketlerin üniversitelerden gelecek çalışanları ne tür bilgi ve beceri ile donatması ve iş dünyasına nasıl hazırlayacağını yine şirketlerle istişare etmesinin şart olduğunu söylüyor.

Azoz, “Sitemizde, hem deneyimli adaylar için hem de yeni mezun adaylar için birçok iş fırsatı bulunuyor. Burada göz önünde bulundurulması gereken nokta, yeni mezunların iş arama ve kariyer süreçlerinin henüz öğrencilik döneminde başlaması

gerektiği... Kariyer.net olarak ÷lkemizin istihdam dinamiklerinde çok önemli bir rolü olan üniversiteler ve üniversiteliler için özel projeler geliştirme yönünde adımlar atıyoruz. Bu adımlardan en önemlisi üniversiteler ile gerçekleştirdiğimiz ve tüm hızıyla süren üniversite etkinliklerimiz. Etkinliklerimizde, her sene tüm Türkiye'deki farklı üniversitelerde yaklaşık 100 etkinlik ile on binlerce öğrenciye seminerler veriyoruz. Kariyer.net olarak yaptığımız tüm yayınlara, üniversitelerde ve meslek okullarında gerçekleştirdiğimiz bu etkinliklere rağmen adayların bu konuda hala yol gösterilmeye ve bilgiye ihtiyacı olduğunu görüyoruz. Maalesef ziyaretlerimizde gençlerin, ister lisans ister yüksek lisans eğitimi alıyor olsun, iş dünyasına çok uzak olduğunu da gözlemliyoruz" açıklamasını yapıyor.

### **İş dünyası üniversitelerden ne bekliyor?**

- Kariyer merkezleri daha aktif olmalı.
- Meslek ve bölümlere göre ilişkili firmalarla ortak projeler yürütülmeli.
- Mezunlar ile mentorluk programları yapılmalı.
- Teorik bilgiler dışında pratik bilgiler, iş hayatında kişilere avantaj sağlayacak olanaklar sunulmalı.
- Staj yapmaları için yönlendirmeler yapılmalı.
- Derslere iş hayatından çalışanların katılmalarını sağlanmalı.
- İK personeli ile grup çalışmaları yapılmalı.

<http://www.milliyet.com.tr/universite-diplomasiyla-kariyer-egitimdunyasi-1875093/>

### **23) Darüşşafaka Giriş Sınavı'nın son başvuru tarihi 28 Mayıs 2014**

**Türkiye'de 151 yıldır eğitimde fırsat eşitliğinin sembolü olan Darüşşafaka Eğitim Kurumları eğitimle yaşamları değiştirmeye devam ediyor. Belirlenen 20 ilde, 1 Haziran 2014 tarihinde gerçekleştirilecek Darüşşafaka Giriş Sınavı için son başvuru tarihi 28 Mayıs 2014.**





Kurulduğu günden bu yana ‘Eğitimde [fırsat](#) Eşitliği’ misyonuyla binlerce çocuğun hayatını değiştiren [Darüşşafaka](#), kuruluşunun 151. yılında yeni öğrencilerini bekliyor.

### **Öğrencilerin tüm masrafları Darüşşafaka tarafından karşılanıyor**

2013 – 2014 [eğitim](#)-öğretim yılında Türkiye genelinde 65 ilden 945 öğrencinin eğitim gördüğü okulda, öğrencilerin eğitim masraflarının yanı sıra giyim, barınma, yemek, [Kitap](#), [sağlık](#) gibi ihtiyaçları da Darüşşafaka Cemiyeti tarafından karşılanıyor. 2012 yılında düzenlenen Genel Kurul Toplantısında gerçekleştirdiği tüzük değişikliğiyle annesi hayatta olmayan öğrencilere de kapılarını açan Darüşşafaka Cemiyeti, üniversiteyi kazanan öğrencilerine de üniversite eğitimleri boyunca burs vermeye devam ediyor.

### **Her ilin sınav birincisinin eğitim giderlerini Türkiye [İş Bankası](#) karşılıyor**

Tüm öğrencilerin parasız eğitim gördüğü Darüşşafaka Eğitim Kurumları’nda, Türkiye İş Bankası “81 İlden 81 Öğrenci” sosyal sorumluluk projesi kapsamında, her ilin sınav birincisinin tüm giderlerini karşılanıyor.

Üniversite Yerleştirme Başarıları



Darüşşafaka Lisesi'nin, 2013 yılında 57 mezun verdiği ve bu mezunların 56'sının bir yükseköğretim programına yerleşerek; genel başarı oranının % 98 olarak gerçekleştiği ifade ediliyor.

2013 mezunu 139. Dönem Darüşşafakalılar içinde dereceye giren ilk üç öğrencinin üniversite tercihleri ise şöyle gerçekleşti: Dönem birincisi, [İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi](#); dönem ikincisi [Boğaziçi Üniversitesi İngilizce Makine Mühendisliği](#) ve dönem üçüncüsü ise, dil alanında 307'nci olarak Boğaziçi Üniversitesi Çeviribilim Bölümü...

2012 yılında Darüşşafaka Lisesi'ni 2.'likle bitiren ve ÖSYS'de Türkiye 63'üncüsü olarak [İTÜ](#)'ye birincilikle giren Fusun Cemre Karaoğlan'ın, İTÜ Mimarlık Fakültesi'nde eğitimine devam ettiği vurgulanıyor.

Darüşşafaka Giriş Sınavı belirlenen 20 ilde 1 Haziran 2014 tarihinde gerçekleştirilecek. [Anadolu](#)'nun farklı şehirlerinden sınava katılacak öğrencilerin ve velilerin ulaşım giderleri Darüşşafaka tarafından karşılanacak.

#### **Sınav kaydı için gereken belgeler**

- Adayın okumakta olduğu okul müdürlüğünden alınacak ve İlkokul 4. sınıf öğrencisi olduğunu gösteren imzalı ve mühürlü belge (Okul karnesi kabul edilmez.)
- Nüfus cüzdanı fotokopisi
- Vukuatlı Aile Nüfus Kaydı örneği (Suret, fotokopi, muhtar belgesi, ölüm tutanağı kabul edilmez.)
- 2 adet yeni çekilmiş vesikalık fotoğraf
- Başvuru formu

#### **Adaylarda Aranacak Koşullar**

- T.C. vatandaşı olan,
- Annesi veya babası hayatta olmayan,
- Ailesinin maddi durumu öğrenimini sürdürmesine yeterli olmayan,

- 2003 ve sonrası doğmuş olan (Yaş düzeltmesi geçersizdir),
- 2013-2014 eğitim-öğretim yılında ilkokul 4. sınıf öğrencisi olan,
- Sağlık ve diğer yönlerden yatılı okula kabulünde sakınca bulunmayan öğrencilerin aday kaydı için müracaatları uygundur.

### **Kısa Notlarla Darüşşafaka**

- 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Darüşşafaka’ da toplam 945 öğrenci eğitim alıyor.
- Öğrencilerin yüzde 42’si kız, yüzde 58’i erkek öğrencilerden oluşuyor. Bu öğrencilerin yüzde 48’i İstanbul, yüzde 52’si Anadolu’dan geliyor.
- Tüm öğrenciler okul kampüsünde yaşıyor.
- Her sınıf 24 öğrenciden oluşuyor.
- Öğretmen başına ortalama 5 öğrenci düşüyor.
- 6 öğrenciye 1 bilgisayar düşüyor.
- Öğrenciler, İngilizce dil eğitimlerinin yanı sıra 6. sınıftan itibaren Fransızca veya Almanca dillerinden tercih ettikleri bir tanesini de ikinci yabancı dil olarak öğreniyor.
- Her öğrenci bir enstrüman çalıyor veya bir [spor](#) dalıyla ilgileniyor.
- Cemiyet, öğrencilerine çağdaş bir eğitim olanağı tanıyor ve düşünen, sorgulayan, çevresine ve ülkesine karşı sorumlu, [Aydın](#) bireyler olarak hayata atılmalarını sağlıyor.
- Öğrencilerin ezberden uzak, yaşayarak öğrenmeleri için fizik, kimya, bilgisayar gibi dersler laboratuvar ortamında yapılıyor.
- Yılın 10 ayı, haftanın 7 günü ve günün 24 saatini Darüşşafaka’da geçiren çocuklarımızın eğitim masraflarının yanı sıra giyim, barınma, yemek, kırtasiye, sağlık gibi tüm ihtiyaçları hayırsever kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı bağışlarla karşılanıyor. <http://www.milliyet.com.tr/darussafaka-giris-sinavi-nin-son-egitimdunyasi-1875017/>

#### 24) İş garantili lise

Adana'daki Nezihe Yalvaç Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi'nden mezun olan öğrenciler, turizm bölgelerindeki otel ve restoranlarda nitelikli ara eleman olarak istihdam ediliyor.



Nezihe Yalvaç [Anadolu](#) Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi'nden mezun olan öğrenciler, turizm bölgelerindeki otel ve restoranlarda nitelikli ara eleman olarak istihdam ediliyor.

Turizm sektörüne ara eleman yetiştiren okulda verilen uygulamalı eğitimle, sektördeki kalifiye eleman açığı kapatılıyor. Teorik [eğitim](#)in yanı sıra resepsiyon, servis teknikleri, otel işletmeciliği, kat hizmetleri, yiyecek içecek bilgisi konusunda mesleki eğitim verilen öğrenciler, eğitimlerinin ardından sektörde hizmet vermeye hazır hale geliyor.

Okulun uygulama otelindeki çeşitli birimlerde çalışıp eğitim gören öğrenciler, burada bir müşterinin nasıl karşılanacağı, nelere dikkat edileceği, isteklere nasıl cevap verileceği, karşılaşılan sorunların nasıl çözümleneceği konusunda bilgi sahibi olurken, mezun öğrenciler başta staj gördükleri yer olmak üzere sektörde çalışmaya başlıyor.

Okul Müdürü Seyfi Ali Alkış, AA muhabirine yaptığı açıklamada, eğitim gören 450 öğrencinin okula başladıkları andan itibaren iş imkanıyla karşı karşıya olduğunu söyledi.

Alkış, okulda [İngilizce](#), Çince ve Rusça eğitim verildiğini anlatarak, teorik eğitimlerini tamamlayan öğrencilerin okulun uygulama otelinde sektöre hazırlandığını ifade etti.

Otellerin şubat ayından itibaren kendilerine resmi yazıyla hangi departmanlarda kaç öğrenci çalıştıracıklarına dair istekte bulduklarını, bu istekleri değerlendirerek öğrencileri staj için o bölgelere gönderdiklerini vurgulayan Alkış, mezun olduktan sonra beğenilen öğrencileri [noteller](#)de istihdam edildiğini bildirdi.

Okuldan mezun olan öğrencilerin kolaylıkla iş bulabileceğini aktaran Alkış, "Mesleğini benimsemiş öğrencilerimizin iş bulma şansları yüzde 100. Büyük oteller, başarılı öğrencilerimizi işe almak için teklifte bulunuyorlar. Liseyi bitiriyorsun ve işin hazır, böyle bir imkan var. Öğrencileri, bu imkanı en iyi şekilde değerlendirmesini bilmeli. Bu büyük bir [fırsat](#). Buradan mezun öğrenciler iyi bir turizm işletmecisi olabilir" dedi.

Okulda 14 usta eğitici, 12 meslek öğretmeni, 14 kültür dersi öğretmeni bulunduğunu, uygulama otelinin ise 26 oda ve 65 yatak kapasitesiyle hizmet verdiğini aktaran Alkış, oteldeki 100 ve 70 kişilik restoranların da vatandaşlara hizmet verdiğini vurguladı.

### **Uluslararası başarı**

Alkış, 11-15 Şubat'ta Dünya Aşçılar Birliği (WACS) ile Türkiye Aşçılar ve Şefler Federasyonu tarafından Kültür ve Turizm Bakanlığının desteğiyle Beylikdüzü'ndeki Tüyap Fuar Merkezi'nde düzenlenen 12. Uluslararası [İstanbul](#) Gastronomi Festivali'ne katıldıklarını ve buradan madalyayla döndüklerini aktardı.

ABD, [Belçika](#), [Brezilya](#), [Bulgaristan](#), [Fransa](#), [Yunanistan](#), [Hindistan](#), İtalya, [Rusya](#), [Ukrayna](#), [İngiltere](#), Güney [Kore](#)'nin de bulunduğu 28 ülkenin katıldığı festivalde okullarının 3 kategoride yarıştığını anlatan Alkış, Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanı Mutfak Dalı öğrencilerinin dünya ikinciliği ve 2 dünya üçüncülüğü

olmak üzere toplamda 7 madalya alarak [Adana](#)'yı ve Türkiye'yi başarıyla temsil ettiğini sözlerine ekledi.

<http://www.milliyet.com.tr/is-garantili-lise-lise-1874687>

### 25)Genç mucitler MEF Okulları'nda yarışacak

14 Mayıs – 17 Mayıs 2014 tarihleri arasında MEF Okulları Ulus Kampüsü'nde gerçekleştirilecek olan uluslararası organizasyonda, Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 22 ülkeden toplam 162 lise öğrencisi, birincilik için yarışacak.



Fen öğrenimini desteklemek, bu alanda yetenekli Türk ve yabancı öğrencileri bilimsel araştırmalara yönlendirmek ve onların “Geleceğin Bilim İnsanları” olarak yetişmelerini sağlamak amacıyla, MEF [eğitim](#) Kurumları tarafından düzenlenen “23. Uluslararası Araştırma Projeleri [Yarışması](#)”nda sergilenmeye ve yarışmaya değer görülen araştırma projeleri belirlendi.

Antibakteriyel tekstil ürünlerinden alzheimer, prostat ve meme kanseri gibi önemli hastalıkların tedavisine, enerji santrali oluşturulmasından akıllı etiket üretimine, holografik 3D barkod üretiminden balistik koruma yeleğine kadar özellikle [sağlık](#), sürdürülebilirlik, ekoloji, teknoloji, savunma sanayii ve alternatif enerji gibi konularda birbirinden değerli projelerin katılacağı yarışma, bu yıl 14 Mayıs-17 Mayıs 2014 tarihleri arasında MEF Okulları Ulus Kampüsü'nde gerçekleşecek.

Başta Türkiye olmak üzere [Arnavutluk](#), [Azerbaycan](#), [Bosna Hersek](#), [Bulgaristan](#), [Dubai](#), [Hırvatistan](#), [İsviçre](#), [İsveç](#), [Kanada](#), [Kırgızistan](#), K.K.T.C., [Kosova](#), [Letonya](#), [Macaristan](#), Makedonya, [Polonya](#), [Romanya](#), [Sırbistan](#), Slovenya, Türkmenistan ve [Ukrayna](#)'nın da katılacağı bilim zirvesinde bu yıl 162 lise öğrencisi, fizik, kimya ve [biyoloji](#) alanlarında toplam 89 proje ile yarışarak ülkelerini ve okullarını temsil etme onurunu yaşayacaklar.

Arıkanlı Holding, Arıkanlı [sigorta](#), MEF Üniversitesi, Yurtiçi Kargo ve Yurtiçi Lojistik'in sponsor olduğu yarışmada genç mucitler, bilim dünyasının değerli isimlerinden oluşan jüri üyeleri tarafından üç farklı kategoride değerlendirilerek ödüle layık görülecekler.

Geleceğin bilim ve iş dünyasına yön verecek projelerle ilgili tüm ayrıntılara “MEF Eğitim Kurumları 23. Uluslararası Araştırma Projeleri Yarışması”nın resmi internet sitesi, [mefproje.com](http://www.milliyet.com.tr/genc-mucitler-mef-okullari-nda-egitimdunyasi-1874609/) üzerinden ulaşılabilir. <http://www.milliyet.com.tr/genc-mucitler-mef-okullari-nda-egitimdunyasi-1874609/>

## **26)Lisans öğrencileri formasyon eğitimi alabilecek**

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), lisans öğrencilerinin formasyon eğitimi alabileceğini bildirdi.



YÖK'ten yapılan yazılı açıklamada, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu'nun 20 Şubat 2014 tarih ve 9 sayılı kararıyla belirlenen ve öğretmenliğe

kaynaklık eden yükseköğretim programlarından mezun olanlar için geçerli pedagojik formasyon eğitimi sertifika programının, bu yükseköğretim programlarına devam eden lisans öğrencileri için de açılacağı belirtildi.

Bu kapsamda, programın, bünyesinde eğitim, eğitim bilimleri fakültesi bulunan yükseköğretim kurumlarında açılmasına, bünyesinde bu fakülteler açılmamış yükseköğretim kurumlarının, program açma yetkisi bulunan bir üniversiteyle işbirliği yapmasına karar verildiği ifade edilen açıklamada, derslerin, öğrenci tercihleri dikkate alınarak, yükseköğretim kurumlarının imkanları dahilinde, birinci öğretim, ikinci öğretim, hafta sonu, yaz okulu, uzaktan ve açık öğretim gibi farklı alternatifler dahilinde verilebileceği kaydedildi.

Açıklamada, sınıf içi uygulama gerektirmeyen teorik derslerin, öğrenci talepleri dikkate alınarak fakülte yönetim kurulu kararıyla, [Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinden](#) kredi tamamlama şeklinde alınmasına imkan sağlanması için söz konusu üniversitenin yetkilendirilmesinin kararlaştırıldığı vurgulandı.

**Açıklamada, alınan diğer kararlar şöyle sıralandı:**

- "2013-2014 eğitim-öğretim yılında son sınıfta okuyan öğrencilerin programı tamamlamalarını sağlamak amacıyla, teorik dersleri açık öğretim fakültesinde, uygulamalı dersleri de bu esaslar çerçevesinde 2014 yılı sonuna kadar tamamlamalarına imkan sağlanmasına,

- 2014-2015 eğitim-öğretim yılında son sınıfı okuyacak öğrencilerin, programı iki yarıyıldan tamamlamalarını sağlamak amacıyla, kayıtlarının yapılarak teorik dersleri güz döneminde açık öğretim fakültesinde, uygulamalı dersleri de 2014-2015 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde tamamlamalarına imkan sağlanmasına,

- Programı talep eden öğrenci sayısı, üniversitelerin kontenjan talepleri ve öğretim üyesi yeterliliği dikkate alınarak pedagojik formasyon eğitimi sertifika program kontenjanlarının, her yıl için Yükseköğretim Kurulunca planlanmasına,

- Bu konularla ilgili olarak Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programlarına İlişkin Usul ve Esaslar' ı güncellemek üzere gerekli düzenlemelerin yapılmasına karar verilmiştir." <http://www.milliyet.com.tr/lisans-ogrencileri-formasyon-egitimdunyasi-1858494/>



## 27)Anakent İlkokulu'nda 27 Mart için bir dilek tutuldu

Özel Anakent İlkokulu “27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü”nü “Merhamet” dizisinden de tanıdığımız tiyatro oyuncusu Ceren ERGİNSOY’ la birlikte kutladı.



Özel Anakent İlkokulu “27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü”nü “Merhamet” dizisinden de tanıdığımız tiyatro oyuncusu Ceren ERGİNSOY’ la birlikte kutladı. Öğrencilerin hazırladıkları kısa drama gösterisinin ardından, onlarla söyleşi yapan Ceren ERGİNSOY, “Herkes doğum gününde mum üflerken bir dilek diler. 27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü’nde de benim dileğim; tiyatrolara ve sanata önce ailelerin, sonra da çocukların yürekte sahip çıkması” dedi. <http://www.milliyet.com.tr/anakent-ilkokulu-nda-27-mart-icin-egitimdunyasi-1858508/>

## 28) Parasız yatılılık ve bursluluk başvuruları cuma sona erecek

Milli Eğitim Bakanlığınca 5, 6, 7, 9, 10 ve 11. sınıflara yönelik 22 Haziran'da yapılacak 2014 Parasız Yatılılık ve Bursluluk Sınavı başvuruları, 28 Mart Cuma günü sona erecek.





Milli eğitim Bakanlığı'nca (MEB) 5, 6, 7, 9, 10 ve 11. sınıflara yönelik 22 Haziran'da yapılacak 2014 yılı Parasız Yatılılık ve Bursluluk Sınavı (PYBS) başvuruları, 28 Mart Cuma günü sona erecek.

2014 PYBS Başvuru ve Uygulama e-Kılavuzuna göre, 5, 6, 7, 9, 10 ve 11. sınıflara yönelik PYBS, 22 Haziran saat 10.00'da, tüm il merkezleri ile başvuru sayısına göre gerekli görülen ilçe merkezlerinde yapılacak. Sınav yurt dışında ise sınava girecek en az 10 öğrenci olmak kaydıyla; Lefkoşa, Riyad, Medine, Cidde, Tebük, Kuveyt, Aşkabat, Taşkent, Bakü ve Bişkek'te gerçekleştirilecek.

5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11. sınıfların sınav başvurusu, 28 Mart Cuma sona erecek. Başvuru iş ve işlemleri <http://www.meb.gov.tr>, <http://oges.meb.gov.tr> veya <https://e-okul.meb.gov.tr> internet adreslerinden yapılacak.

Ancak, 8. sınıf öğrencileri ayrıca PYBS'ye katılmayacak; sadece başvuru şartları ile ilgili belgelerini bu tarihler arasında okul müdürlüklerine ibraz edecekler.

Parasız yatılılık ve bursluluk hakkından yararlanmak için sınava giren öğrenciler, 6-15 Ağustos 2014 tarihleri arasında okul müdürlüklerine başvurarak tercihlerini yapacaklar. Tercih yapmayan öğrenciler bu haklarından yararlanamayacak. 8. sınıf öğrencileri için ayrıca PYBS yapılmayacak; bu öğrencilerin ortak sınavlardan aldığı puanlar kullanılarak parasız yatılılığa ve bursluluğa yerleştirme işlemleri yapılacak.

Parasız yatılılık veya bursluluk hakkından yararlanmak isteyen 8. sınıf öğrencileri, başvuru şartlarını öğrenmek üzere halen eğitim gördükleri okul müdürlüklerinden bilgi alarak, başvuru için gerekli belgeleri hazırlayacaklar. Tercih döneminde ise tercihlerini okul müdürlüklerinden yapacak.

Öğrenciler PYBS Kılavuzuna <http://www.meb.gov.tr> ve <http://oges.meb.gov.tr> internet adreslerinden ulaşabilecek. Sınav başvurusunun yapılabilmesi için öncelikle öğrencinin e-Okul sisteminde kayıtlı ve bilgilerinin güncel olması gerekiyor. Açık öğretim lisesi, mesleki açık öğretim lisesi ve açık öğretim ortaokulu öğrencileri parasız yatılılık ve bursluluktan yararlanamayacak. Tutuklu ve hükümlü öğrenciler parasız yatılılık ve bursluluk sınavına başvuramayacaklar.

Özel öğretim kurumlarında öğrenim gören öğrenciler PYBS' ye müracaat edebilecekler; ancak sınavı kazananlar [MEB](#)'e bağlı resmi okul/kurumlarında (ortaokul, imam hatip ortaokulları ile ortaöğretim kurumları) öğrenimlerine devam etmeleri halinde bu haklarından yararlanabilecekler.

Parasız yatılılık ve bursluluk kaydını kılavuzda belirtilen kayıt süresi içerisinde yaptırmayan öğrenciler bu haklarından vazgeçmiş sayılacak. Parasız yatılılığa hak kazandığı okula süresi içinde parasız yatılı kaydını yaptırmayan öğrencilerin ilgili yönetmelik gereğince parasız yatılılıktan bursluluğa geçirilmesi mümkün olmayacak. Parasız yatılı olarak öğrenimine devam eden öğrencilere ayrıca burs verilmeyecek.

Başvuru yapabilmek için diğer koşulların yanı sıra ailenin 2013 yılı yıllık gelir toplamından fert başına düşen net miktarın 2014 Mali Yılı için tespit edilen 6 bin 150 TL'yi geçmemesi şartı gerekiyor. Geliri bu rakamı geçenlerin, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında yer alanlar hariç hangi kontenjan grubunda olursa olsun PYBS başvuruları kabul edilmeyecek.

Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin sınavlarda engel durumlarına uygun hizmet alabilmeleri ve bu öğrencilerin bilgilerinin sisteme işlenmesi amacıyla; okul müdürlüğünün/velinin, bağlı bulunduğu Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğüne müracaat etmesi zorunlu olacak. Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinin adreslerine ilişkin bilgilere

[http://orgm.meb.gov.tr/alt\\_sayfalar/kurum.asp](http://orgm.meb.gov.tr/alt_sayfalar/kurum.asp) internet adresinden ulaşılabilecek.

Tek oturum olarak yapılacak sınavda 100 soru sorulacak, sınav süresi 120 dakika olacak. PYBS sonuçları, 21 Temmuz 2014'de

açıklanacak. <http://www.milliyet.com.tr/parasiz-yatilik-ve-bursluluk-egitimdunyasi-1858177/>

## 29) 31 Mart'ta öğretmen ve öğrenciler izinli sayılacak

**MEB, Bakanlığa bağlı okullarda 31 Mart 2014 Pazartesi günü eğitim verilemeyeceği, yönetici ve öğretmenler ile öğrencilerin o gün izinli sayılacağını bildirdi.**



Milli eğitim Bakanlığı (MEB), 30 Mart'ta yapılacak olan yerel seçimlerin ardından Bakanlığa bağlı okullarda 31 Mart Pazartesi günü eğitim verilemeyeceğini, yönetici ve öğretmenler ile öğrencilerin o gün izinli sayılacağını bildirdi.

MEB yerel seçimlere ilişkin 81 ilin valiliğine yazı gönderdi. Yazıda, 30 Mart Pazar günü yapılacak olan mahalli idareler seçimlerinde eğitim kurumlarının, asıl

işlevlerinden farklı olarak seçmenlerin oy kullanmalarına imkan verecek şekilde hazırlandığı belirtildi.

Mahalli idareler seçiminin özelliği nedeniyle oyların sayım işleminin akşam geç saatlerde bittiğinin hatırlatıldığı yazıda, bu durum da eğitim kurumlarının aynı gün içerisinde eğitim ve öğretime hazır hale getirilmesini engellediği ifade edildi.

Bu nedenle, Bakanlığa bağlı okullarda 31 Mart 2014 Pazartesi günü eğitim verilemeyeceğine dikkat çekilen yazıda, yönetici ve öğretmenler ile öğrencilerin o gün için izinli sayılacağı kaydedildi.

Yazıda, 28735 sayılı Resmi [gazete](#)'de yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2014 ve 2015 yıllarını kapsayan 2. dönem toplu sözleşmenin "Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmet Koluna ilişkin Toplu Sözleşme" bölümünün 2. maddesinde, "Milli Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ders yılı içerisindeki iş günlerinde genel idari izinli olmaları sebebiyle eğitim ve öğretim faaliyetlerini fiilen yerine getiremeyen yönetici ve öğretmenler ile öğrencilerin çeşitli nedenlerle sınıf veya okul bütünlüğünde izinli sayılmaları sebebiyle eğitim ve öğretim faaliyetlerini fiilen yerine getiremeyen yönetici ve öğretmenler, bu sürelerde üzerlerinde bulunan aylık karşılığı ders, varsa ek ders, ders niteliğinde yönetim, hazırlık ve planlama görevlerini yapmış sayılırlar" hükmüne yer verildiği anımsatıldı.

Bu hüküm doğrultusunda, Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin, mahalli idareler seçimi nedeniyle eğitim kurumlarının tatil edildiği 31 Mart 2014 Pazartesi günü üzerlerinde bulunan aylık karşılığı ders, varsa ek ders, ders niteliğinde yönetim, hazırlık ve planlama görevlerini yapmış sayılacağı bildirildi. <http://www.milliyet.com.tr/31-mart-ta-ogretmen-ve-ogrenciler-egitimdunyasi-1858115/>

### **30) Türkiye'nin ilk Genetik Test analizleri başlıyor**

Üsküdar Üniversitesi Danışmanlığında sporda ilk kez genetik danışmanlık testleri yapılacak.



Davranış Bilimleri ve [sağlık](#) alanında Türkiye'nin ilk ve tek tematik üniversitesi [Üsküdar Üniversitesi](#) önemli bir çalışmaya danışmanlık yapacak. [Kartalspor](#) ile Genigma Genetik Araştırma ve Proje Geliştirme Merkezi arasında gerçekleştirilen protokol kapsamında Türkiye'de ilk kez sporcuların genetik analizleri yapılacak.

Üsküdar Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Moleküler [biyoloji](#) ve Genetik Bölümü öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Korkut Ulucan'ın danışmanlığında gerçekleştirilecek çalışmalarla sporcuların küçük yaşta genetik yapılarına bakılacak.

Böylece sporcuların dayanıklılıkları, hızlılıkları ve hangi spora daha yatkın olduğu tespit edilecek.

Türkiye'de ilk kez yapılacak olan uygulama ile ilgili Yrd. Doç. Dr. Korkut Ulucan;

“Sporcuların ne tarz fiziksel aktivitelere yatkın olduklarını, sakatlık riski taşıyıp taşımadıklarını, kaygı ve strese yatkınlıklarını, beslenme metabolizmalarını genetik açıdan inceleme konusunda araştırmalar yapılacaktır” şeklinde konuştu.

Genetik Uzmanı Dr. Korkut Ulucan analizler sonucunda;

- “Sporcu eğer takım oyunu yapıyorsa, genetik yapısına uygun pozisyonda oynatılabilecek.

- Beslenme programı ve antrenman programı genetik yapısına göre hazırlanabilecek.
- Ani ölüm riski var ise, tedbirler alınabilecek.
- Depresyona yatkınlığı var ise psikolojik kontrol altında tutulabilecektir.

Böylelikle kusursuz ve 'dopinge ihtiyaç duyulmadan' sporcular yetiştirilebilecek.”  
dedi.<http://www.milliyet.com.tr/turkiye-nin-ilk-genetik-test-egitimdunyasi-1858035/>



## **ÖZGEÇMİŞ**

# **YASEMİN YILMAZ**

## **ÖĞRENİM DURUMU**

**LİSANS:** İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü

## **İŞ DURUMU**

Tuncay Azaphan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Gazetecilik Bölümü  
Meslek Dersleri Öğretmeni